

Antagning till högre utbildning höstterminen 2017

Statistik i samband med första urvalet ht 2017

**Universitets- och
högskolerådet**

Antagning till högre utbildning höstterminen 2017
Statistik i samband med första urvalet ht 2017

Universitets- och högskolerådet 2017
Avdelningen för analys, främjande och tillträdesfrågor
Kontaktperson: Torbjörn Lindquist

För mer information om myndigheten och våra publikationer, se www.uhr.se.

Innehåll

Sammanfattning	4
Rapporten – en bild av ansökningsläget efter första urvalet	5
Generell statistik på individnivå	6
Sökande per kön och ålder vid första urvalet ht 2016 och ht 2017	6
Sökande per program och kurser vid första urvalet ht 2016 och ht 2017	8
Sökande per lärosäte vid första urvalet ht 2016 och ht 2017	14
Sökande till program per examenstyp vid första urvalet ht 2016 och ht 2017	20
Sökande per presenterad utbildning som leder till yrkesexamina vid första urvalet ht 2016 och ht 2017	26
Statistik för sökande till lärar- och förskollärarytbildningar	32
Sökande till lärar- och förskollärarytbildningar per examen vid första urvalet ht 2016 och ht 2017	32
Sökande till grundlärarytbildningar vid första urvalet ht 2016 och ht 2017	41
Sökande till ämneslärarytbildningar vid första urvalet ht 2016 och ht 2017	49
Sökande per urvalsgrupp	57
Sökande per urvalsgrupp vid första urvalet ht 2016 och ht 2017	57
Generell statistik på utbildningsnivå	66
Kurser respektive program vid första urvalet ht 2016 och ht 2017	66
Kurser och program per lärosäte vid första urvalet ht 2016 och ht 2017	69
Program per examenstyp vid första urvalet ht 2016 och ht 2017	72
Kurser och program per presenterad utbildning som leder till yrkesexamina vid första urvalet ht 2016 och ht 2017	75
Bilaga 1: Definitioner av viktiga begrepp	78
Bilaga 2: Beskrivning av data som analyserats	82

Sammanfattning

Nedgången av antalet sökande till universitet och högskolor sedan hösten 2014 fortsätter inför hösten 2017. Vid första urvalet till hösten 2017 (ht 2017) var det 399 100 sökande, en nedgång med 1,3 procent från hösten 2016 (ht 2016) då det var 404 600 personer som sökte. Antalet antagna har däremot ökat ht 2017 till 269 300 från 268 000 ht 2016, en ökning med 0,5 procent. Sammantaget är konkurrensen mindre ht 2017 än ht 2016.

Nedgången av sökande beror på att färre unga sökt utbildning. Antalet sökande som är högst 24 år gamla är sex procent färre ht 2017 än ht 2016. Minskningarna i dessa åldrar beror till stor del på den rådande goda arbetsmarknaden. Ju bättre arbetsmarknadsläget är för unga, desto lägre är vanligtvis benägenheten att söka till studier, och vice versa. Det ökade antalet antagna består helt av 25 år eller äldre (+3,4 procent), medan antalet antagna som är högst 24 år gamla minskat (-2,6 procent).

Bland de sökande utgör kvinnorna en majoritet. Antalet sökande har gått ned för både kvinnor och män, så könsfördelningen är densamma ht 2017 som ht 2016, 63 procent kvinnor respektive 37 procent män.

Antalet sökande har också gått ned till fem av sex grupper av utbildningar som leder till vissa yrkesexamina. Det gäller sökande till lärar-, civilingenjör-, sjuksköterske-, läkar- och socionomutbildningar. Däremot har fler sökt till högskoleingenjörutbildningar, upp 1,5 procent. Nedgångarna av antalet sökande är mellan en halv och sju procent. Den största nedgången har skett till sjuksköterskeutbildningar mellan ht 2016 och ht 2017, men utvecklingen är svårbedömd. Det beror på att vissa lärosäten har valt att ha antagningen till specialistsjuksköterskeutbildningar i en separat antagningsomgång och att dessa utbildningar inte längre ingår i statistikuttaget för denna rapport.

Antalet antagna har däremot ökat till lärarutbildningar (upp 7,7 procent), läkarutbildningar (upp 6,7 procent), högskoleingenjörutbildningar (upp 5,2 procent) och sjuksköterskeutbildningar (upp 4,5 procent), medan de minskat något till civilingenjör- och socionomutbildningar (ned 0,9 respektive 1,8 procent) mellan ht 2016 och ht 2017.

Detta är några av de resultat som framkommer i denna rapport. Dessutom redovisas mer detaljerade uppgifter om utvecklingen av sökande till olika kategorier av lärarutbildningar och förändringar av utbudet av utbildningar.

Rapporten – en bild av ansökningsläget efter första urvalet

I regleringsbrevet för budgetåret 2017 för Universitets- och högskolerådet (UHR) anges att myndigheten ska lämna en redovisning av utfallet av sökande till högre utbildning i den nationella antagningsomgången höstterminen 2017 (ht 2017) till Utbildningsdepartementet. Rapporten beskriver ansökningsläget i samband med första urvalet ht 2017, jämfört med höstterminen 2016 (ht 2016).

I rapporten redovisas statistik både på individ- och utbildningsnivå. I statistiken på individnivå beskrivs antagningen från de sökandes perspektiv, hur många som anmält sig till program respektive kurser, hur många som är behöriga till de utbildningar de anmält sig till, hur många som antagits och hur många som reservplacerats. I statistiken på utbildningsnivå beskrivs antagningen utifrån de utbildningsalternativ som finns att söka, hur många av utbildningsalternativen som har behöriga sökande och hur många utbildningsalternativ som finns där det råder konkurrens.

Några program som leder till yrkesexamina redovisas mera i detalj och ansökningsläget när det gäller lärar- och förskollärarytbildningar redovisas särskilt detaljerat.

I bilaga 1 definieras de begrepp som används i redovisningen av antagningsstatistik i denna rapport. En särskild beskrivning av den statistik som analyserats i rapporten och av hur den tagits ut ur antagningssystemet finns i bilaga 2.

Generell statistik på individnivå

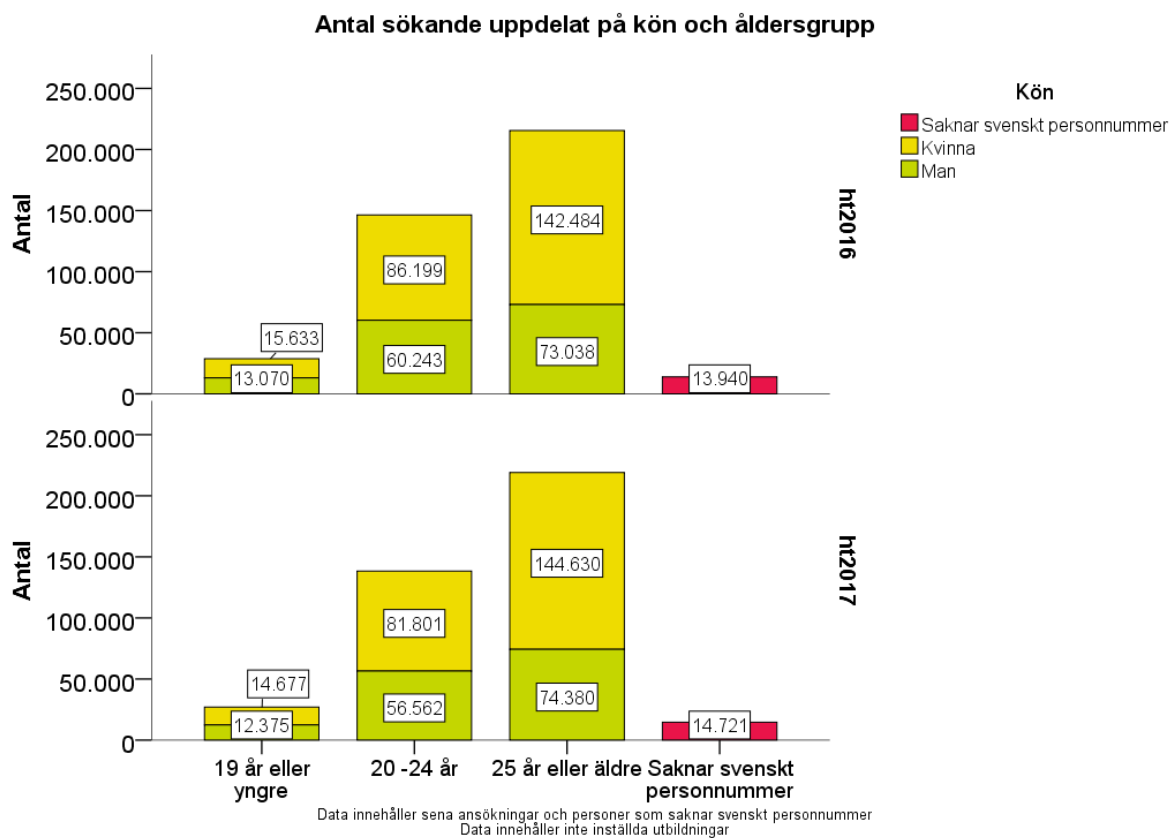
Sökande per kön och ålder vid första urvalet ht 2016 och ht 2017

Totalt sett var det 399 146 personer som sökte en eller flera utbildningar vid första urvalet i den nationella antagningsomgången ht 2017, att jämföra med 404 607 personer ht 2016. Det motsvarar en minskning på 1,3 procent. Antalet behöriga sökande ht 2017 var 352 718 personer och 360 011 personer ht 2016, vilket motsvarar en minskning på 2,0 procent. Andelen behöriga sökande av totala antalet sökande har därmed minskat något, från 89,0 procent ht 2016 till 88,4 procent ht 2017. Antalet obehöriga sökande var 46 428 ht 2017 och 44 596 ht 2016, vilket motsvarar en ökning med 4,1 procent.

Antalet antagna var däremot högre ht 2017 än ht 2016, 269 291 jämfört med 267 966 ht 2016, en ökning på 0,5 procent. Antalet antagna till sitt förstahandsval ht 2017 var 157 214 personer och ht 2016 154 111, vilket motsvarar en ökning med 2,0 procent. Antalet reservplacerade har minskat, från 203 960 vid första urvalet ht 2016 till 193 249 vid första urvalet ht 2017, en minskning med 5,3 procent. Antalet behöriga personer som inte antogs till något av sina sökta utbildningsalternativ utan enbart är reservplacerade minskade från 92 010 personer vid första urval ht 2016 till 83 422 personer ht 2017, en minskning med 9,3 procent.

Sammantaget är konkurrensen mindre ht 2017 än ht 2016.

Figur 1. Antal sökande per ålder och kön

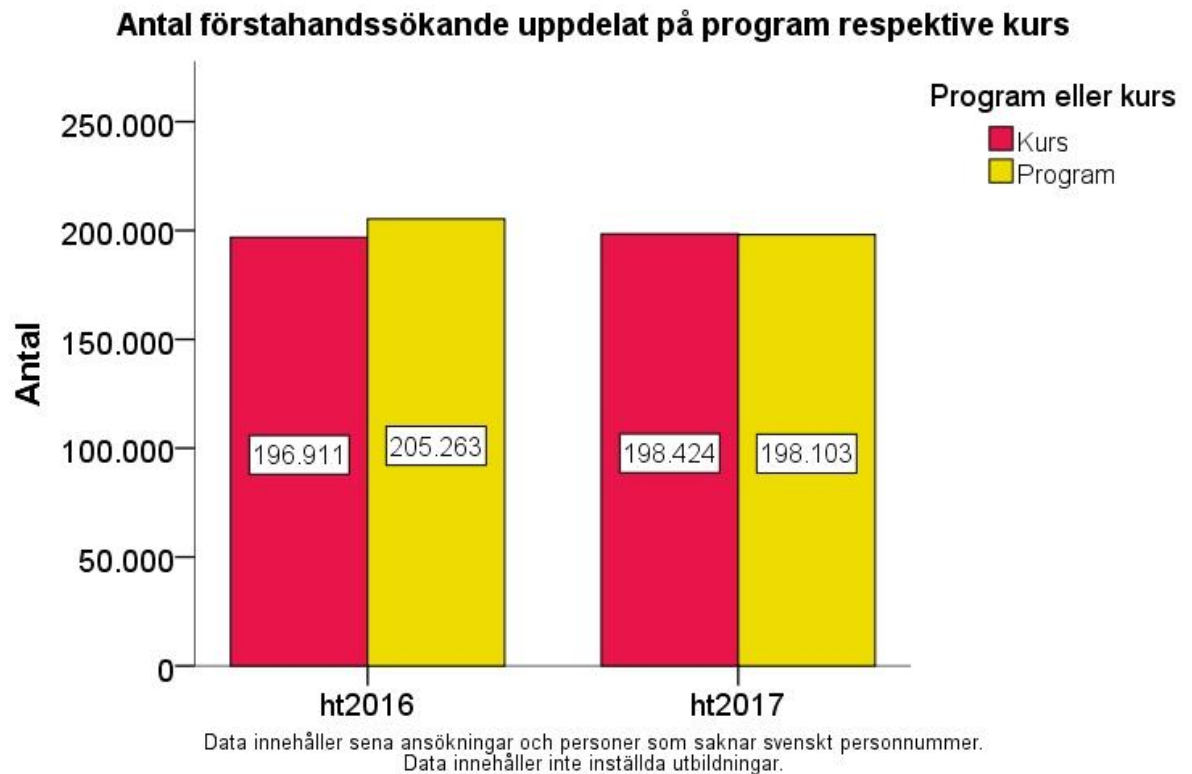

Minskningen av antalet sökande förklaras helt av att färre 19–24-åringar sökt ht 2017 än ht 2016 (-5,6 procent). I övriga åldersgrupper är förändringarna mindre, men uppåtående (figur 1). Totalt sett ökade antalet sökande 25 år eller äldre med 1,6 procent och sökande utan svenskt personnummer med 5,6 procent mellan ht 2016 och ht 2017.

Riktningen på förändringarna är snarlika för kvinnor och män oavsett åldersgrupp. Konsekvensen av det är att fördelningen av kvinnor och män bland de sökande är densamma ht 2017 som den var ht 2016, 63 procent kvinnor respektive 37 procent män.

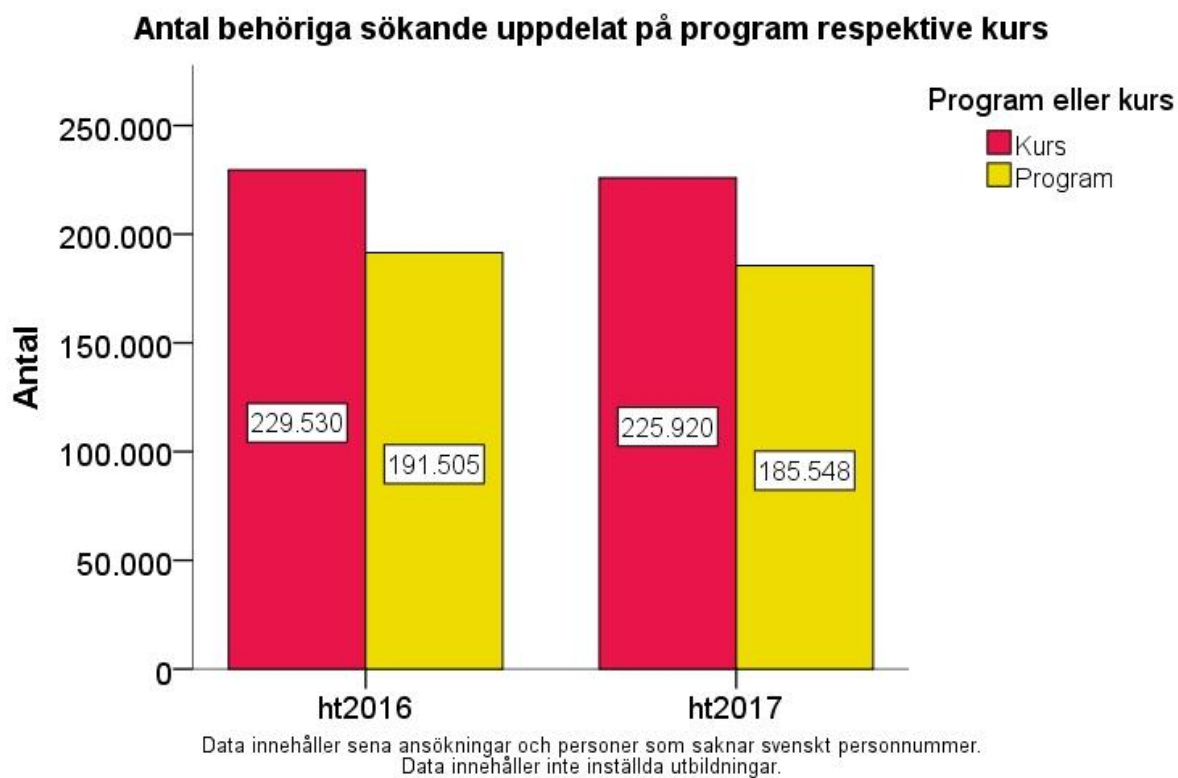
Sökande per program och kurser vid första urvalet ht 2016 och ht 2017

Figur 2. Antal förstahandssökande per program och kurs

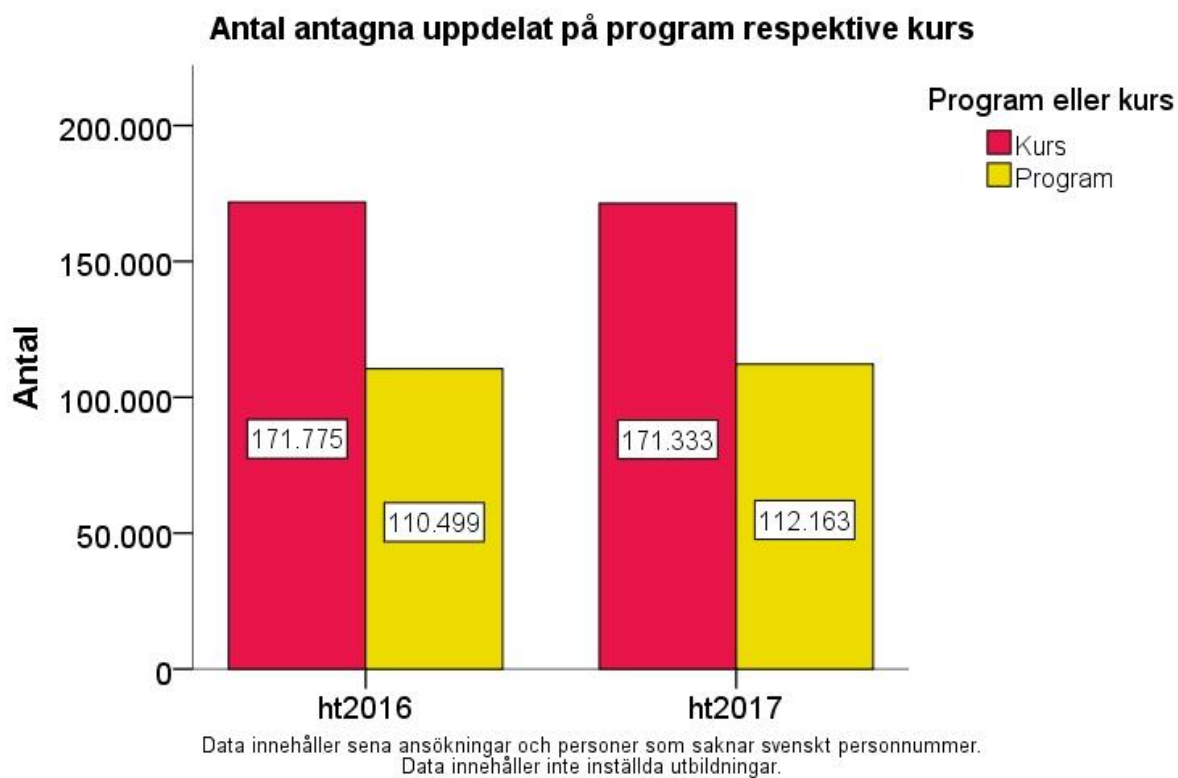
Fördelningen mellan förstahandssökande till program respektive kurser har förskjutits mot kurser mellan ht 2016 och ht 2017, med 0,8 procent fler förstahandssökande till kurser och 3,5 procent färre till program (figur 2). Det motsvarar en ökning med drygt 1 500 sökande till kurser och en minskning med knappt 7 200 sökande till program ht 2017. Fördelningen av förstahandssökande mellan program och kurser har gått från 51 respektive 49 procent till 50 respektive 50 procent mellan ht 2016 och ht 2017.

Figur 3. Antal behöriga sökande per program och kurs

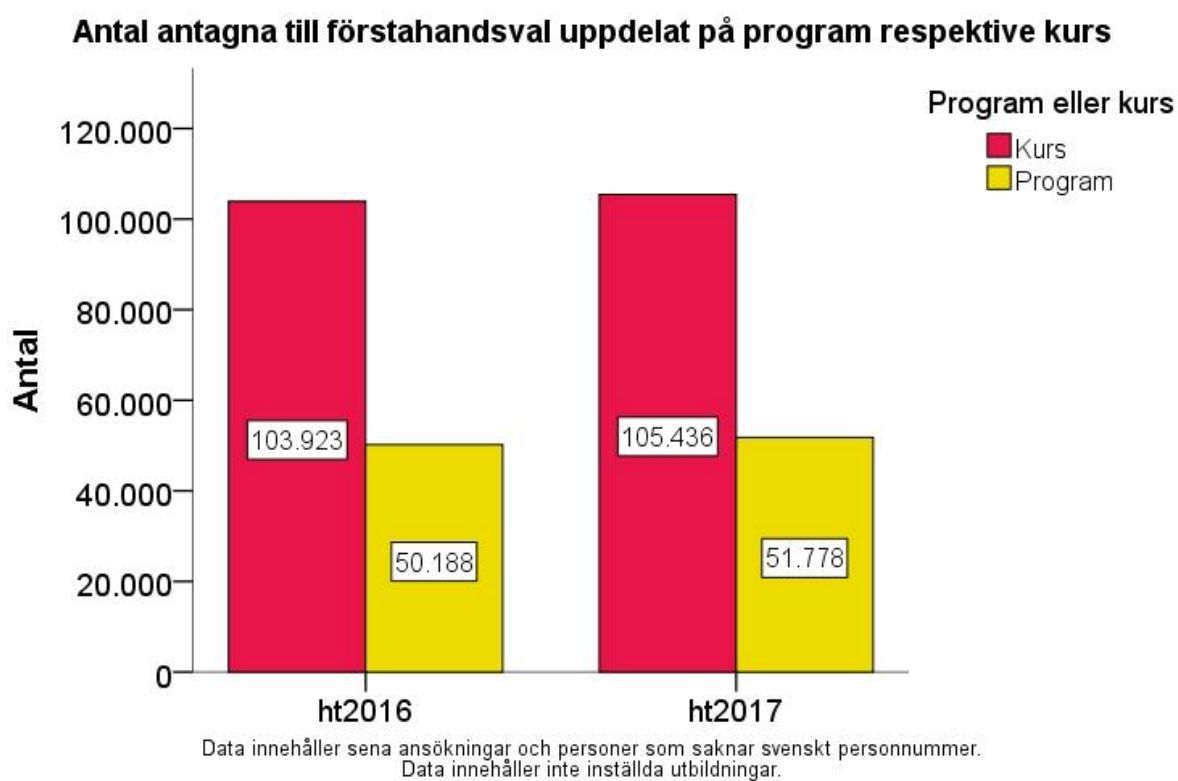
Även fördelningen mellan behöriga sökande till program respektive kurser har förskjutits mot kurser trots att båda grupperna minskat. Behöriga sökande till program har minskat mest, med nära 6 000 färre behöriga sökande, medan behöriga sökande till kurser minskat med drygt 3 600 ht 2017 jämfört med ht 2016 (figur 3). Fördelningen av de behöriga sökande mellan program och kurser har därmed förskjutits mellan ht 2016 och ht 2017, från 46 respektive och 54 procent till 45 procent program respektive 55 procent kurser.

Figur 4. Antal antagna per program och kurs

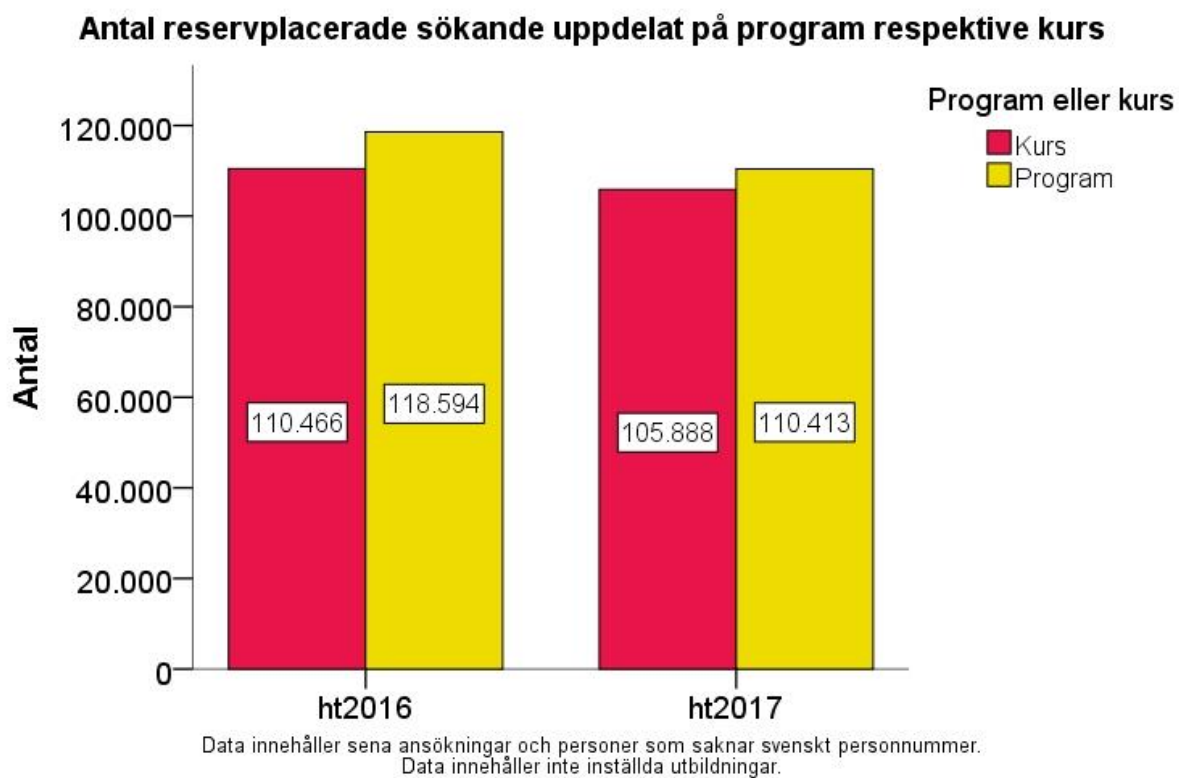
Fördelningen mellan antagna till program respektive kurser har förskjutits mot program. Antalet antagna till kurser har minskat 0,3 procent, medan antalet antagna till program ökat med nästan 1 700 ht 2017 jämfört med ht 2016 (figur 4). Fördelningen av de antagna mellan program och kurser har gått från 39 till 40 procent antagna till program och från 61 till 60 procent antagna till kurser från ht 2016 till ht 2017.

Figur 5. Antal antagna till sina förstahandsval per program och kurs

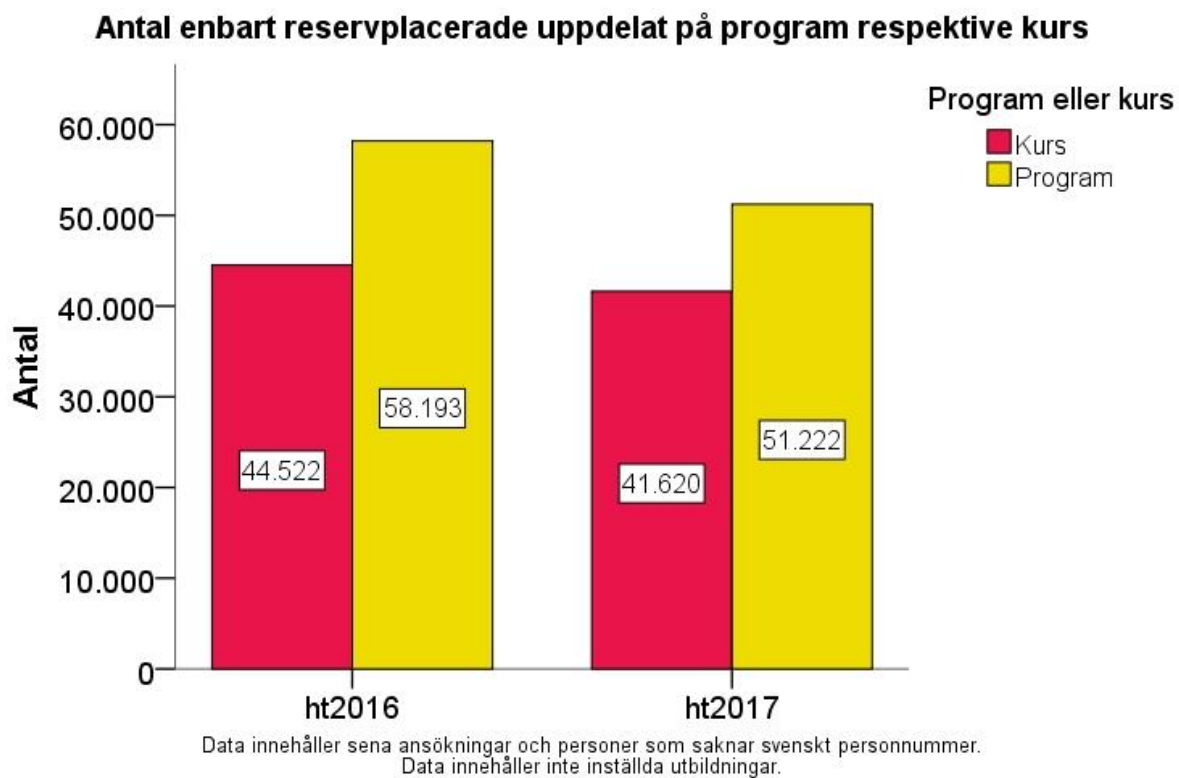
Antalet sökande som antogs till sitt förstahandsval har ökat till både kurser och program mellan ht 2016 och ht 2017. Totalt sett var det drygt 3 100 eller 2,0 procent fler som antogs till sitt förstahandsval, och relativt sett var ökningen störst till program, plus 3,2 procent (figur 5). Relativt sett var det en större andel som antogs till sitt förstahandsval ht 2017 (drygt 58 procent) än ht 2016 (drygt 57 procent).

Figur 6. Antal reservplacerade per program och kurs

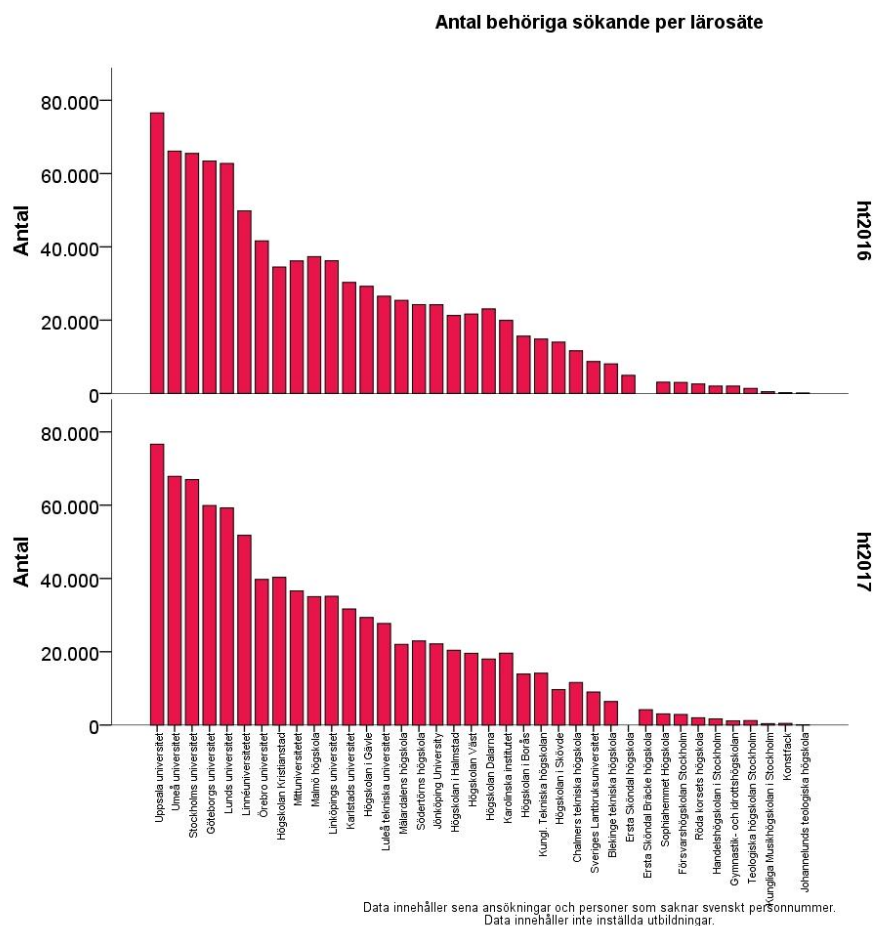
Antalet reservplacerade minskade både till kurser och program ht 2017, jämfört med ht 2016, knappt 4 600 färre till kurser och nära 8 200 färre till program, vilket motsvarar en minskning med fyra respektive sju procent (figur 6).

Figur 7. Antal som enbart är reservplacerade per program och kurs

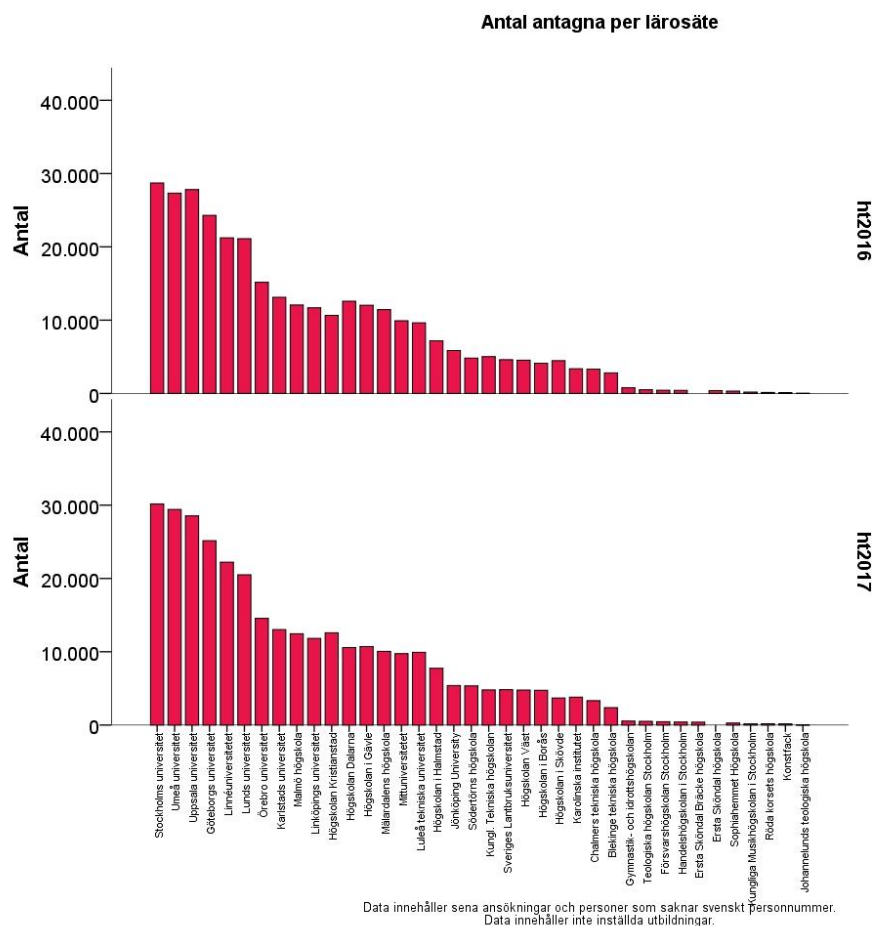
Antalet enbart reservplacerade minskade till både kurser och program ht 2017, jämfört med ht 2016, drygt 2 900 färre till kurser och knappt 7 000 färre till program, vilket motsvarar en minskning med sex respektive tolv procent (figur 7).

Figur 9. Antalet behöriga sökande per lärosäte

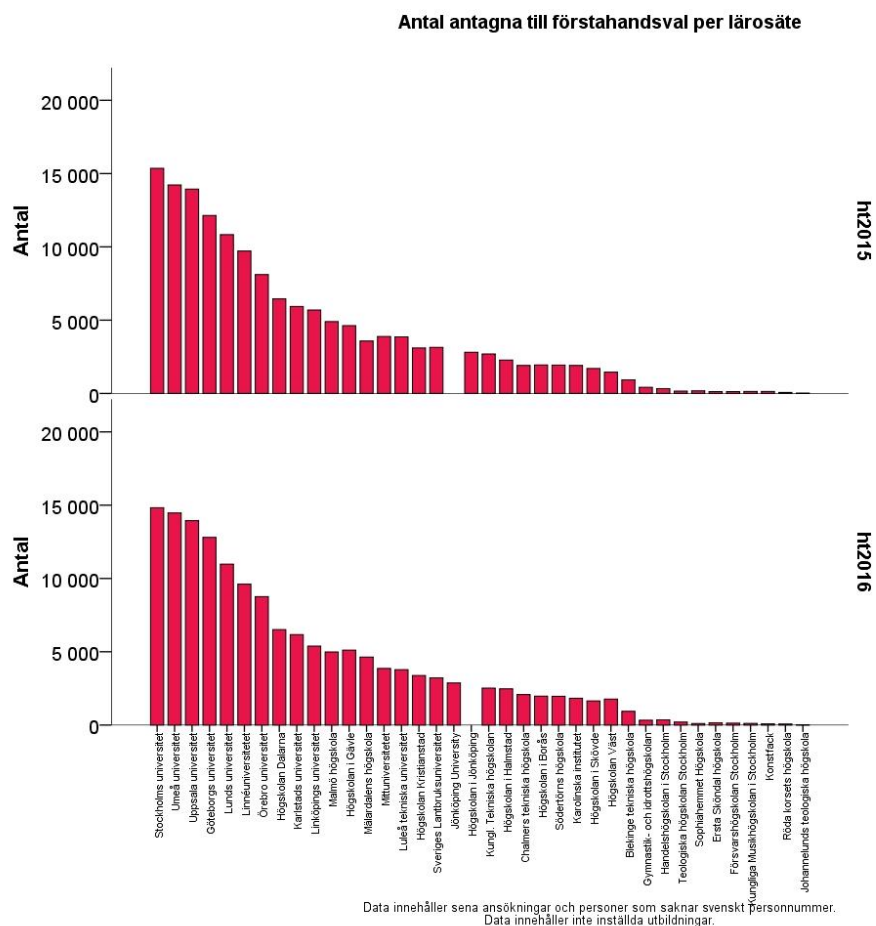
När det gäller behöriga sökande ht 2017 är det Uppsala universitet som har flest, följt av Umeå universitet, Stockholms universitet, Göteborgs universitet och Lunds universitet (figur 9). Den största absoluta minskningen av antalet behöriga sökande från ht 2016 till ht 2017 har Högskolan i Skövde och den största absoluta ökningen Högskolan Kristianstad.

Figur 10. Antalet antagna per lärosäte

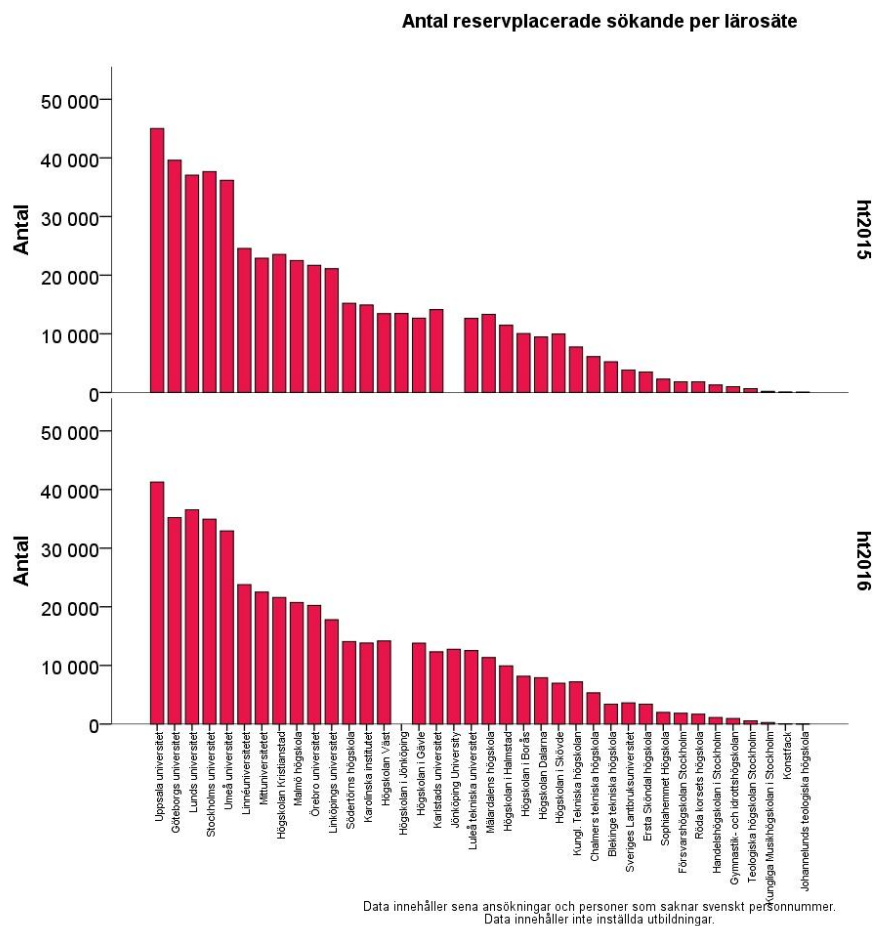
När det gäller antalet antagna ht 2017 är det Stockholms universitet som har flest, följt av Umeå universitet, Uppsala universitet, Göteborgs universitet och Linnéuniversitetet (figur 10). Den största absoluta minskningen av antalet antagna har Högskolan Dalarna och den största absoluta ökningen Umeå universitet.

Figur 11. Antalet antagna till sitt förstahandsval per lärosäte

För antalet antagna till sitt förstahandsval ht 2017 är det Stockholms universitet som har flest, följt av Umeå universitet, Uppsala universitet, Göteborgs universitet och Lunds universitet (figur 11). Den största absoluta minskningen av antalet antagna till sitt förstahandsval jämfört med ht 2016 har Högskolan Dalarna och den största absoluta ökningen jämfört med ht 2016 har Stockholms universitet.

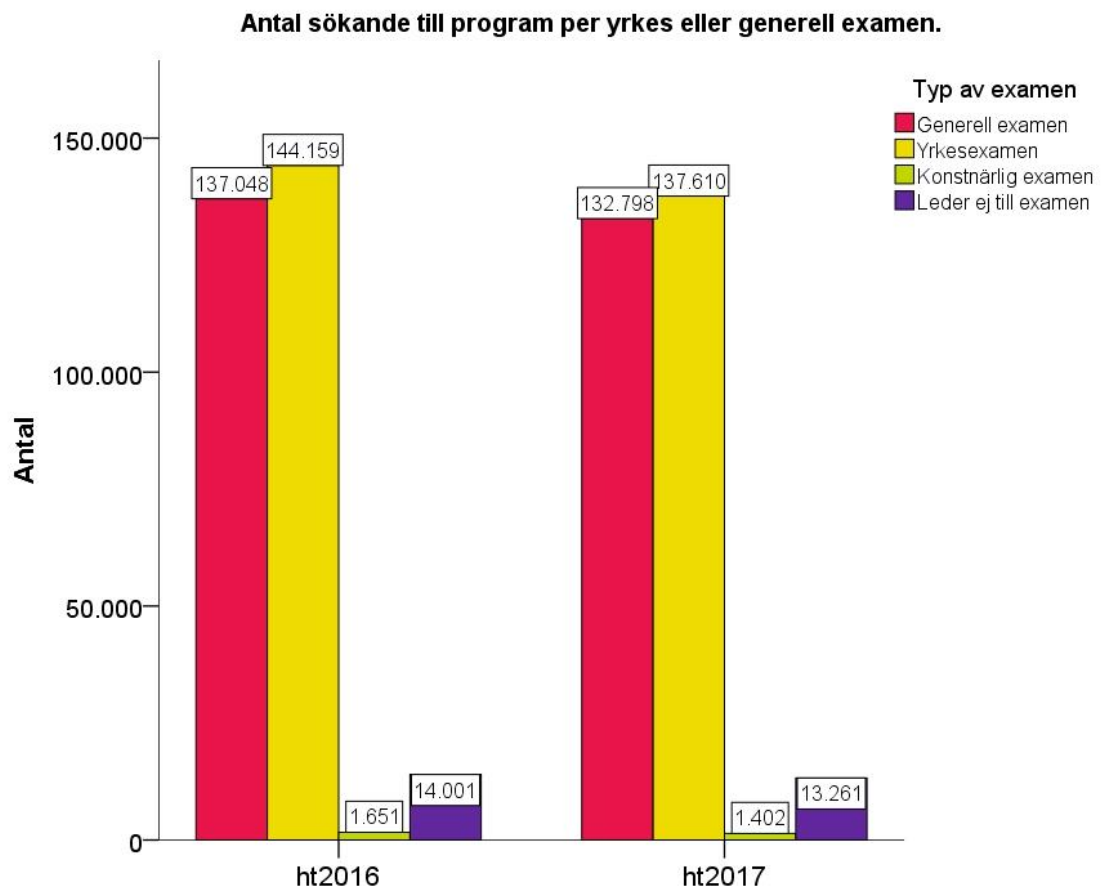
Figur 12. Antalet reservplacerade per lärosäte

När det gäller antalet reservplacerade ht 2017 är det Uppsala universitet som har flest, följt av Stockholms universitet, Lunds universitet, Umeå universitet och Göteborgs universitet (figur 12). Den största absoluta minskningen jämfört med ht 2016 har Göteborgs universitet och den största absoluta ökningen jämfört med ht 2016 har Högskolan Kristianstad.

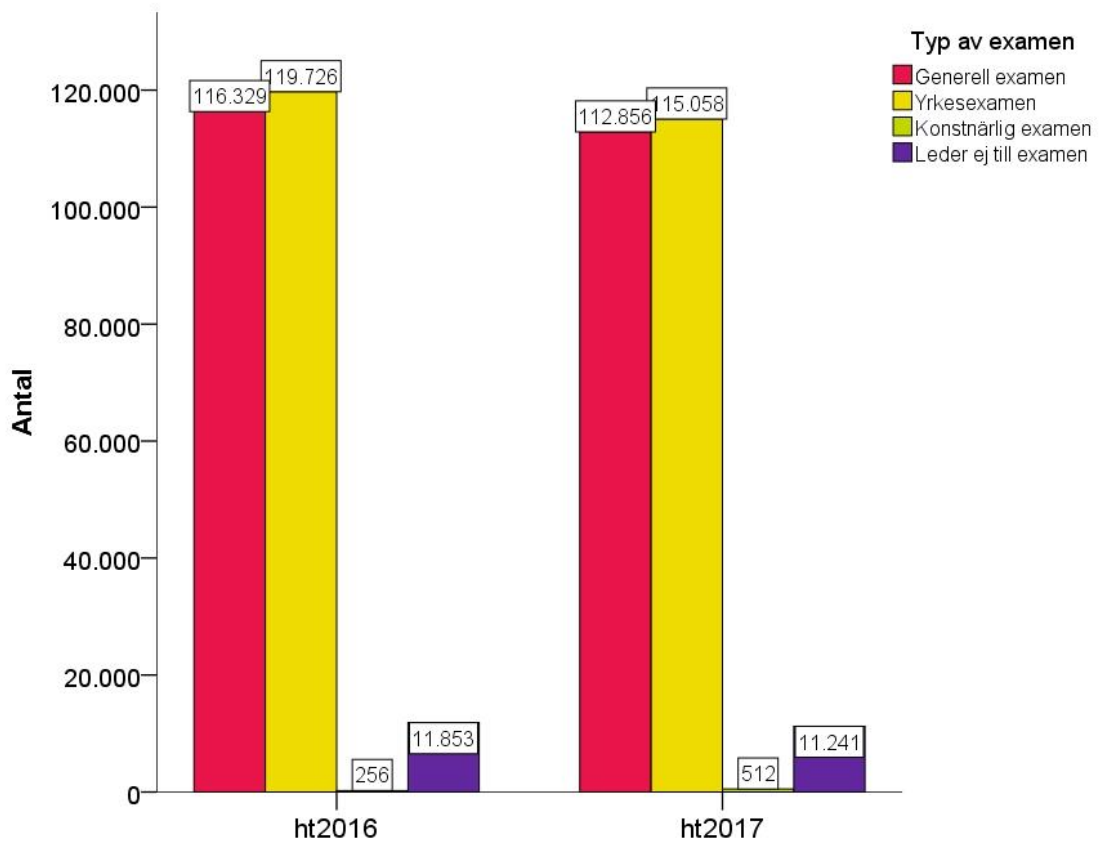
Sökande till program per examenstyp vid första urvalet ht 2016 och ht 2017

Figur 14. Antalet sökande till program per examenstyp

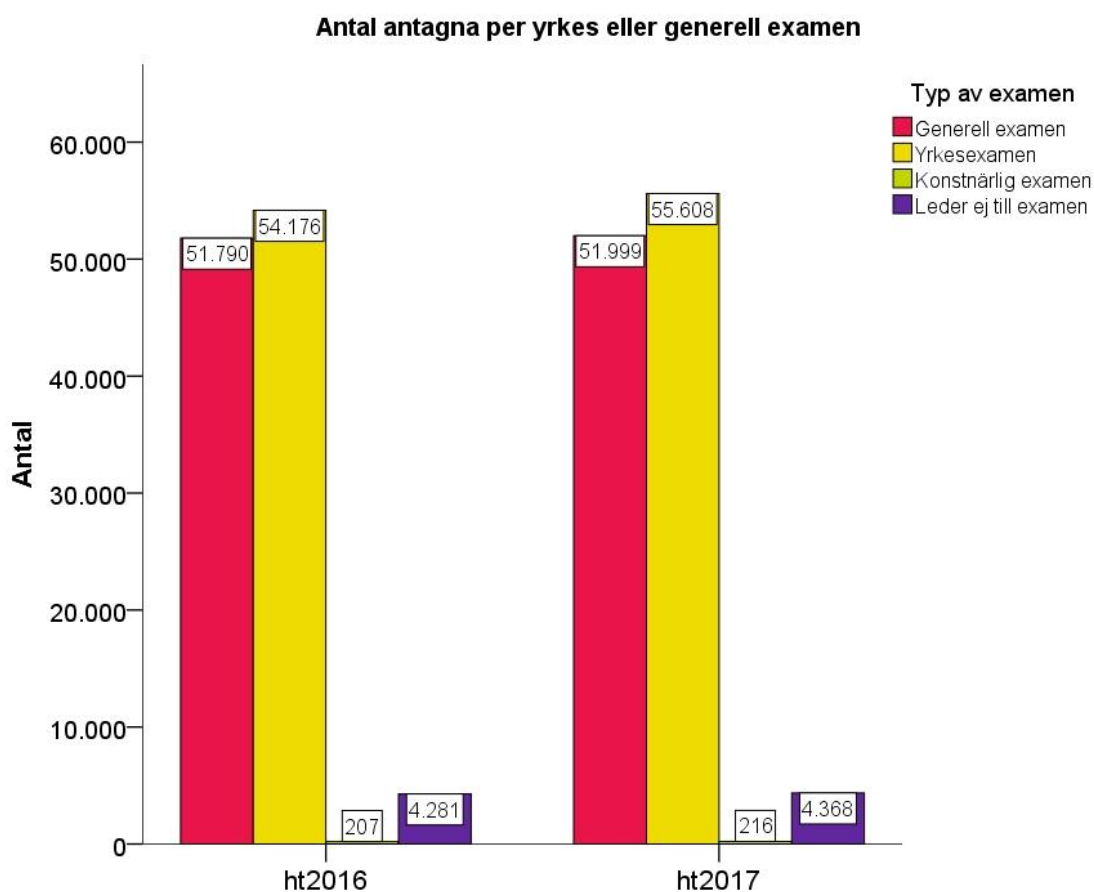
Antalet sökande till program har minskat oavsett vilken typ av examen den leder till mellan ht 2016 och ht 2017 (figur 14). Antalet sökande till program som leder till generella examina har minskat med drygt tre procent, medan de minskat med knappt fem procent till program mot yrkesexamen. Nedgången till program som inte leder till examen (basår och liknande) var drygt fem procent och nedgången av antalet sökande till program som leder till konstnärlig examen var 15 procent. De två sistnämnda examenstyperna är dock antalsmässigt små.

Figur 15. Antalet behöriga sökande till program per examenstyp

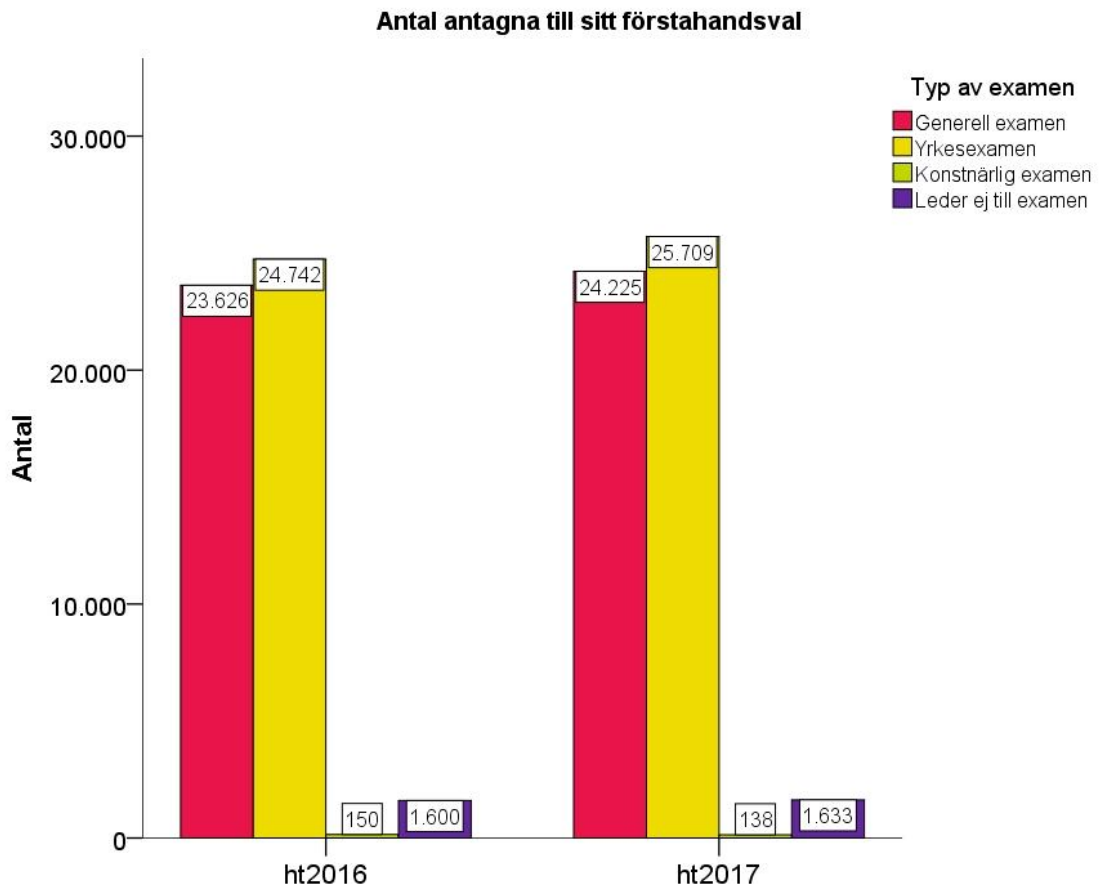
Även antalet behöriga sökande till program mot generell examen, program mot yrkesexamen och program som inte leder till examen (basår och liknande) har minskat, medan de ökat till program mot konstnärlig examen ht 2017 jämfört med ht 2016 (figur 15).

Figur 16. Antalet antagna till program per examenstyp

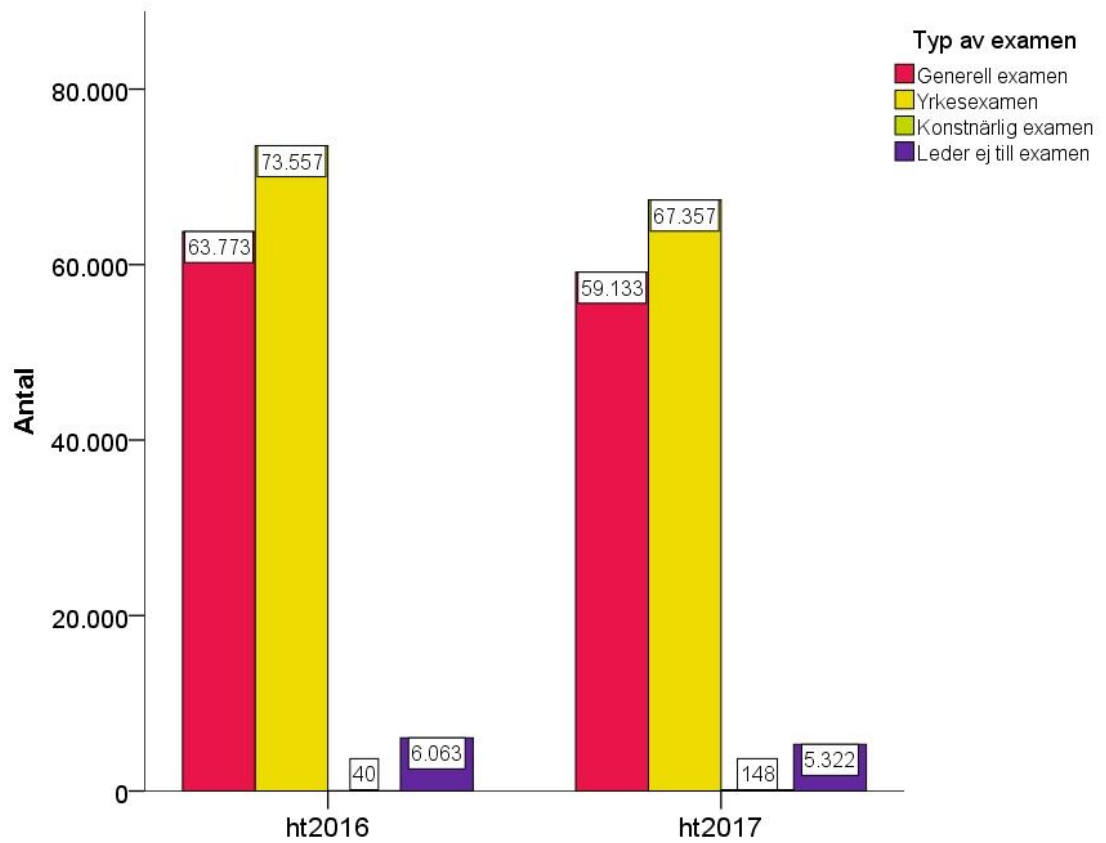
Antalet antagna har däremot ökat till samtliga program oavsett vilken typ av examen de leder mot ht 2017 jämfört med ht 2016 (figur 16). Eftersom det är färre sökande men fler antagna ht 2017 än ht 2016 är det en större andel av de sökande som antagits. Konkurrensen bland de sökande är därmed något lägre denna höst än hösten innan.

Figur 17. Antalet antagna till program som förstahandsval – per examenstyp

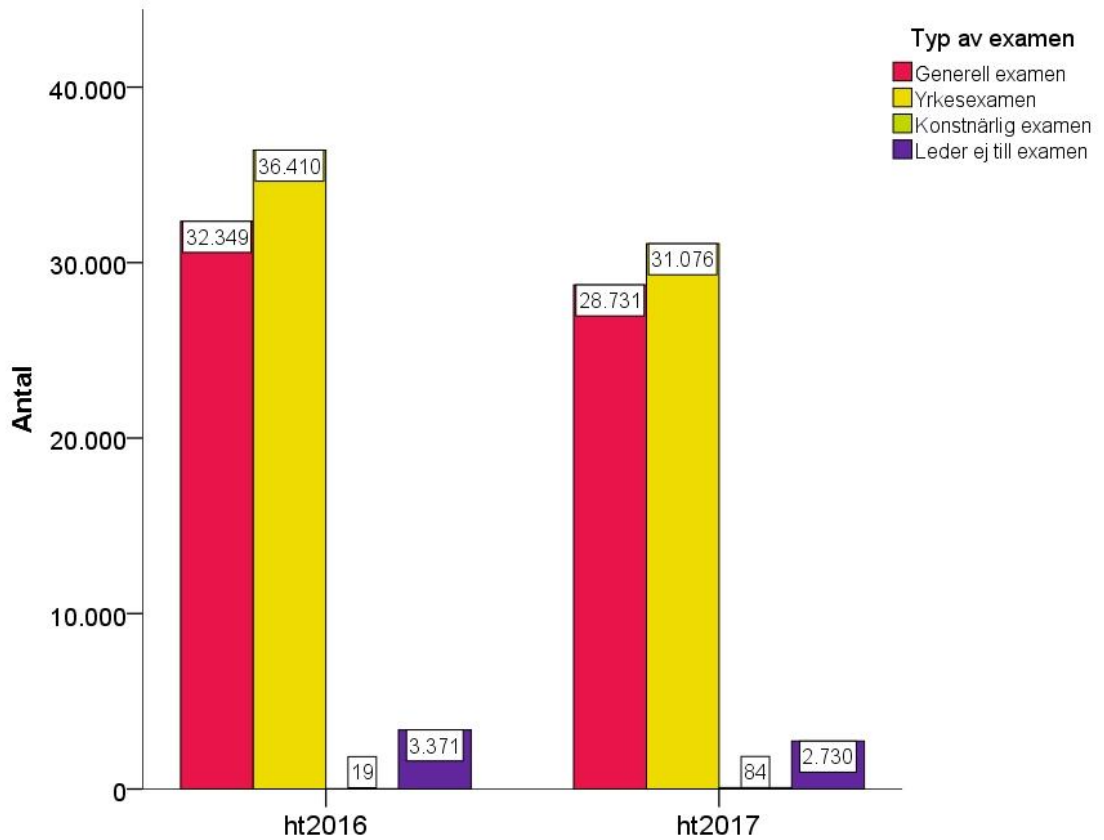
Antalet antagna till program som sitt förstahandsval har ökat både till program som leder till generell examen, till yrkesexamen och program som inte leder till examen (basår och liknande) med knappt tre, knappt fyra respektive två procent ht 2017, jämfört med ht 2016 (figur 17). Däremot är det färre som antagits av sökande som haft program som leder till konstnärlig examen som förstahandsval, minus åtta procent jämfört med ht 2016.

Figur 18. Antalet reservplacerade till program per examenstyp

Antalet reservplacerade har minskat till samtliga program, förutom program som leder till konstnärlig examen, ht 2017 jämfört med ht 2016 (figur 18).

Figur 19. Antalet enbart reservplacerade till program per examenstyp

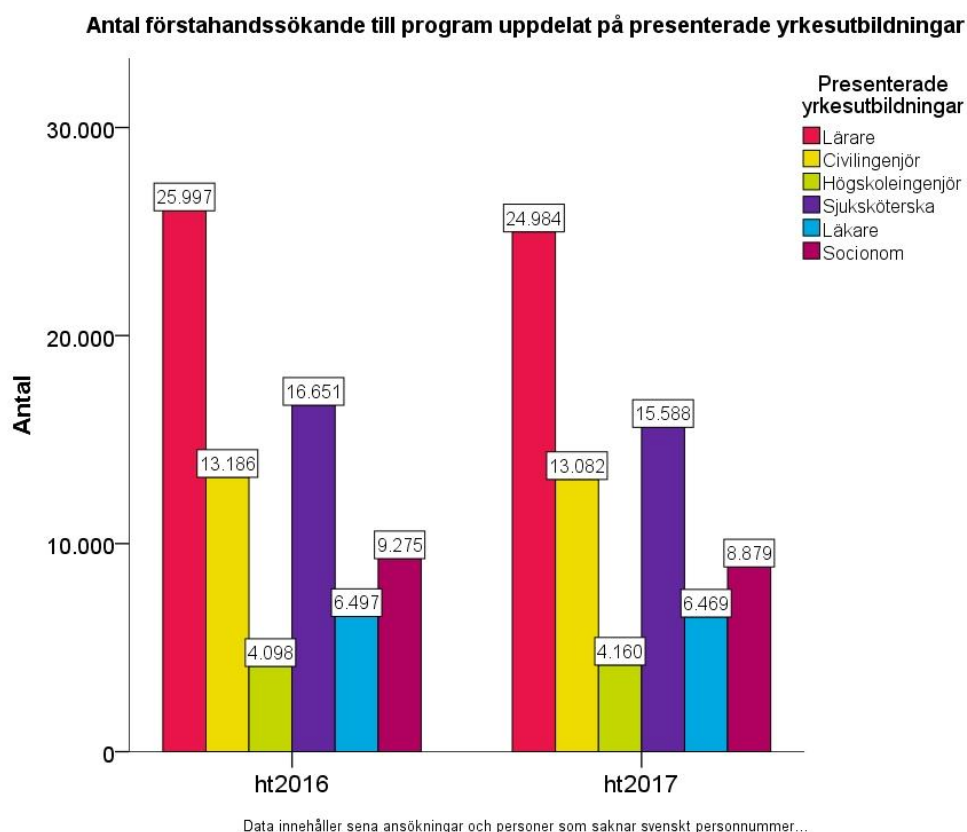

Antalet sökande som inte antagits till något av sina sökalternativ och som enbart reservplacerats har också minskat till samtliga program ht 2017 jämfört med ht 2016, förutom till program som leder till konstnärlig examen (figur 19).

Sökande per presenterad utbildning som leder till yrkesexamina vid första urvalet ht 2016 och ht 2017

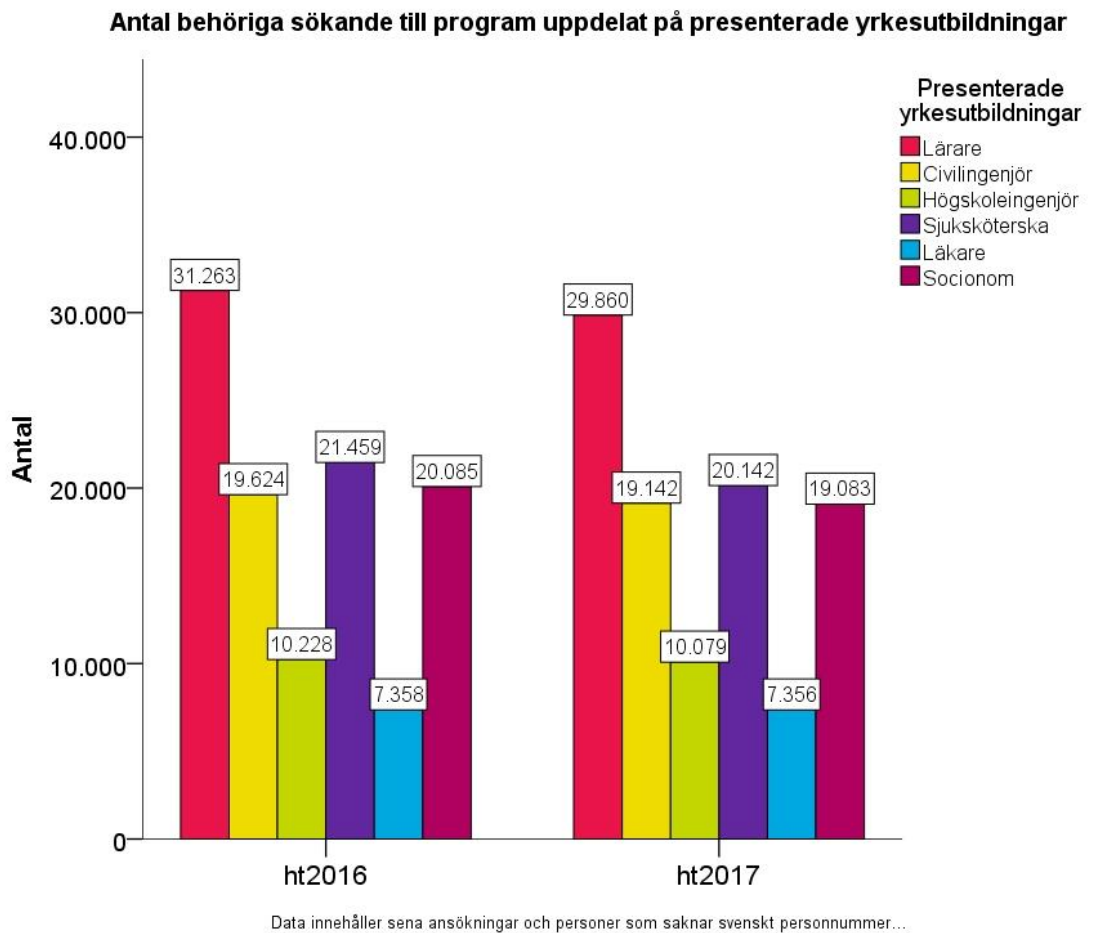
Här redovisas antalet sökande vid första urval ht 2016 och ht 2017 till några av de programutbildningar som leder till yrkesexamina, däribland lärar- och förskollärarytbildningar.

Figur 20. Antal förstahandssökande per presenterad utbildning som leder till yrkesexamen

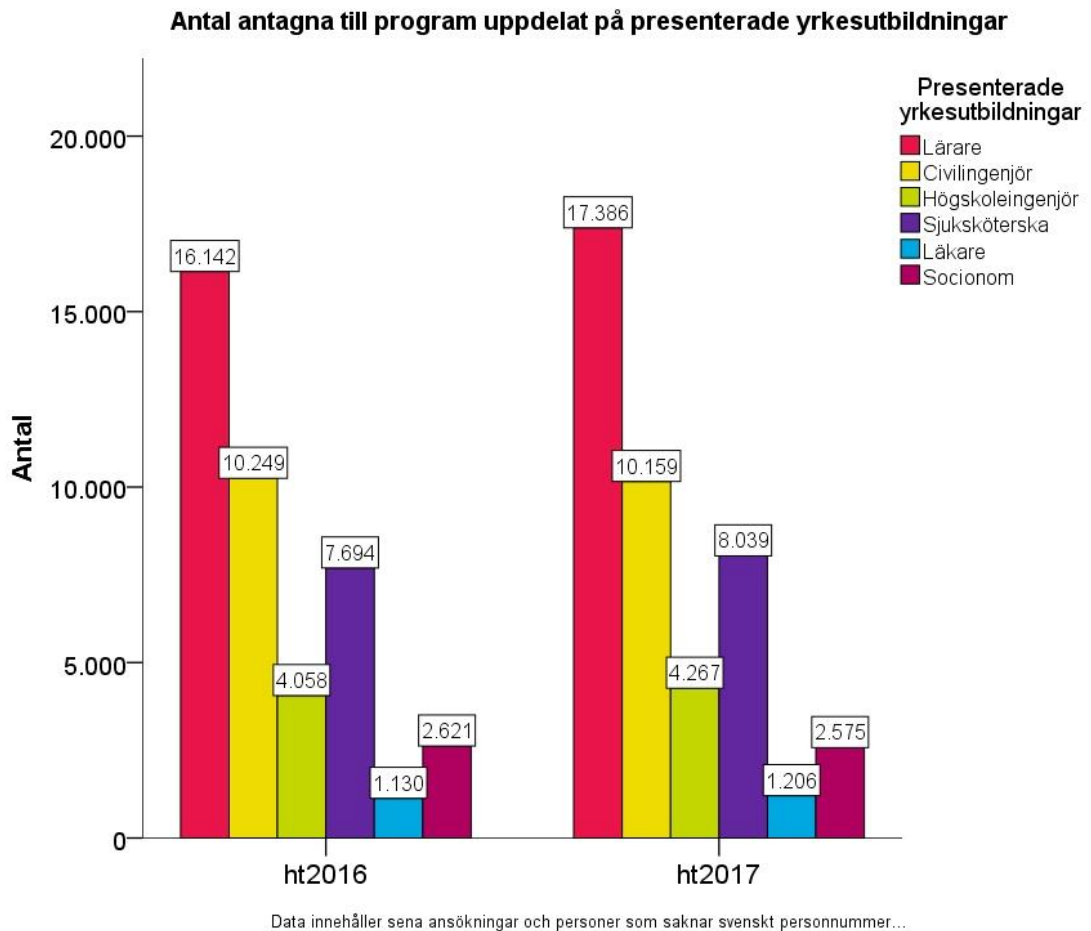
Antalet förstahandssökande har minskat till samtliga presenterade utbildningar som leder till yrkesexamina, med undantag av högskoleingenjörsutbildningar som ökat med 1,5 procent, vid första urval ht 2017 (figur 20). Minskningarna är relativt små, mellan 0,4 och 6,4 procent, med den största nedgången för sjuksköterskeutbildningar. Nedgången för sjuksköterskeutbildningar är dock svårbedömd då vissa lärosäten valt att ha antagningen till specialistsjuksköterskeutbildningar i en separat antagningsomgång och dessa utbildningar ingår inte längre i statistikuttaget för denna rapport.

Figur 21. Antal behöriga sökande per presenterad utbildning som leder till yrkesexamen

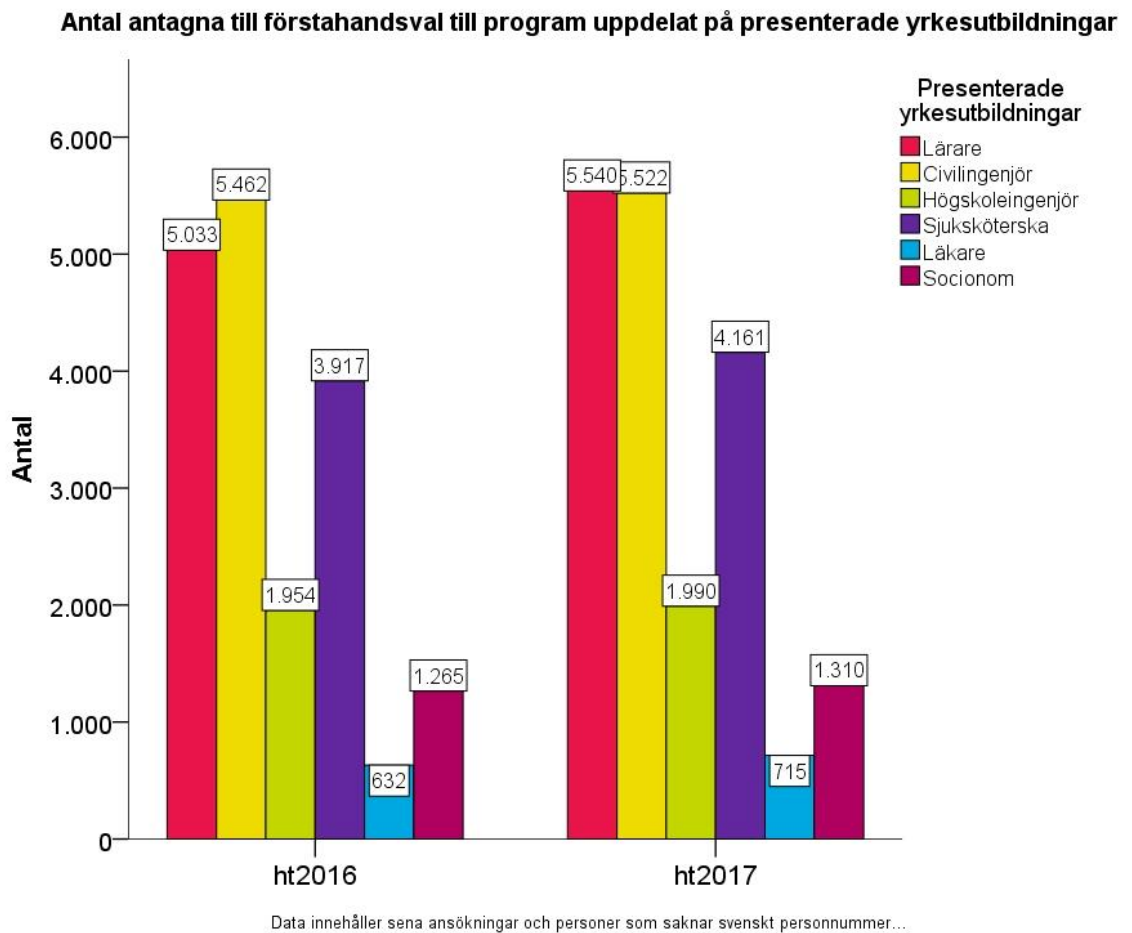
När det gäller behöriga sökande har de minskat till samtliga presenterade utbildningar som leder till yrkesexamina vid första urval ht 2017 (figur 21). Minskningarna ligger mellan noll och sex procent, med denna största nedgången för sjuksköterskeutbildningar. Nedgången är dock svårbedömd av de skäl som nämnts på s. 26.

Figur 22. Antal antagna per presenterad utbildning som leder till yrkesexamen

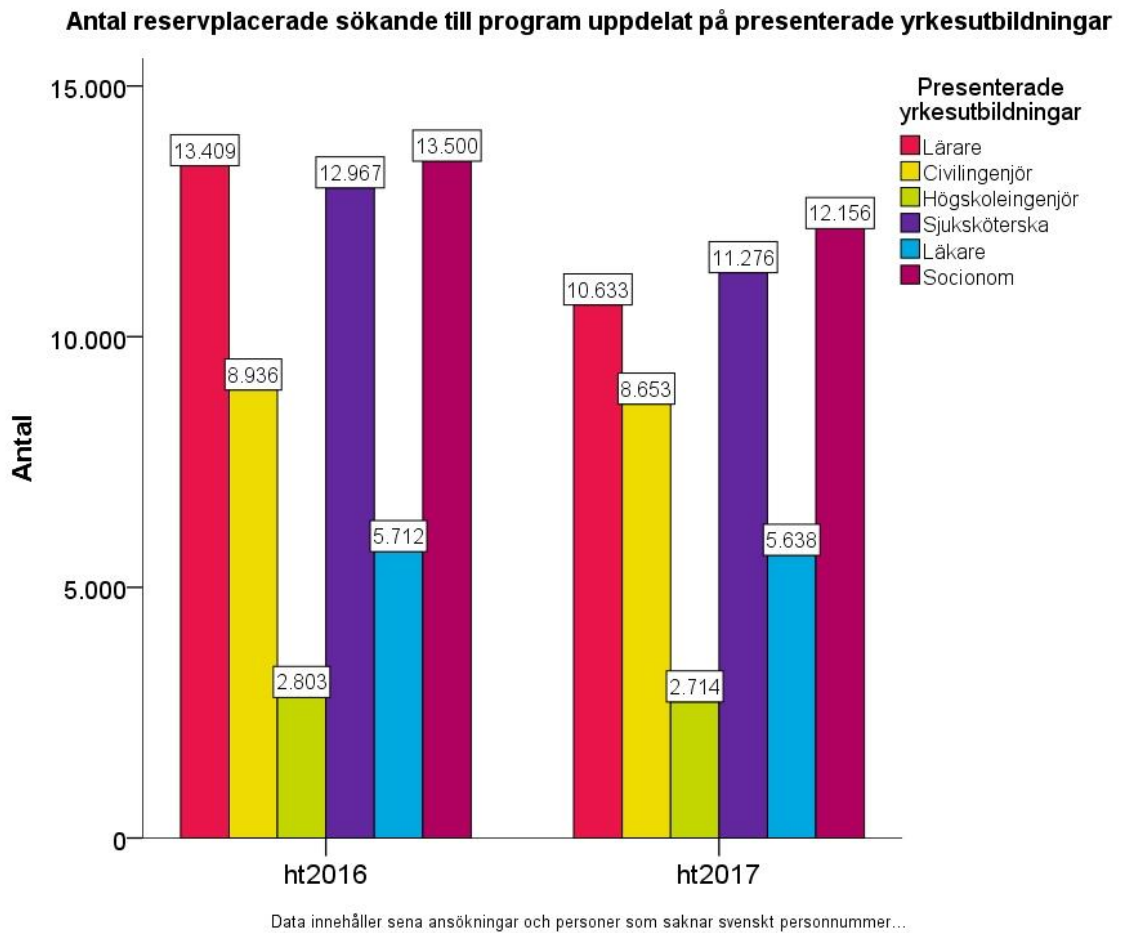
Antalet antagna till presenterade utbildningar som leder till yrkesexamen har ökat ht 2017 jämfört med ht 2016 för flertalet utbildningar utom civilingenjör- och socionomutbildningar (figur 22). Antalet antagna har ökat med 7,7 procent till lärar- och förskollärarytutbildningar, med 6,7 procent till läkarutbildningar, med 5,2 procent till högskoleingenjörutbildningar och med 4,5 procent till sjuksköterskeutbildningar. Till civilingenjör- och socionomutbildningar har antalet antagna däremot minskat med 0,9 respektive 1,8 procent.

Figur 23. Antal antagna till sitt förstahandsval per presenterad utbildning som leder till yrkesexamen

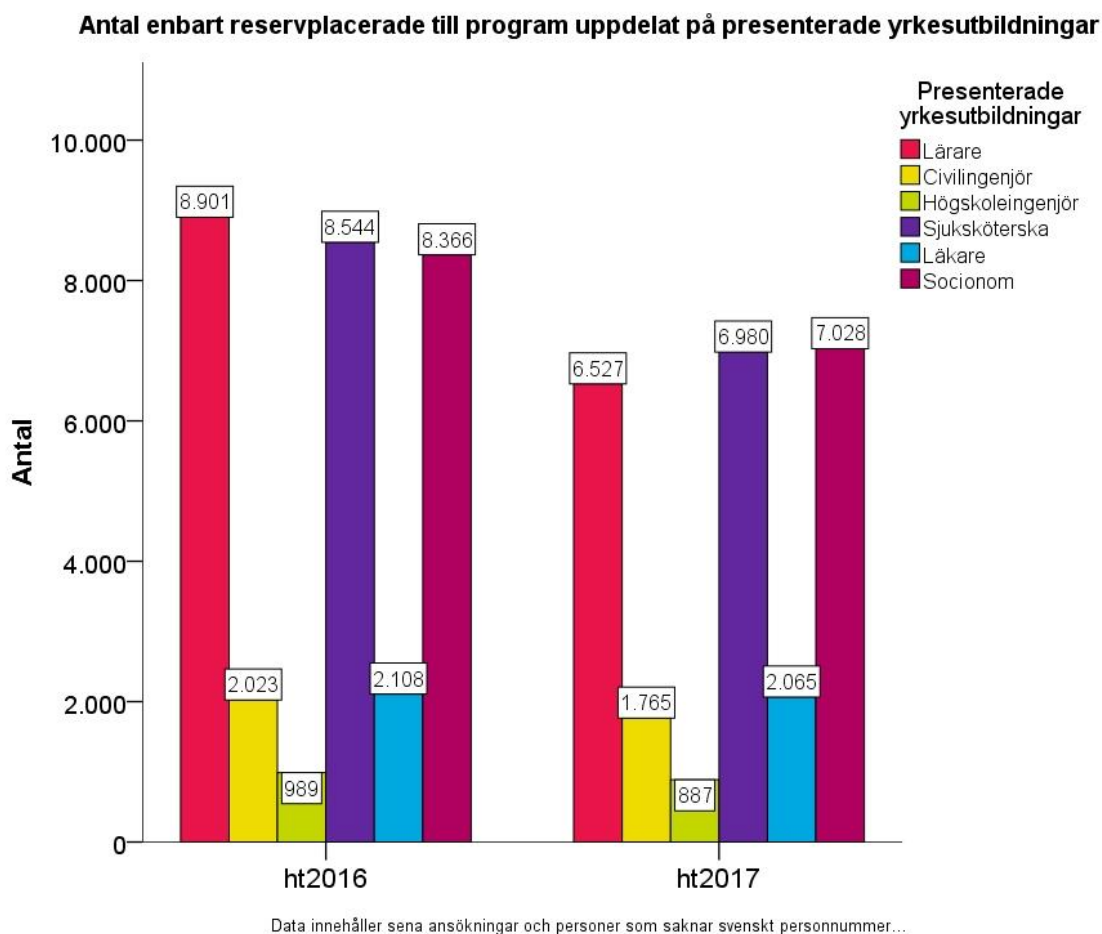
Antalet antagna till sitt förstahandsval till presenterade utbildningar som leder till yrkesexamen har ökat ht 2017 jämfört med ht 2016 för alla utbildningar (figur 23). Antalet antagna till sitt förstahandsval har i absoluta tal ökat mest till lärarutbildningar, plus 507 personer.

Figur 24. Antal reservplacerade per presenterad utbildning som leder till yrkesexamen

När det gäller antalet reservplacerade till presenterade utbildningar som leder till yrkesexamen är det en minskning jämfört med ht 2016 för samtliga utbildningar (figur 24). Antalet reservplacerade har i absoluta tal minskat mest till lärar- och förskollärarytbildningar, minus 2 776 personer.

Figur 25. Antal enbart reservplacerade per presenterad utbildning som leder till yrkesexamen

Antalet sökande som inte antagits till något av sina sökalternativ utan enbart reservplacerats till presenterade utbildningar som leder till yrkesexamen har minskat för alla utbildningar jämfört med ht 2016 (figur 25). Antalet som enbart är reservplacerade har i absoluta tal minskat mest till lärar- och sjuksköterskeutbildningar, med 2 374 respektive 1 564 personer.

Statistik för sökande till lärar- och förskolläraryr utbildningar

Antalet sökande till lärar- och förskolläraryr utbildning har redovisats tidigare i rapporten, utan uppdelning på kategori av utbildning. Här redovisas antalet sökande uppdelat utifrån vilken kategori av lärar- och förskolläraryr utbildning det handlar om, både totalt antal sökande, förstahandssökande, behöriga sökande, antagna och reservplacerade.

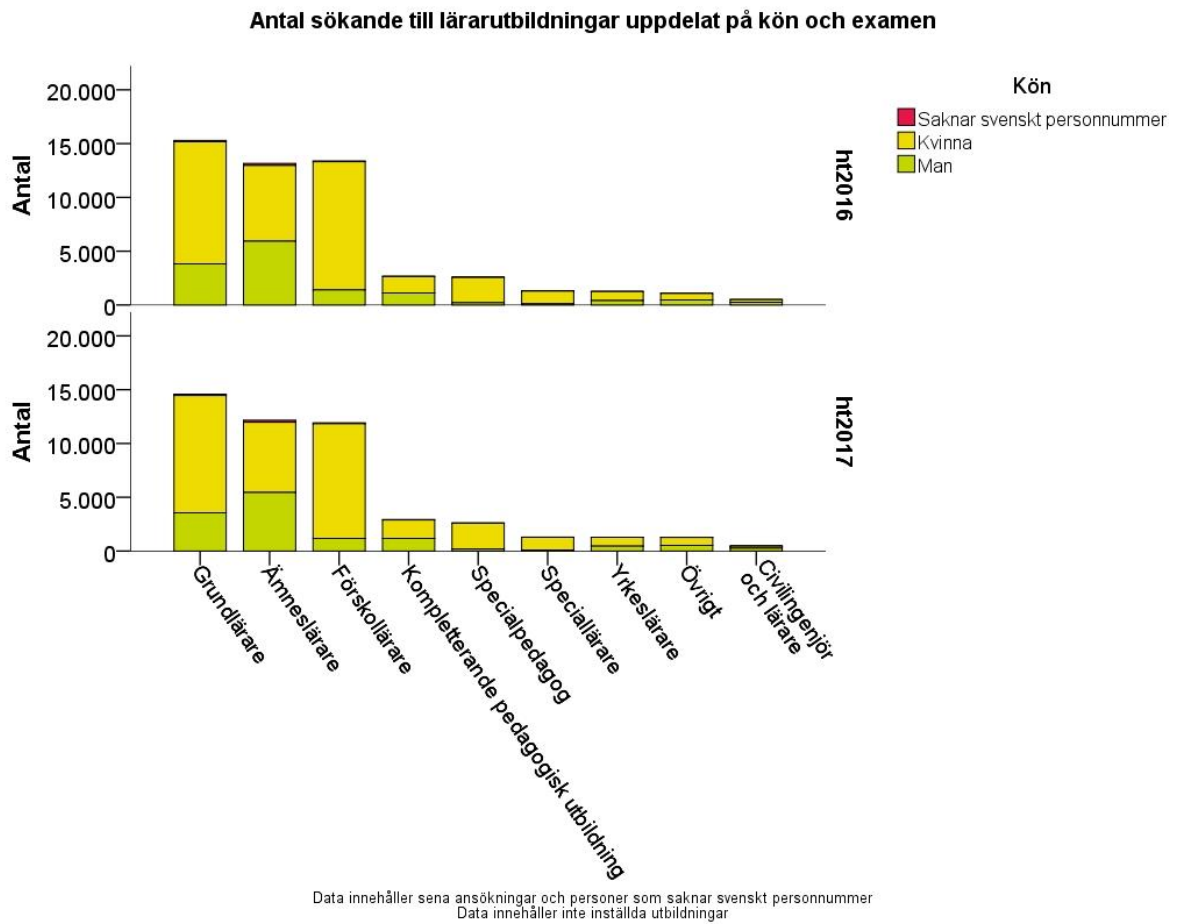
Sökande till lärar- och förskolläraryr utbildningar per examen vid första urvalet ht 2016 och ht 2017

Totalt sett var det 39 600 (39 586) personer som sökte en eller flera lärarutbildningar vid första urvalet i den nationella antagningsomgången ht 2017, att jämföra med 41 400 (41 420) personer ht 2016. Det motsvarar en minskning med 4,4 procent. Antalet behöriga sökande ht 2017 var 29 900 (29 860) personer jämfört med 31 300 (31 263) personer ht 2016, vilket motsvarar en minskning med 4,5 procent. Antalet förstahandssökande ht 2017 till lärarutbildningarna var 25 000 personer (24 984) jämfört med 26 000 (25 997) personer ht 2016, vilket motsvarar en minskning med 3,9 procent.

Antalet antagna har däremot ökat och var 17 400 (17 386) personer ht 2017, mot 16 100 (16 142) personer ht 2016, en ökning med 3,1 procent. Antalet antagna till sitt förstahandsval var 5 000 (5 033) personer ht 2016 och 5 500 (5 540) personer ht 2017, vilket motsvarar en ökning med 10,1 procent.

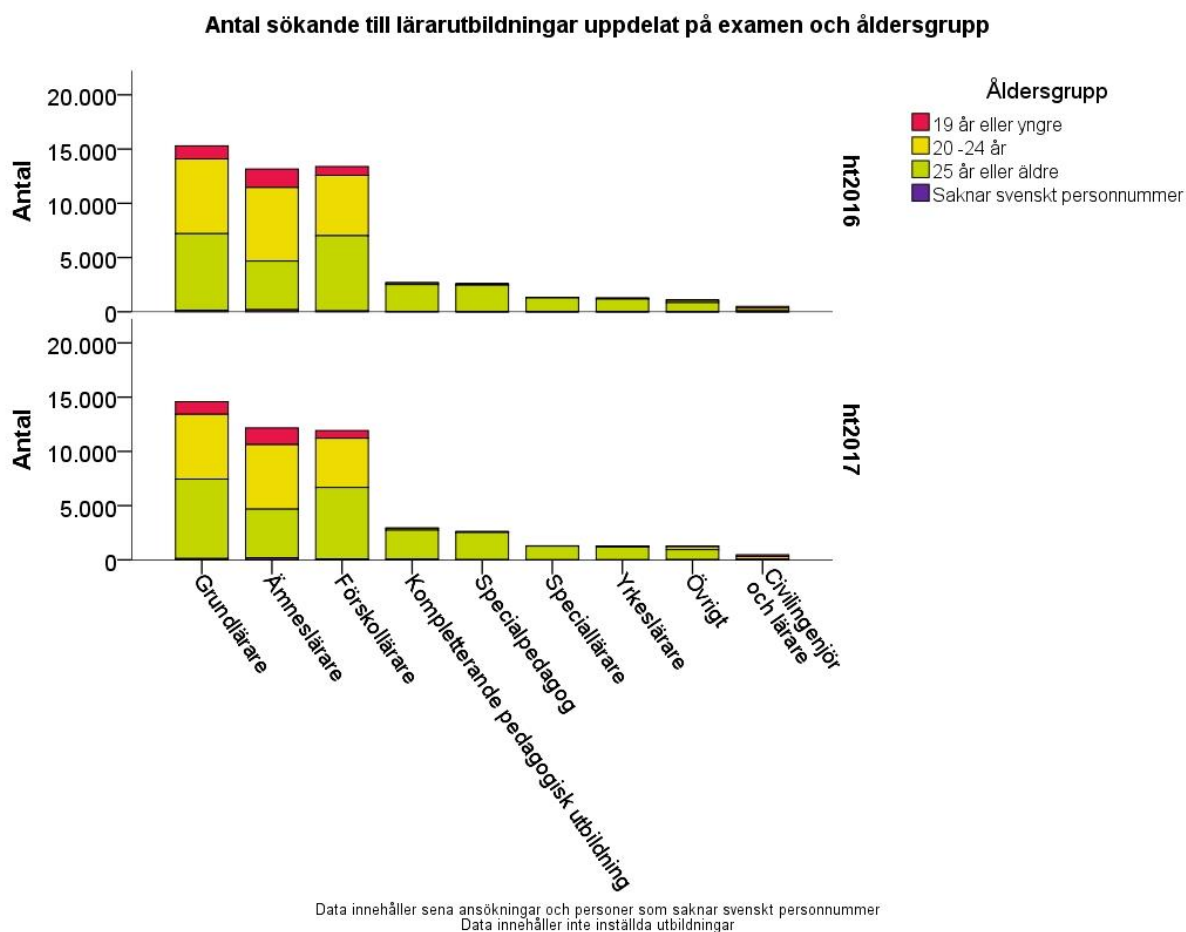
Antalet reservplacerade till lärarutbildningar har minskat från 13 407 vid första urvalet ht 2016 till 10 633 vid första urvalet ht 2017, en minskning med 20,7 procent. Antalet personer som inte antogs till något av sina sökta lärarutbildningsalternativ utan enbart är reservplacerade minskade, från 8 901 personer vid första urvalet ht 2016 till 6 527 personer ht 2017, en minskning med 26,7 procent.

Figur 26. Antalet sökande till lärar- och förskolläraryt utbildning per examen och kön

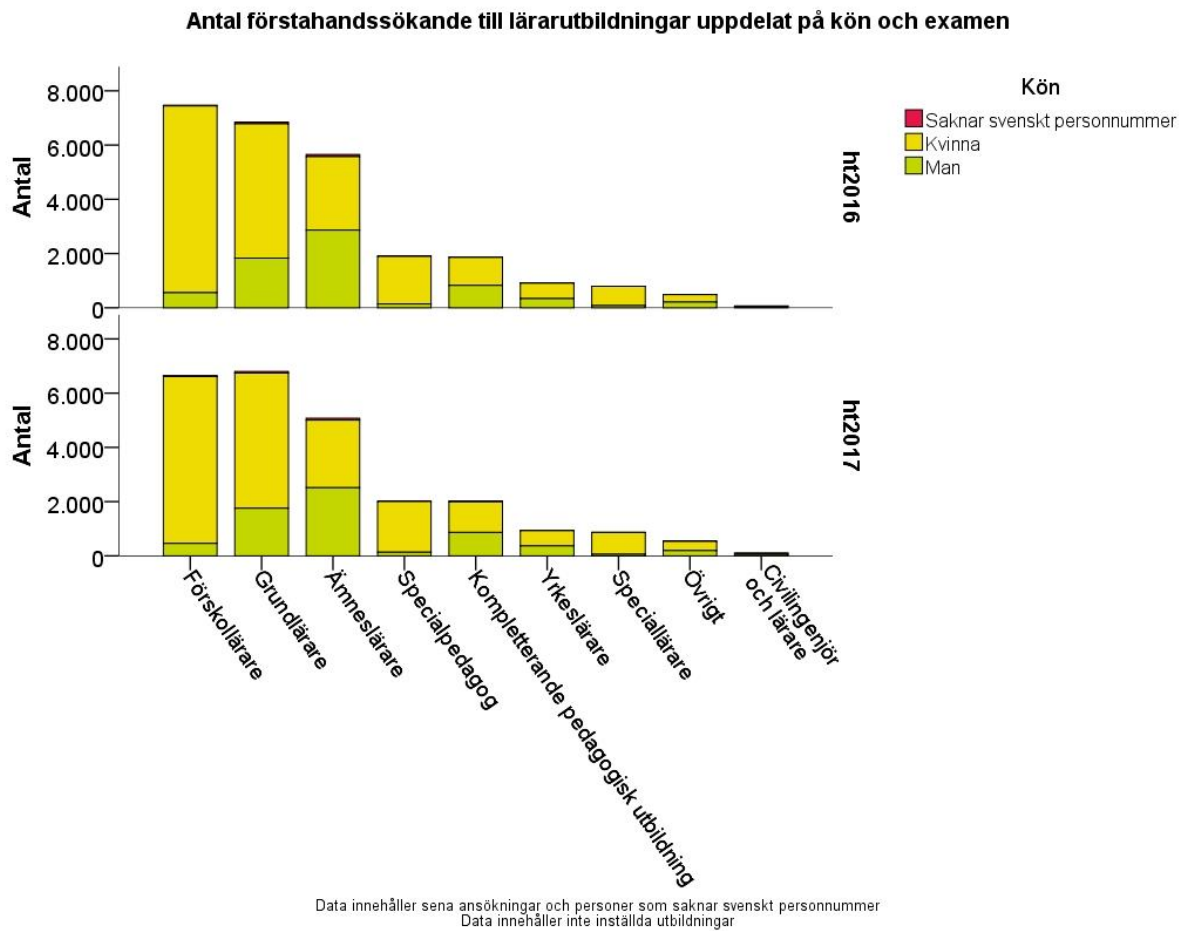
Till flertalet av de stora inriktningarna av lärarutbildning har antalet sökande minskat ht 2017 jämfört med ht 2016. Det gäller sökande till grundlärare, ämneslärare, förskollärare, speciallärare samt civilingenjör och lärare. Störst minskning var det till förskollärare, både i absoluta tal (1 471 färre) och i relativa tal (-11 procent). Antalet sökande har däremot ökat till kompletterande pedagogisk utbildning, specialpedagog, yrkeslärare och gruppen övrigt (figur 26).

Figur 27. Antalet sökande till lärar- och förskolläraryt utbildning per examen och åldersgrupp

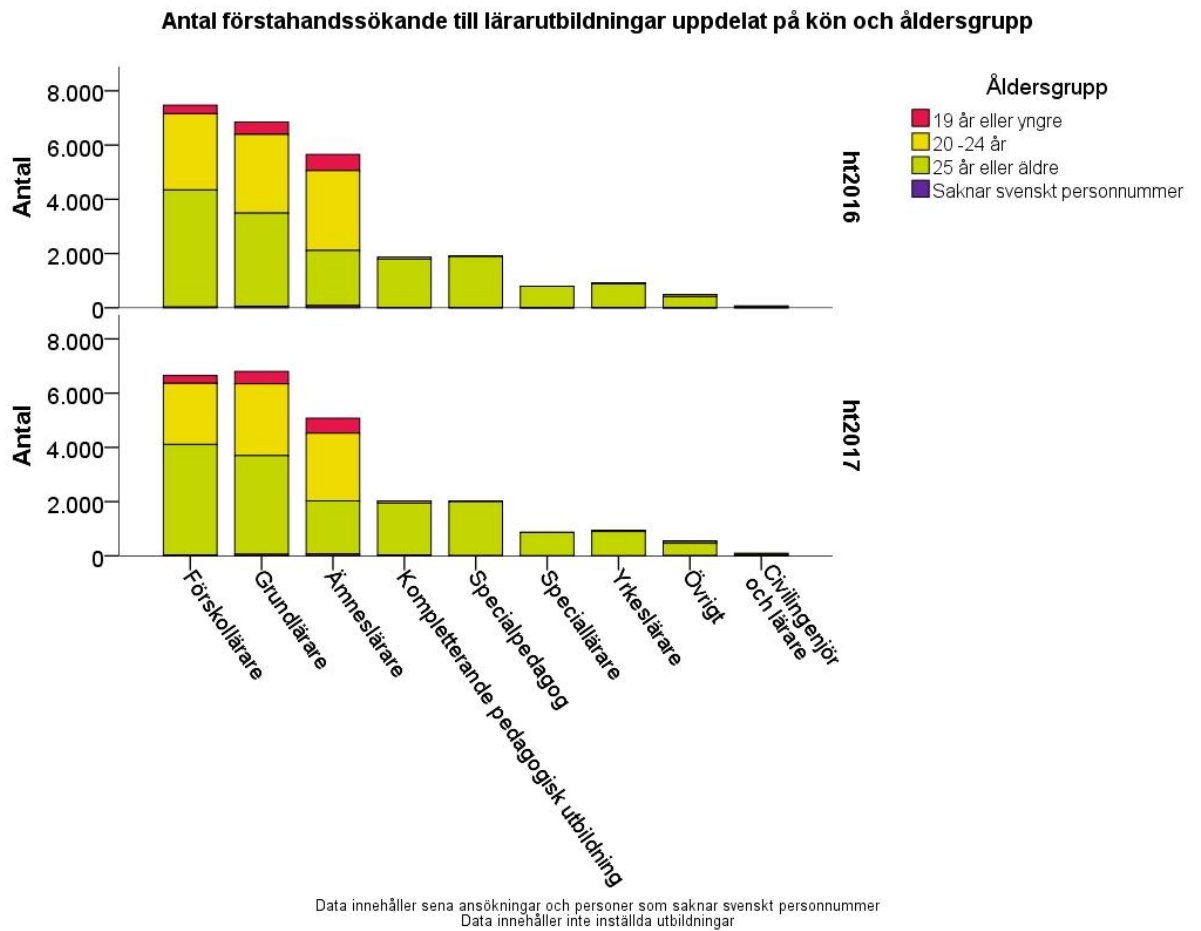
Den äldsta åldersgruppen sökande har ökat till flertalet lärarutbildningar utom förskollärare, ämneslärare och civilingenjör och lärare till vilka det har skett en minskning. Den mellersta och den yngsta åldersgruppen har minskat inom nästan alla lärarutbildningar utom till kompletterande pedagogisk utbildning, yrkeslärare och övrigt. Till de tre sistnämnda grupperna har antalet unga sökande ökat, men det rör sig om små volymer (figur 27).

Figur 28. Antalet förstahandssökande till lärar- och förskolläraryt utbildning per examen och kön

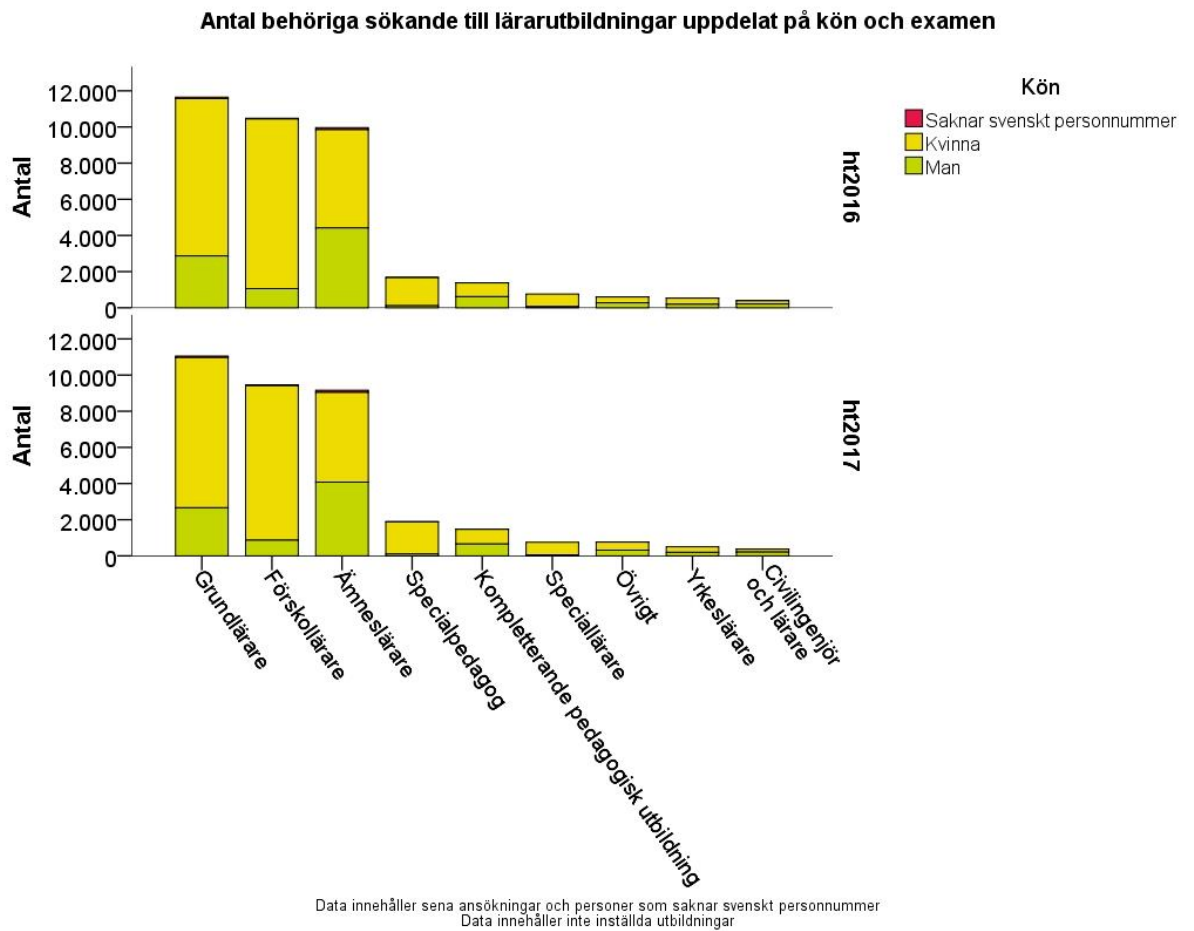
Antalet förstahandssökande till lärar- och förskolläraryt utbildningar har minskat till förskollärare, grundlärare och ämneslärare, men ökat till resterande grupper av lärarutbildningar. Könsfördelningen totalt sett för förstahandssökande är ungefär densamma ht 2017 som den var ht 2016 (figur 28).

Figur 29. Antalet förstahandssökande till lärar- och förskolläraryt utbildning per examen och åldersgrupp

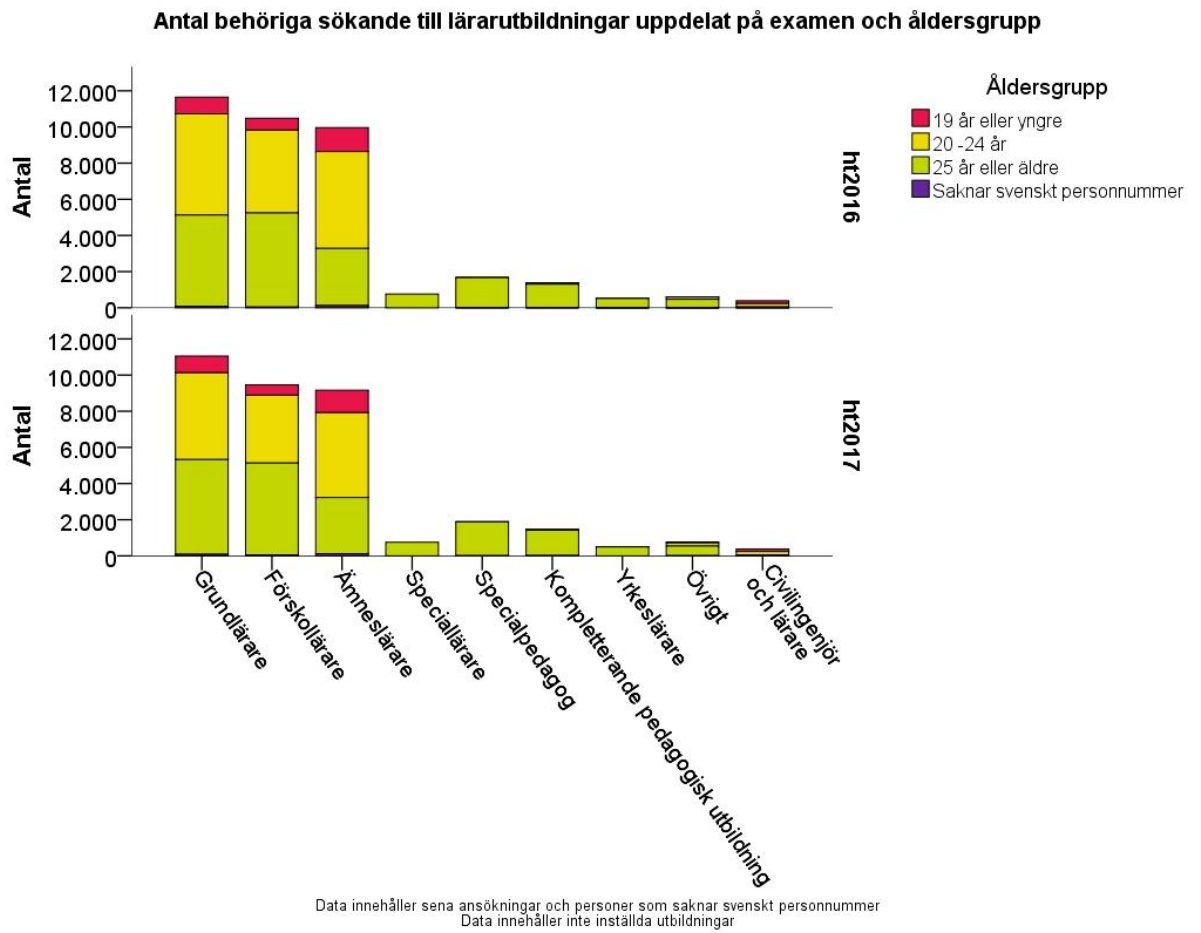
För förstahandssökande till samtliga lärarutbildningsgrupper förutom kompletterande pedagogisk utbildning har det skett en åldersförskjutning bland sökande till den äldsta åldersgruppen från de två övriga åldersgrupperna (figur 29).

Figur 30. Antalet behöriga sökande till lärar- och förskolläraryrket per examen och kön

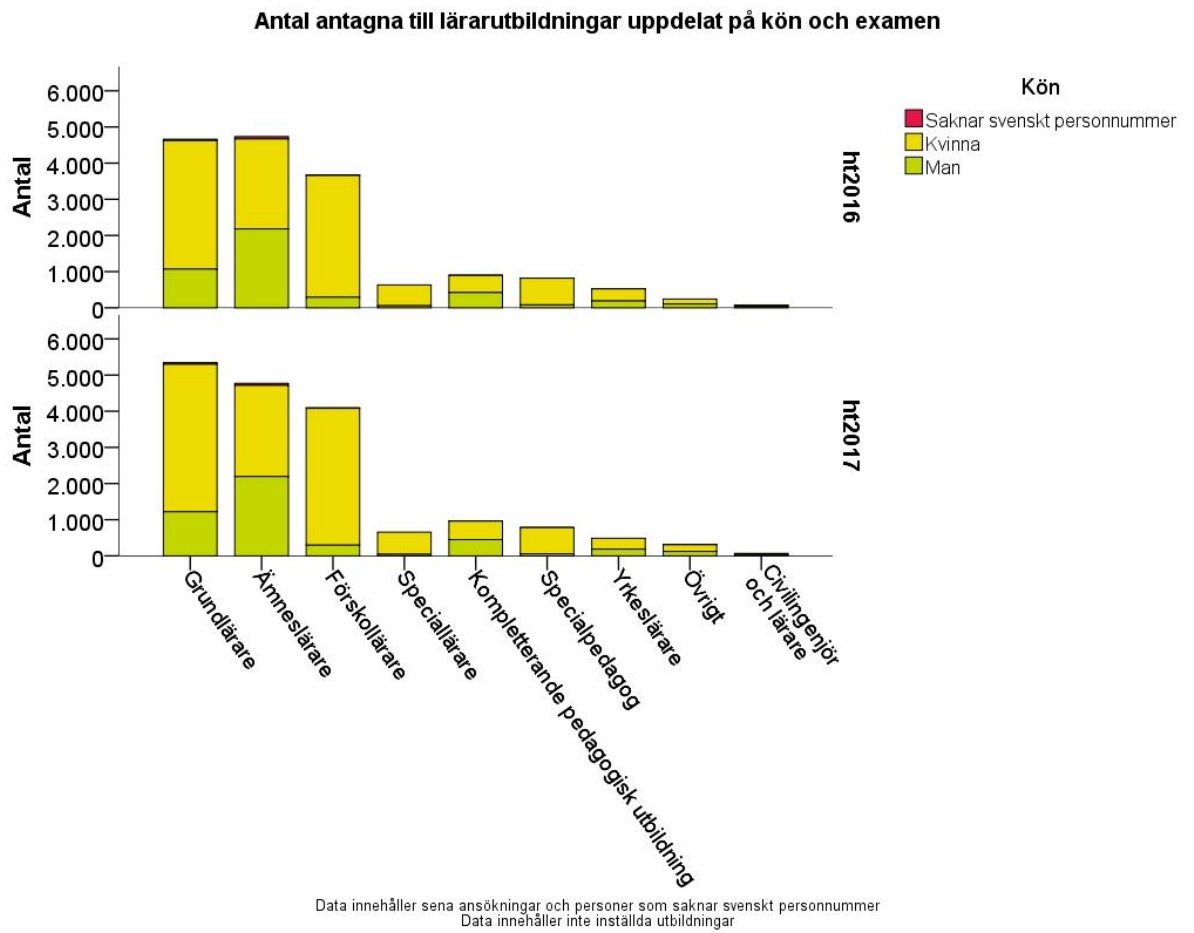
Antalet behöriga sökande till lärar- och förskolläraryrket har minskat till samtliga lärarutbildningsgrupper förutom specialpedagog, kompletterande pedagogisk utbildning och gruppen övrigt till vilka antalet behöriga sökande ökat. Ökning respektive minskning har skett för båda könen (figur 30).

Figur 31. Antalet behöriga sökande till lärar- och förskolläraryt utbildning per examen och åldersgrupp

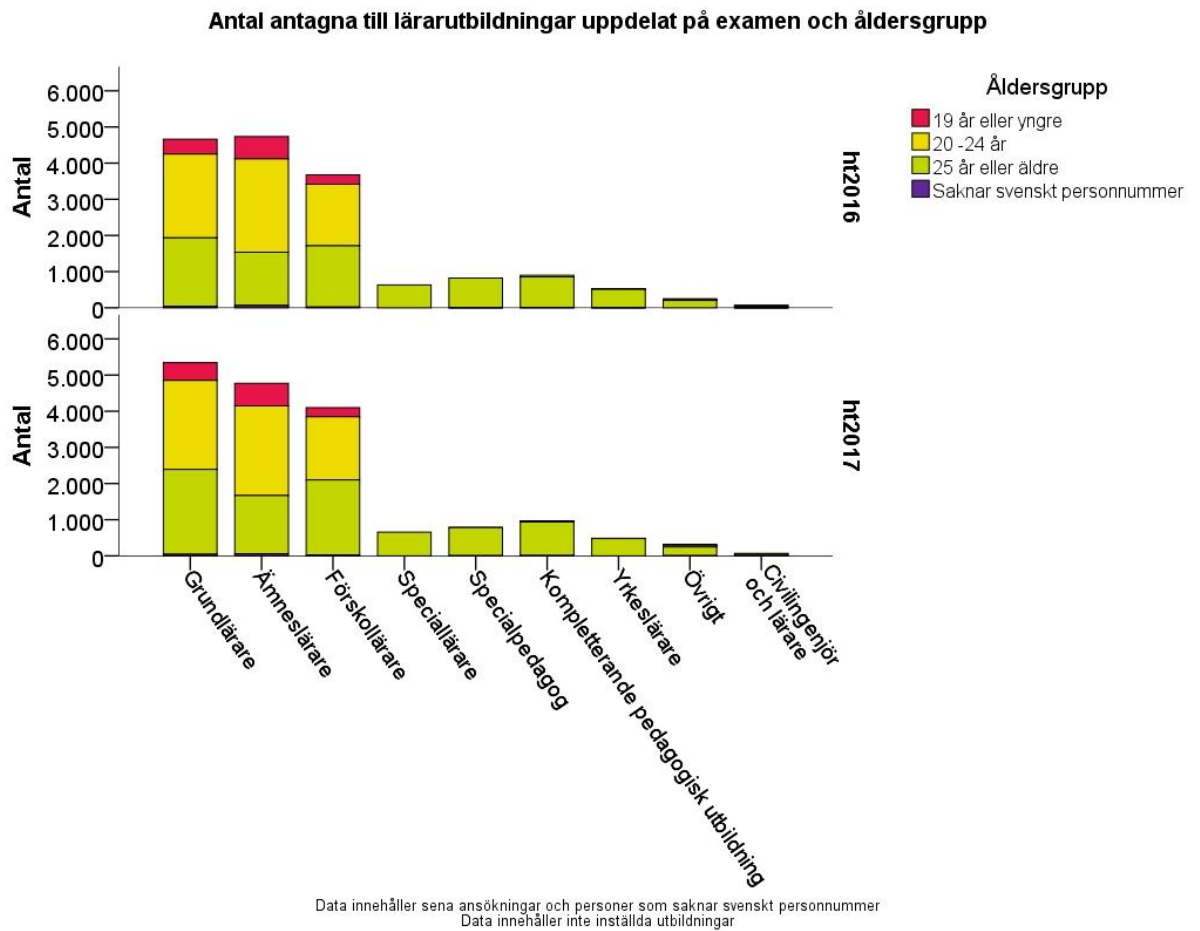
För behöriga sökande till samtliga grupper av lärarutbildningar har det skett en förskjutning till den äldsta åldersgruppen, på framförallt den mellersta åldersgruppens bekostnad (figur 31).

Figur 32. Antalet antagna till lärar- och förskollärarytbildning per examen och kön

Antalet antagna till lärar- och förskollärarytbildningar har ökat till alla lärarkategorier förutom yrkeslärare och specialpedagoger. Ökningen av antalet antagna är större för kvinnor än för män sammantaget både i relativa och absoluta tal (figur 32).

Figur 33. Antalet antagna till lärar- och förskolläraryt utbildning per examen och åldersgrupp

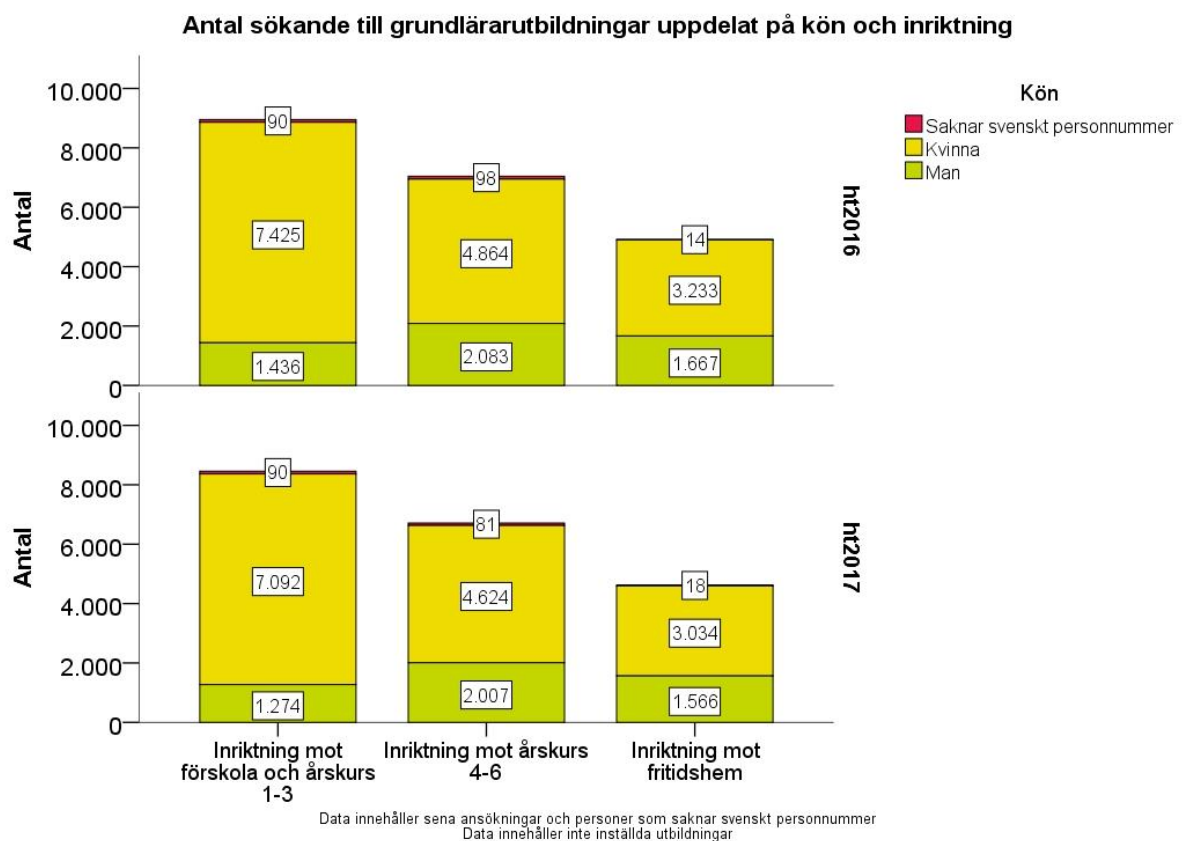

Antalet antagna till lärar- och förskolläraryt utbildningar har ökat till alla lärarkategorier förutom yrkeslärare och specialpedagoger. Bland de antagna har det skett en förskjutning från de yngre till den äldsta åldersgruppen (figur 33).

Sökande till grundlärautbildningar vid första urvalet ht 2016 och ht 2017

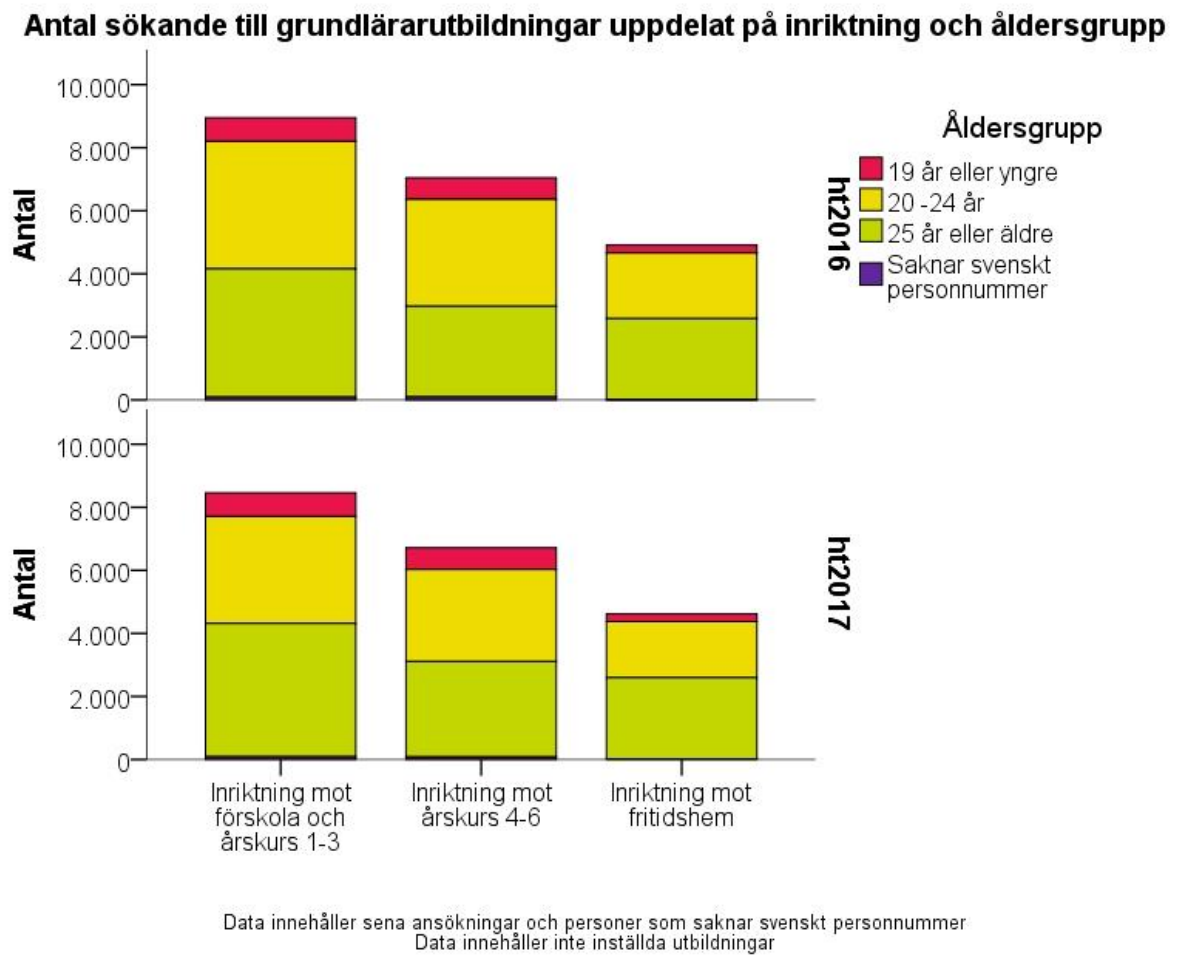
Totalt sett var det 14 588 personer som sökte en eller flera grundlärautbildningar vid första urvalet i den nationella antagningsomgången ht 2017, att jämföra med 15 300 personer ht 2016. Det motsvarar en minskning med 4,7 procent. Antalet behöriga sökande ht 2017 var 11 052 personer och ht 2016 11 647 personer, vilket motsvarar en minskning med 5,1 procent. Antalet antagna ht 2017 var 5 345 personer, mot 4 663 personer ht 2016, vilket motsvarar en påtaglig ökning om 14,6 procent.

Figur 34. Antalet sökande till grundlärautbildning per inriktning och kön

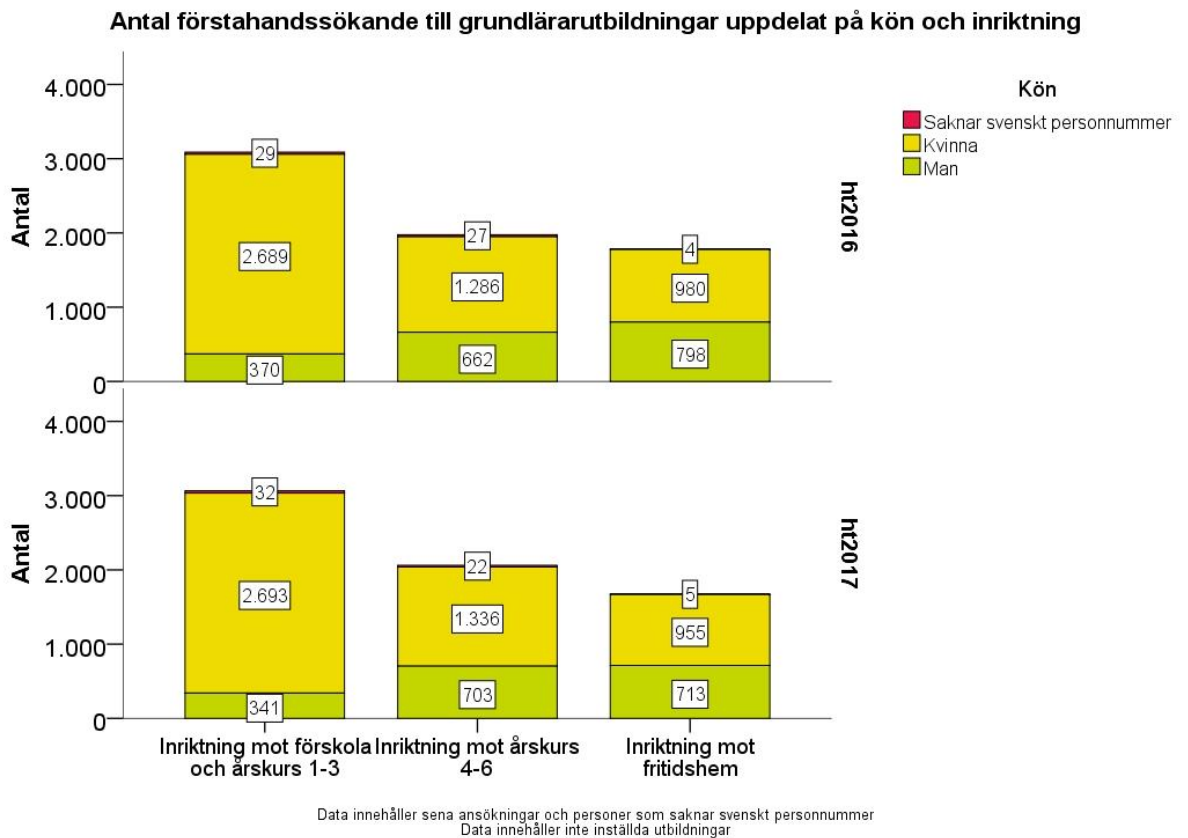
Antalet sökande har minskat av både kvinnor och män till samtliga inriktningar och det är fortfarande en betydligt högre andel kvinnliga sökande (figur 34).

Figur 35. Antalet sökande till grundlärarutbildning per inriktning och åldersgrupp

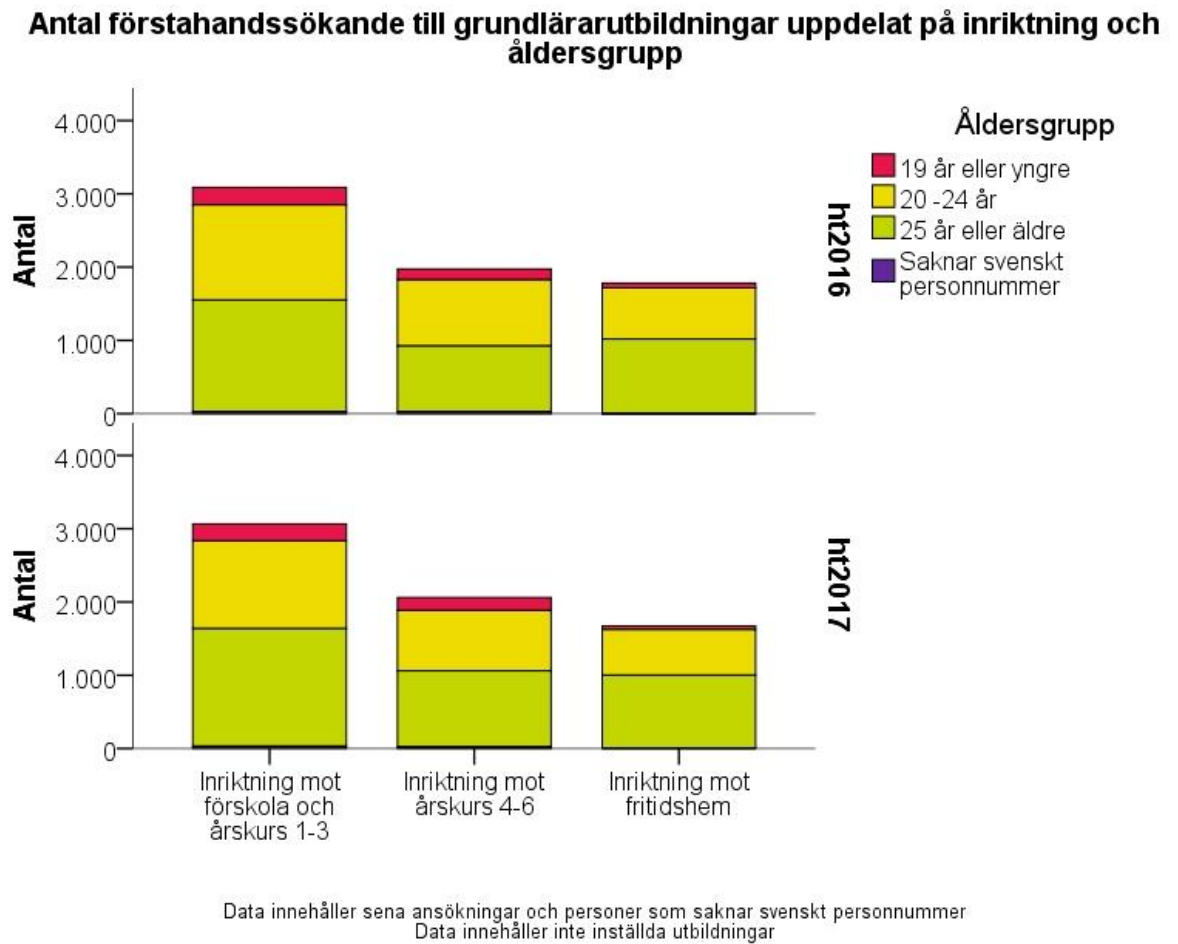
Sökande till samtliga inriktningar har minskat totalt sett. Oavsett inriktning har det skett en minskning i den yngsta och den mellersta ålderskategorin, men en ökning i den äldsta ålderskategorin (figur 35).

Figur 36. Antalet förstahandssökande till grundlärautbildning per inriktning och kön

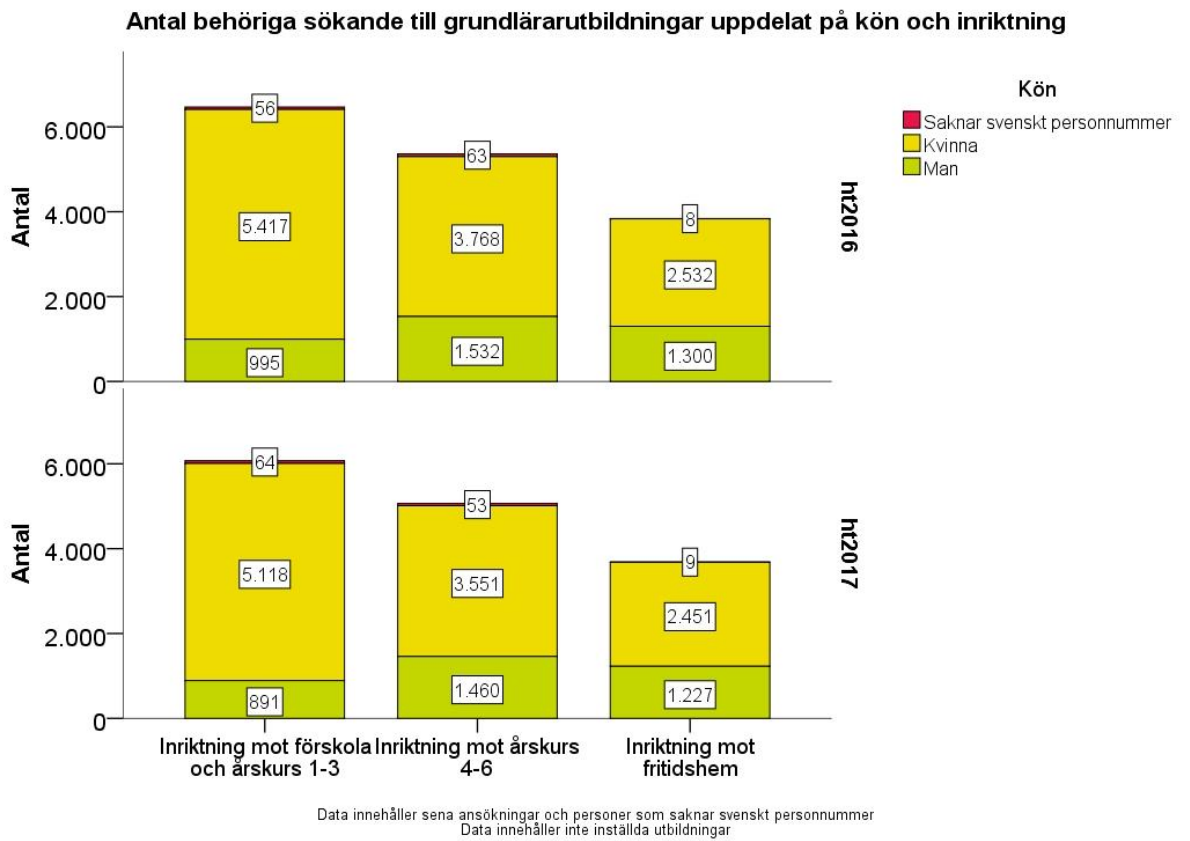
Antalet förstahandssökande till grundlärautbildningar har minskat något för samtliga inriktningar utom mot årskurs 4-6. Till inriktning mot årskurs 4-6 har antalet förstahandssökande ökat för både kvinnor och män. Till inriktning mot förskola och årskurs 1-3 har antalet kvinnor ökat, medan antalet män minskat. Till inriktning mot fritidshem har antalet förstahandssökande minskat för både kvinnor och män (figur 36).

Figur 37. Antalet förstahandssökande till grundlärarutbildning per inriktning och åldersgrupp

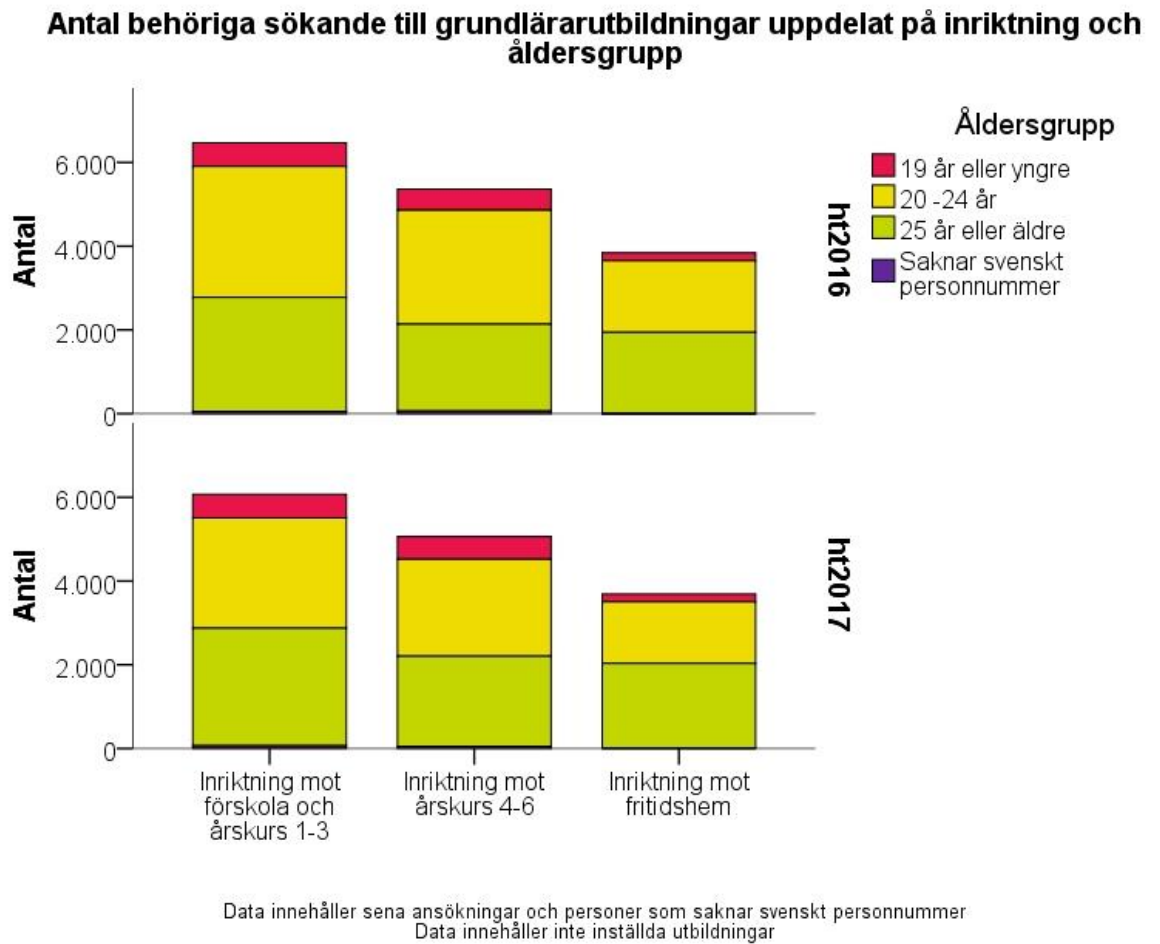
Antalet förstahandssökande till grundlärarutbildningens olika inriktningar har totalt sett ökat i den äldsta ålderskategorin, är något lägre i den yngsta och har minskat påtagligt i den mellersta. Den mellersta åldersgruppen har minskat till samtliga inriktningar. Den yngsta ålderskategorin har minskat till inriktning mot förskola och årskurs 1-3 samt fritidshem, men ökat till inriktning mot årskurs 4-6. Den äldsta åldersgruppen har ökat till inriktning mot förskola och årskurs 1-3 samt årskurs 4-6, men minskat något till inriktning mot fritidshem (figur 37).

Figur 38. Antalet behöriga sökande till grundlärautbildning per inriktning och kön

Antalet behöriga sökande har minskat till samtliga inriktningar. Det gäller både kvinnor och män, vilket innebär att könsfördelningen inte påverkats och kvinnor fortsätter att utgöra en majoritet av de behöriga sökande (figur 38).

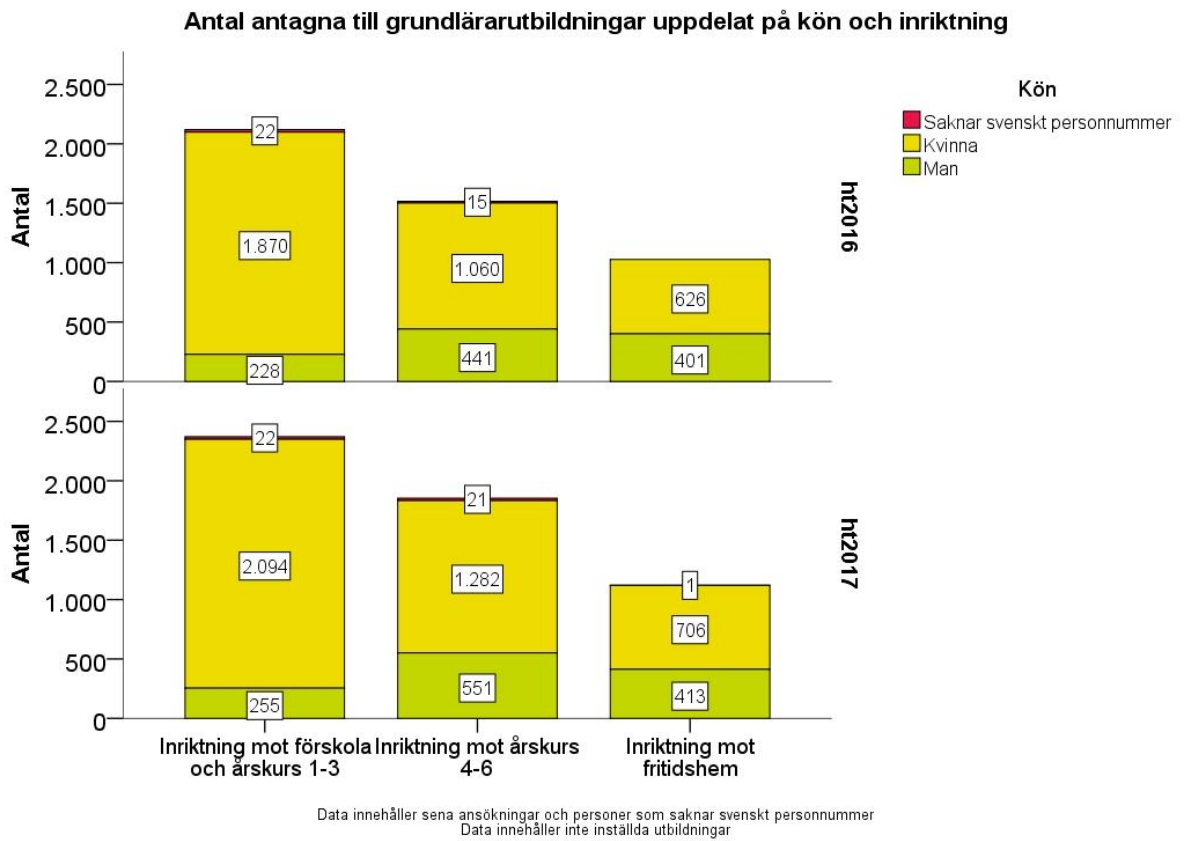
Figur 39. Antalet behöriga sökande till grundläroutbildning per inriktning och åldersgrupp

Antalet behöriga sökande till grundläroutbildningens olika inriktningar har totalt sett ökat i den äldsta åldersgruppen, minskat i den mellersta och är oförändrat i den yngsta åldersgruppen.

I den äldsta åldersgruppen har det även skett en ökning i varje inriktning och i den mellersta åldersgruppen har det skett en minskning för varje inriktning. I den yngsta åldersgruppen har det skett en minskning för inriktning mot fritidshem medan det har skett en ökning mot förskola och årskurs 1-3 samt till årskurs 4-6 (figur 39).

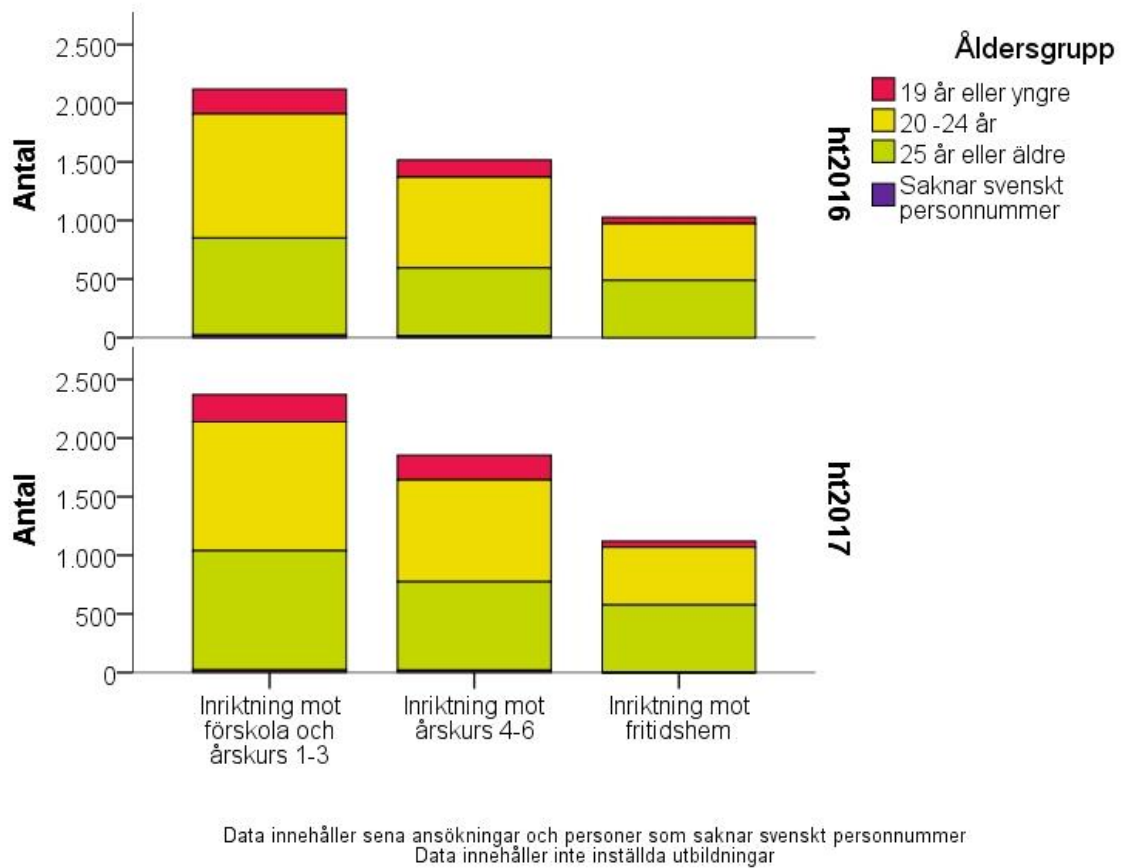
Figur 40. Antalet antagna till grundlärautbildning per inriktning och kön

Antalet antagna har ökat till samtliga inriktningar. För inriktning mot årskurs 4-6 har antalet antagna män procentuellt sett ökat något mer än antagna kvinnor ökat medan det motsatta råder för övriga inriktningar (figur 40).

Figur 41. Antalet antagna till grundlärautbildning per inriktning och åldersgrupp

Antal antagna till grundlärautbildningar uppdelat på inriktning och åldersgrupp

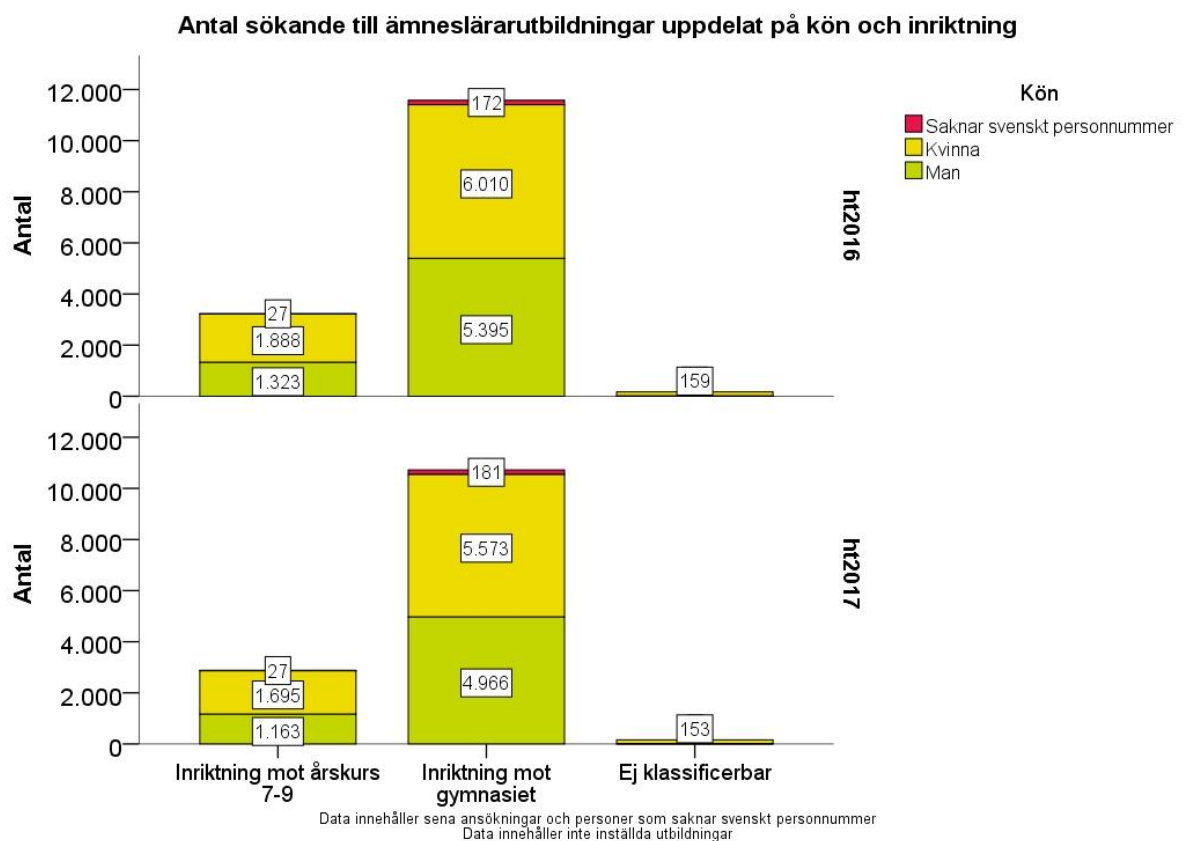

Ökningen av antalet antagna till de olika inriktningarna är störst i den äldsta ålderskategorin (figur 41)

Sökande till ämneslärarutbildningar vid första urvalet ht 2016 och ht 2017

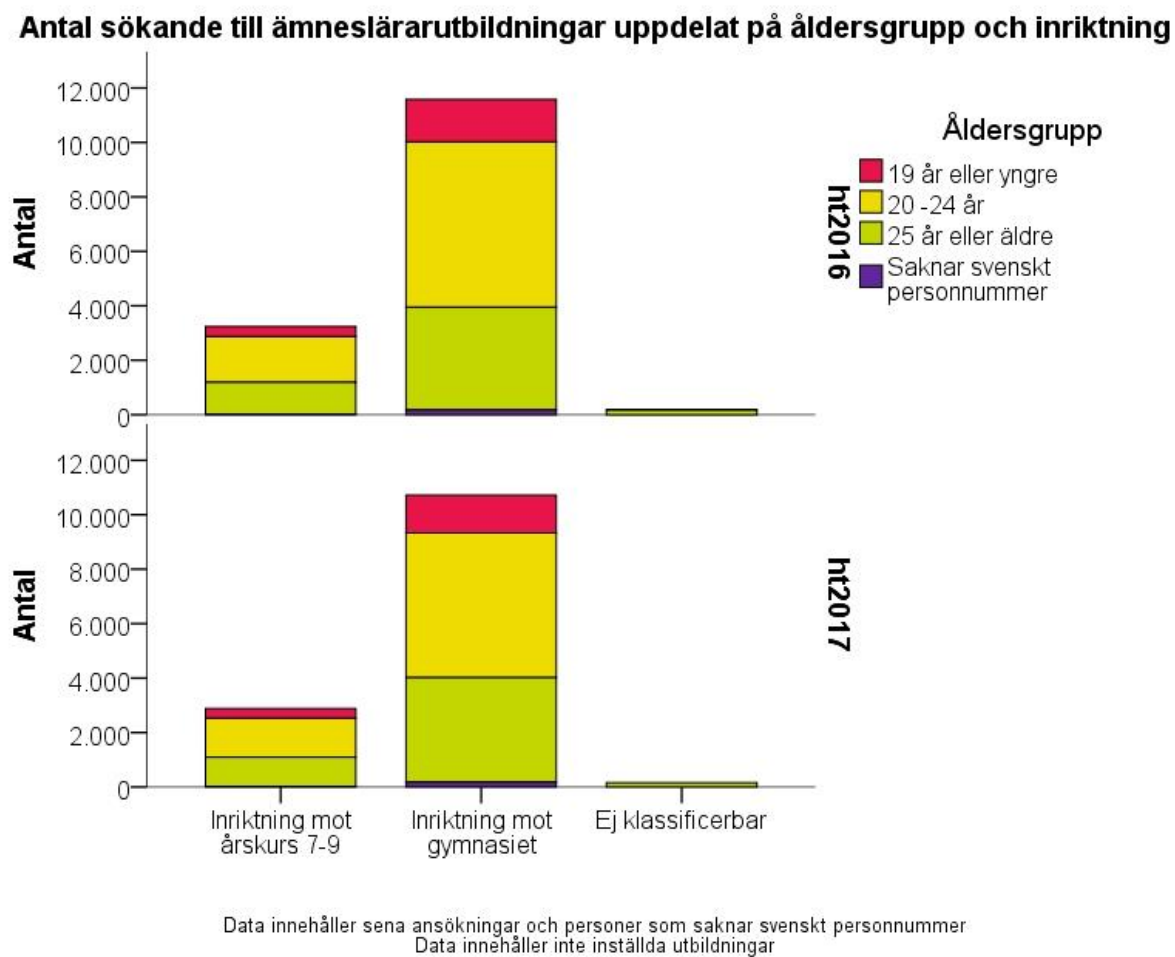
Totalt sett var det 12 168 personer som sökte en eller flera ämneslärarutbildningar vid första urvalet i den nationella antagningsomgången ht 2017, att jämföra med 13 154 personer ht 2016. Det motsvarar en minskning med 7,5 procent. Antalet behöriga sökande ht 2017 var 9 160 och motsvarande ht 2016 var 9 965 personer, vilket motsvarar en minskning med 8,1 procent. Antalet antagna var 4 770 personer ht 2017, mot 4 733 personer ht 2016, en ökning med 0,8 procent.

Figur 42. Antalet sökande till ämneslärarutbildning per inriktning och kön

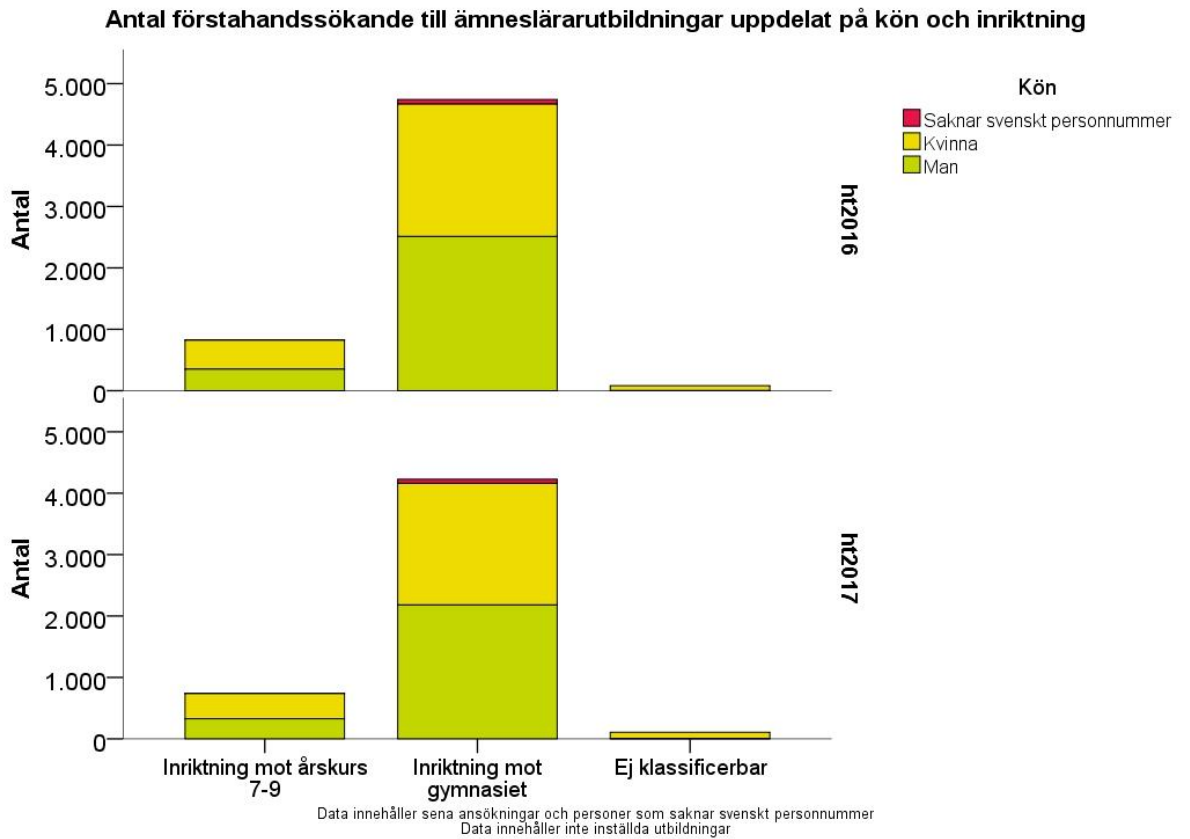
Antalet sökande till ämneslärarutbildning har minskat för samtliga inriktningar av ämneslärarutbildning ht 2017, jämfört med ht 2016. Relativt sett är minskningen större för inriktning mot årskurs 7-9 än inriktning mot gymnasiet, 10,9 respektive 7,4 procent färre sökande. Oavsett inriktning har både antalet sökande kvinnor och antalet sökande män minskat (figur 42).

Figur 43. Antalet sökande till ämneslärarutbildning per inriktning och åldersgrupp

Antalet sökande till ämneslärarutbildning med inriktning mot årskurs 7-9 har minskat i samtliga åldersgrupper. För inriktning mot gymnasieskolan har det skett en minskning i den yngsta och den mellersta åldersgruppen, medan det skett en liten ökning i den äldsta åldersgruppen (figur 43).

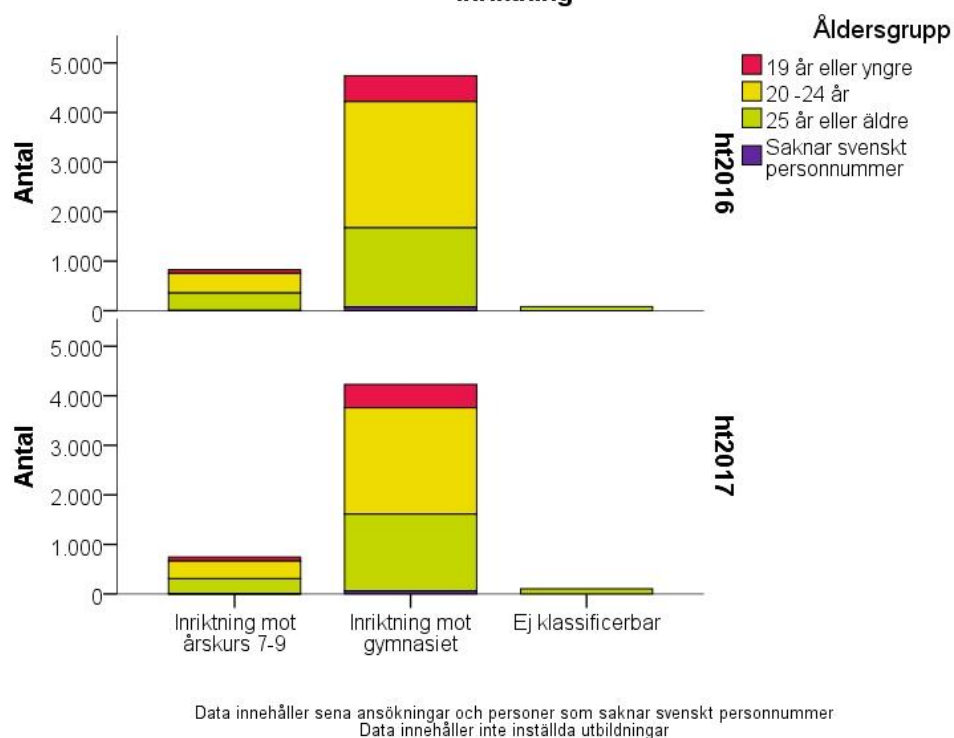
Figur 44. Antalet förstahandssökande till ämneslärarutbildning per inriktning och kön

Antalet förstahandssökande till ämneslärarutbildning har minskat oavsett inriktning på ämneslärarutbildningen. Nedgången är ungefär lika stor för inriktningarna, drygt 10 procent färre förstahandssökande ht 2017 jämfört med ht 2016. Den procentuella nedgången är större för män än för kvinnor (figur 44).

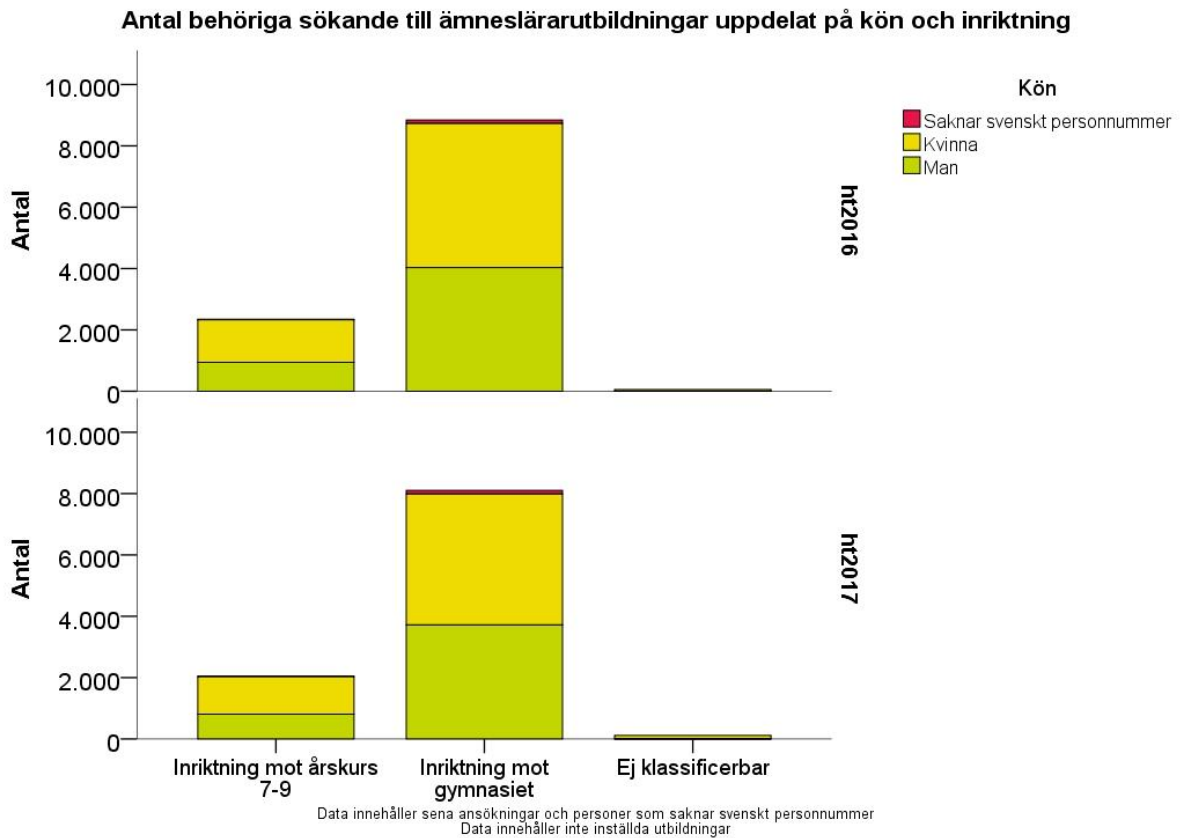
Figur 45. Antalet förstahandssökande till ämneslärarutbildning per inriktning och åldersgrupp

Antal förstahandssökande till ämneslärarutbildningar uppdelat på åldersgrupp och inriktning

Antalet förstahandssökande till ämneslärarutbildning har minskat till samtliga inriktningar och oavsett åldersgrupp. Både i relativa och absoluta tal är nedgångarna störst i åldersgruppen 20-24 år. (figur 45.

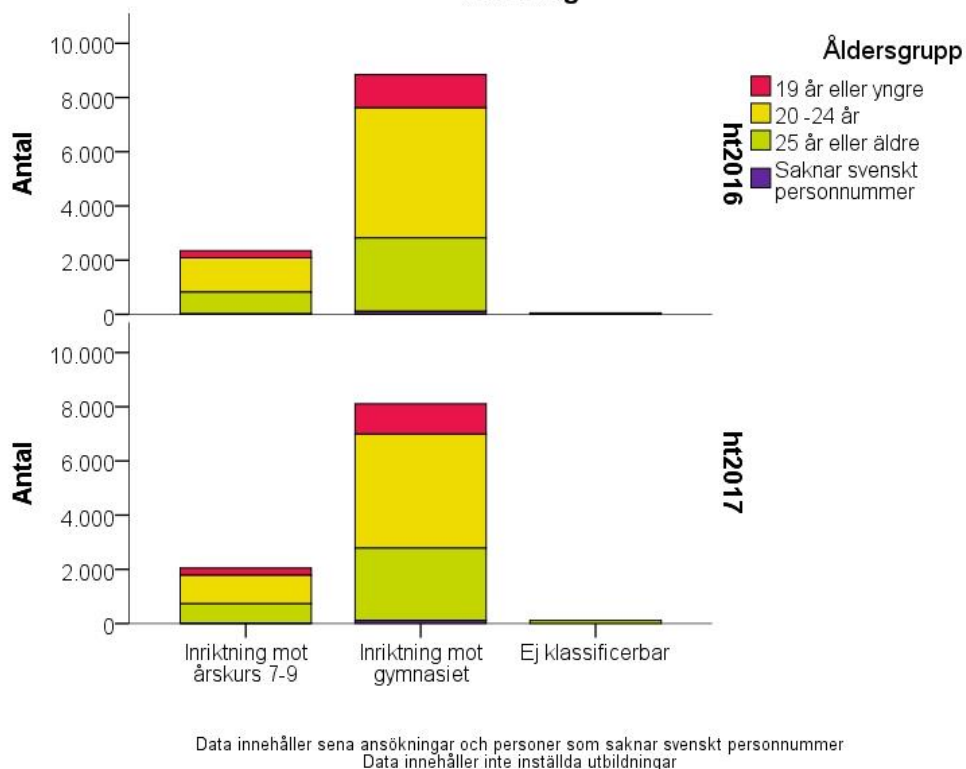
Figur 46. Antalet behöriga sökande till ämneslärarutbildning per inriktning och kön

Antalet behöriga sökande till ämneslärarutbildning har totalt sett minskat med 8,1 procent mellan ht 2016 och ht 2017 och nedgången gäller för både kvinnor och män (figur 46). Relativt sett är nedgången större för män än för kvinnor till inriktning mot årskurs 7-9, medan kvinnorna minskat mer än männen till inriktning mot gymnasiet.

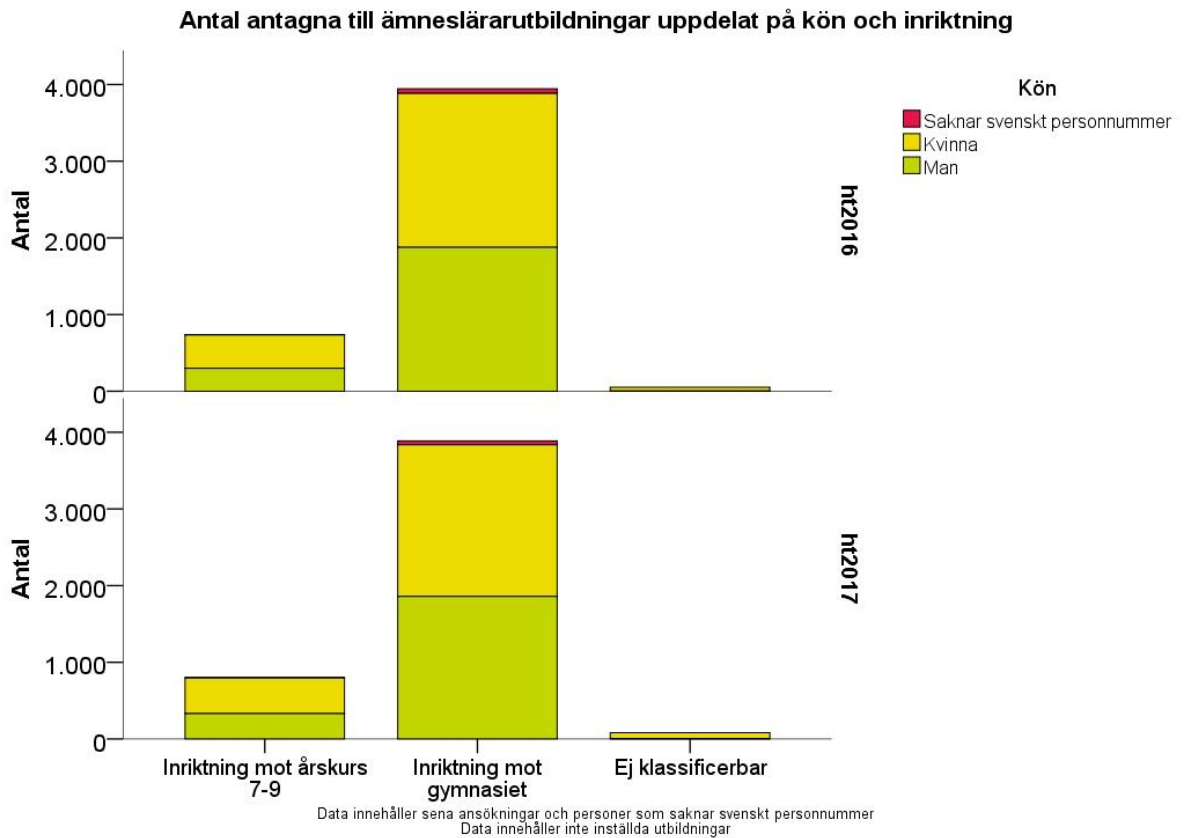
Figur 47. Antalet behöriga sökande till ämneslärarutbildning per inriktning och åldersgrupp

Antal behöriga sökande till ämneslärarutbildningar uppdelat på åldersgrupp och inriktning

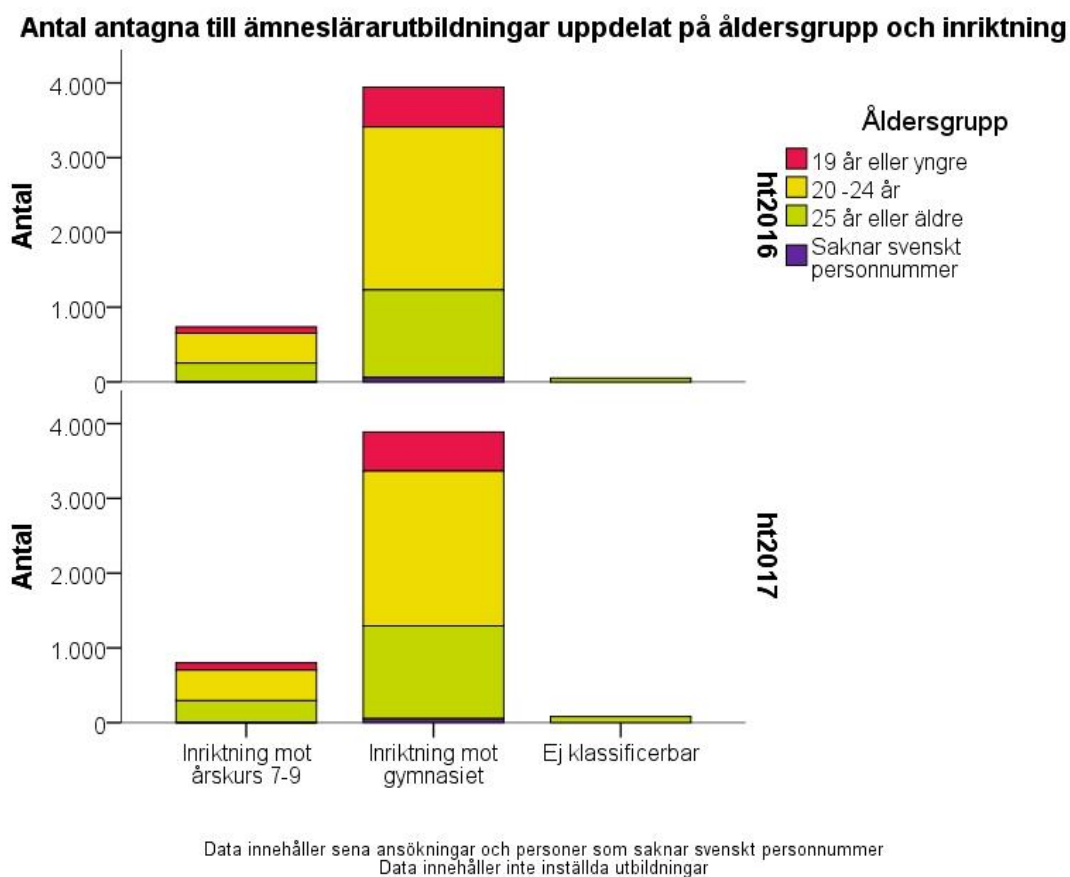
Oavsett inriktning och åldersgrupp har antalet behöriga sökande till ämneslärarutbildning minskat. Både i relativa och absoluta tal är nedgångarna störst i åldersgruppen 20-24 år (figur 47).

Figur 48. Antalet antagna till ämneslärarutbildning per inriktning och kön

Antalet antagna till ämneslärarutbildning har minskat för inriktning mot gymnasiet (-1,4 procent) och ökat för inriktning mot årskurs 7-9 (+8,5 procent) ht 2017 jämfört med ht 2016. Män har i något högre grad (och således kvinnor i lägre grad) blivit antagna till inriktning mot årskurs 7-9 och minskningen av antagna till inriktning mot gymnasiet var mindre för män än för kvinnor. Trots det är könsfördelningen bland de antagna densamma ht 2017 som ht 2016, 47 procent män och 53 procent kvinnor (figur 48).

Figur 49. Antalet antagna till ämneslärarutbildning per inriktning och åldersgrupp

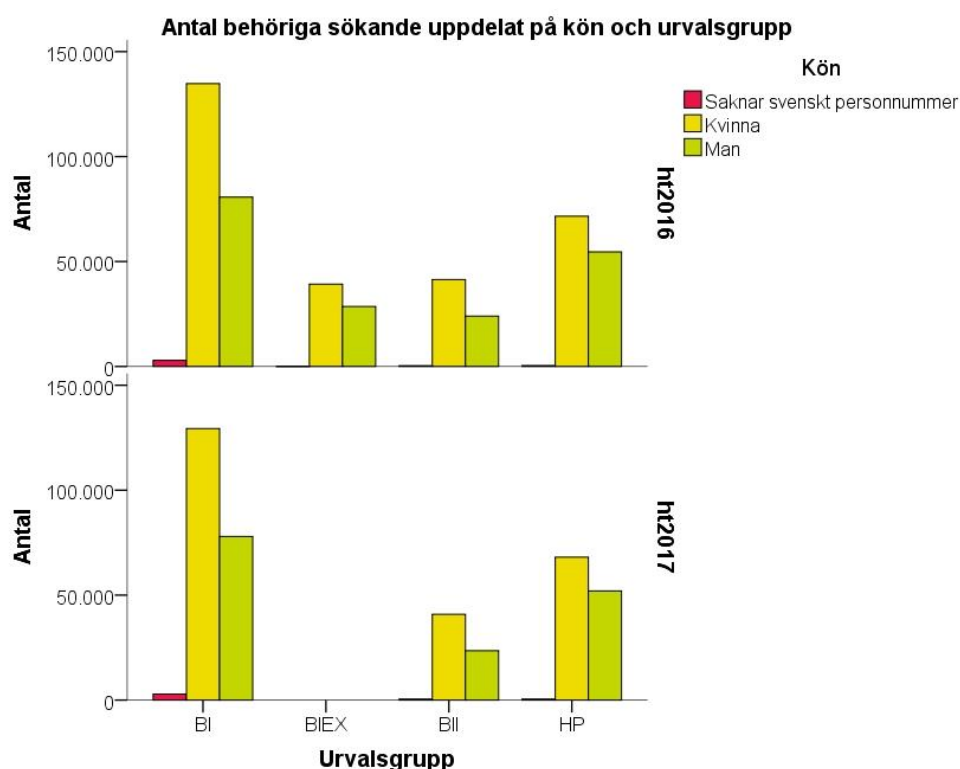
Antalet antagna till ämneslärarutbildning med inriktning mot årskurs 7-9 har ökat i samtliga åldersgrupper, mest i den äldsta. Antalet antagna till inriktning mot gymnasieskolan har däremot minskat i den yngsta och den mellersta åldersgruppen, men ökat i den äldsta åldersgruppen (figur 49).

Sökande per urvalsgrupp

Sökande per urvalsgrupp vid första urvalet ht 2016 och ht 2017

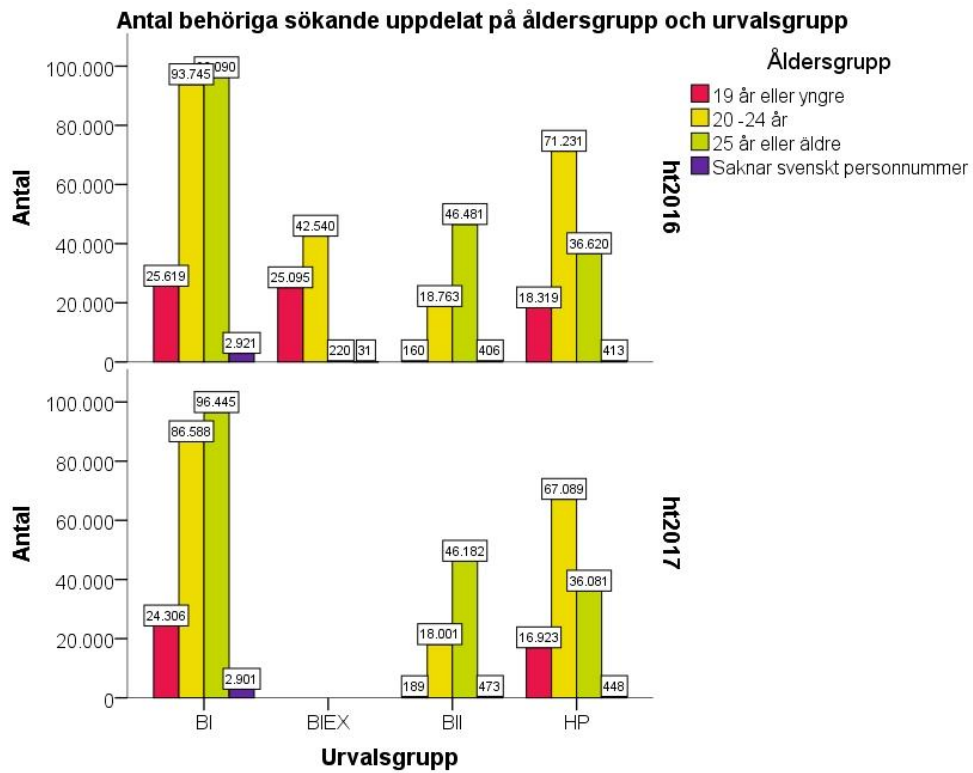
I redovisningen av behöriga sökande per urvalsgrupp är det inte unika individer som presenteras eftersom en sökande kan återfinnas i mer än en urvalsgrupp. Enbart betygsurvals- och högskoleprovsurvalsgrupperna redovisas här.

Figur 50. Antalet behöriga sökande per urvalsgrupp och kön

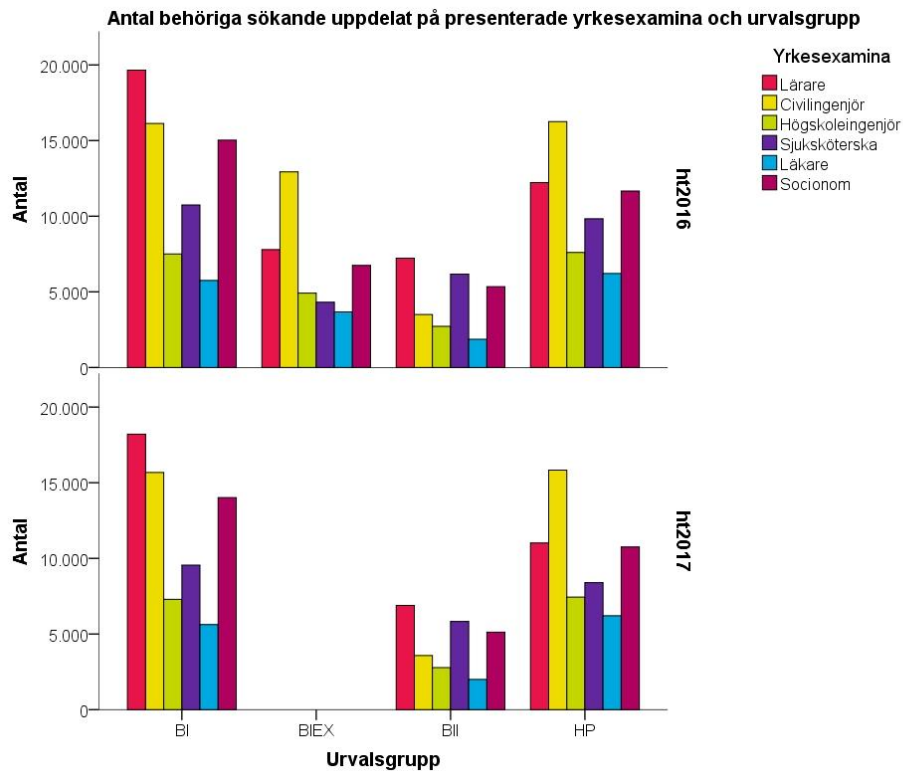
Det har skett vissa förändringar mellan ht 2016 och ht 2017. Det är färre sökande i samtliga urvalgrupper ht 2017 än ht 2016. Urvalsgruppen BIEX har också upphört ht 2017. Det sistnämnda har emellertid ingen inverkan på könsfördelningen då alla sökande i BIEX också fanns med i BI. Oavsett urvalsgrupp är könsfördelningen ht 2017 närmast identisk med ht 2016. Andelen kvinnor i de olika urvalsgrupperna är fortsatt genomgående högre än andelen män. Störst könsskillnader återfinns i relativa och absoluta tal i urvalgrupperna BI och BII – enbart gymnasiebetyg eller gymnasiebetyg med kompletteringar. Urvalsgrupp BI är den i särklass största urvalsgruppen (figur 50).

Figur 51. Antalet behöriga sökande per urvalsgrupp och åldersgrupp

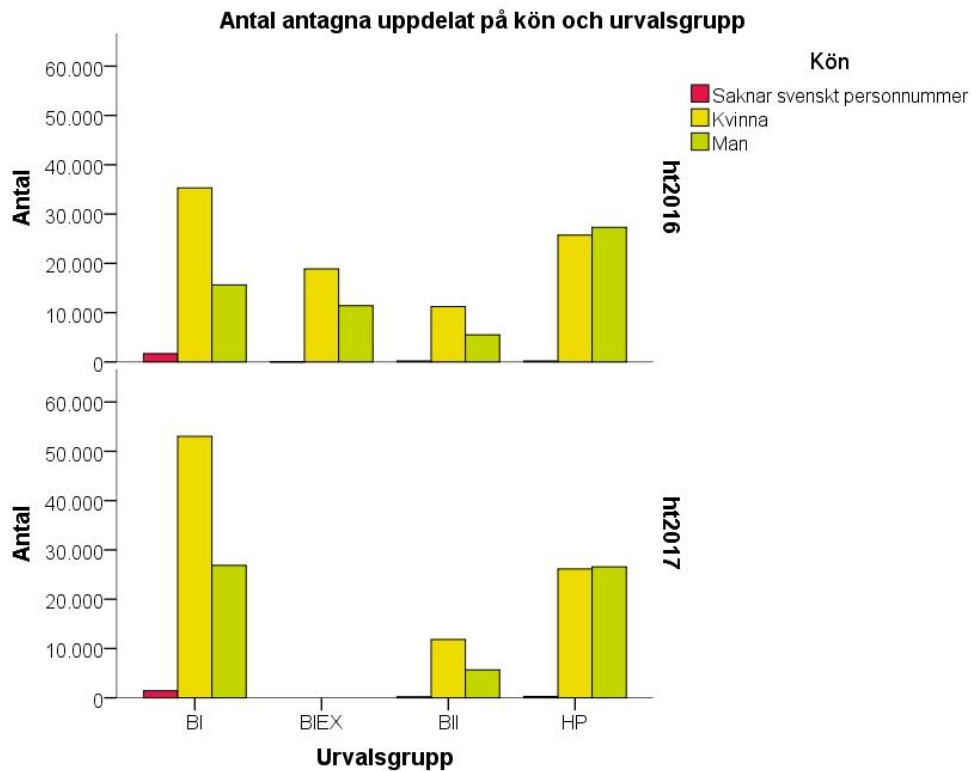
Det minskade söktrycket syns tydligt i antalsminskningen ht 2017 jämfört med ht 2016 av sökande i de olika urvalsgrupperna. Av den yngsta åldersgruppen, 19 år eller yngre, som är liten till antalet, återfinns ungefär sex av tio i urvalsgrupp BI och fyra av tio i HP. I den mellersta och äldsta åldersgruppen återfinns ungefär hälften av de behöriga sökande i urvalsgrupp BI. Däremot är det vanligare att den mellersta åldersgruppen återfinns i HP och att den äldsta åldersgruppen återfinns i BII (figur 51).

Figur 52. Antalet behöriga sökande per urvalsgrupp och presenterade yrkesexamina

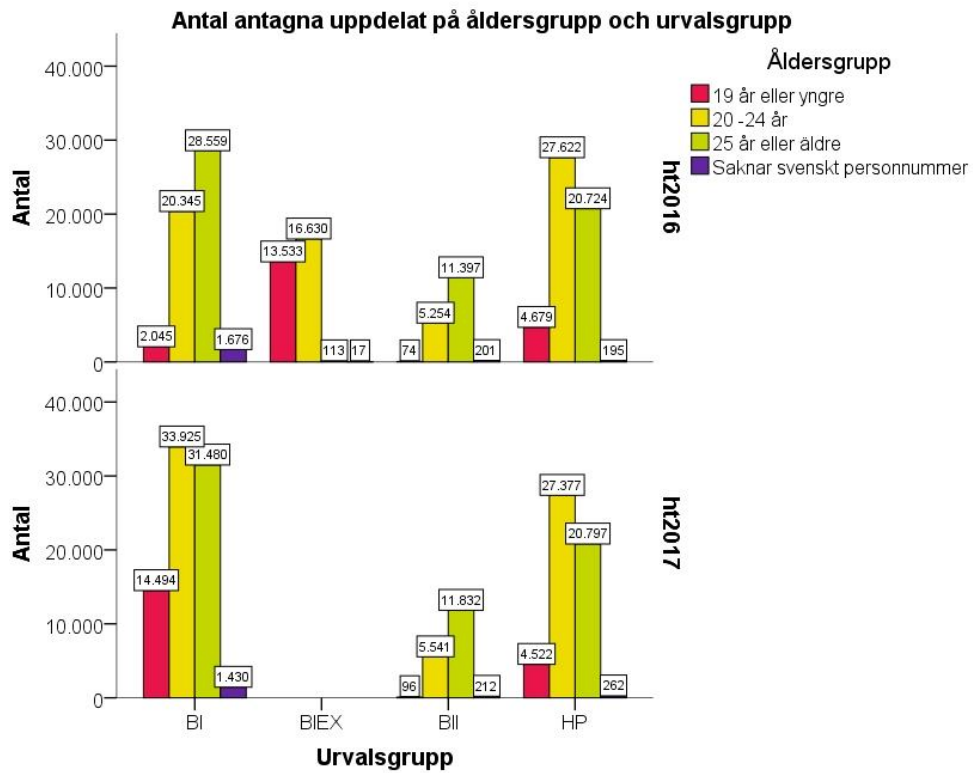
Det har inte skett några större förändringar mellan ht 2016 och ht 2017, förutom att BIEX upphört. I övrigt fördelar sig de behöriga sökande över urvalsgrupperna på motsvarande sätt som ht 2016. Fördelningen över urvalsgrupper beror i stor utsträckning på vilka som söker sig till olika utbildningar, främst deras ålder. Till civilingenjörsutbildningen, med många unga sökande som kommer direkt från gymnasiet, är urvalsgrupperna BI och HP absolut vanligast. Till sjuksköterskeutbildningar, med lite äldre sökande, är urvalsgruppen BII – där sökande som kompletterat sina betyg efter gymnasiet ingår – betydligt vanligare, även om BI och HP fortfarande dominerar (figur 52).

Figur 53. Antalet antagna per urvalsgrupp och kön

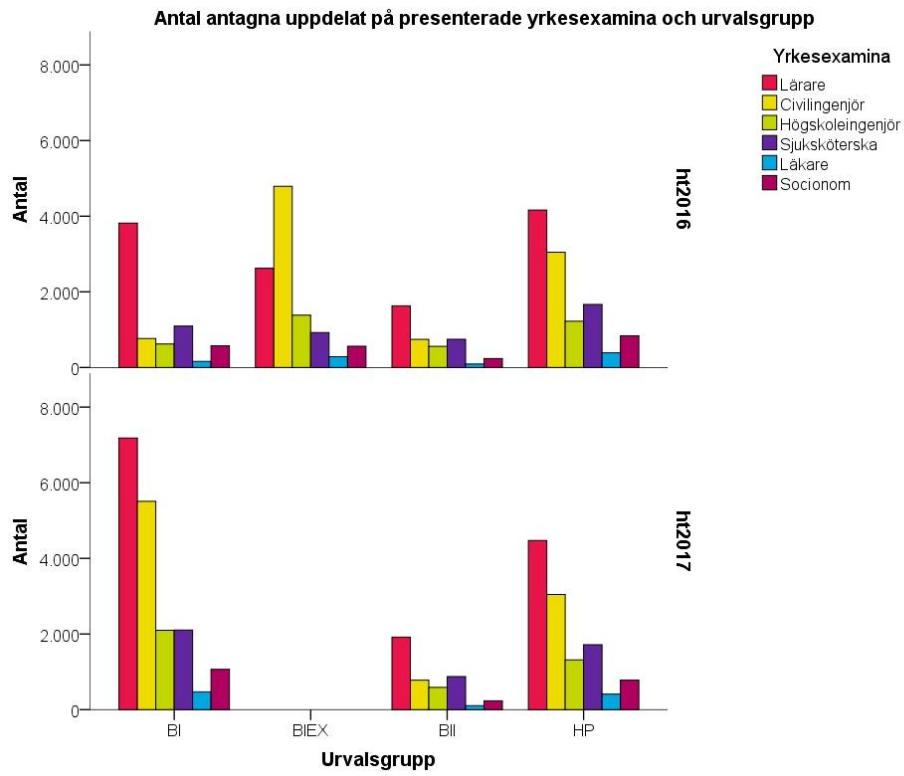
Antalet antagna per urvalsgrupp visar att urvalsgrupp BI, enbart gymnasiebetyg, har ökat kraftigt sedan ht 2016 eftersom urvalsgruppen BIE upphört. De platser som gick till BIE-gruppen tidigare ingår ht 2017 i BI. Läggts antalet antagna i BI och BIE ht 2016 ihop motsvarar summan i princip antalet antagna i BI ht 2017. Det har inte skett några dramatiska förändringar av antalet antagna mellan ht 2016 och ht 2017. Det gäller också könsfördelningen i urvalsgrupperna. Andelen män som antas i högskoleprovsurvalsgruppen, HP, är något större än andelen kvinnor. I urvalsgrupperna BI och BII utgör kvinnorna drygt två tredjedelar (figur 53).

Figur 54. Antalet antagna per urvalsgrupp och åldersgrupp

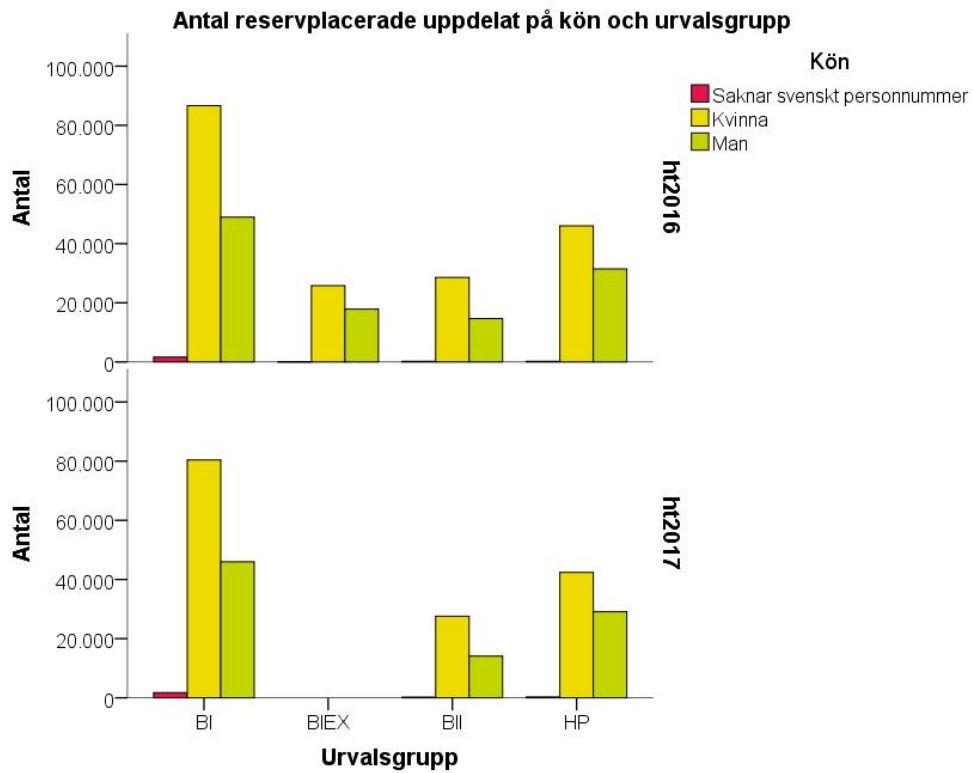
Återigen har det skett en förflyttning av antagna från BIEX till BI mellan ht 2016 och ht 2017. För den yngsta åldersgruppen antogs tre fjärdedelar i BI och närmare en fjärdedel i HP (figur 54). I den mellersta åldersgruppen, 20-24 år, antogs cirka hälften i BI, knappt en tiondel i HP, resten i BII. I den äldsta åldersgruppen antogs knappt hälften i BI, en tredjedel i HP och en knapp femtedel i BII.

Figur 55. Antalet antagna per urvalsgrupp och presenterade yrkesexamina

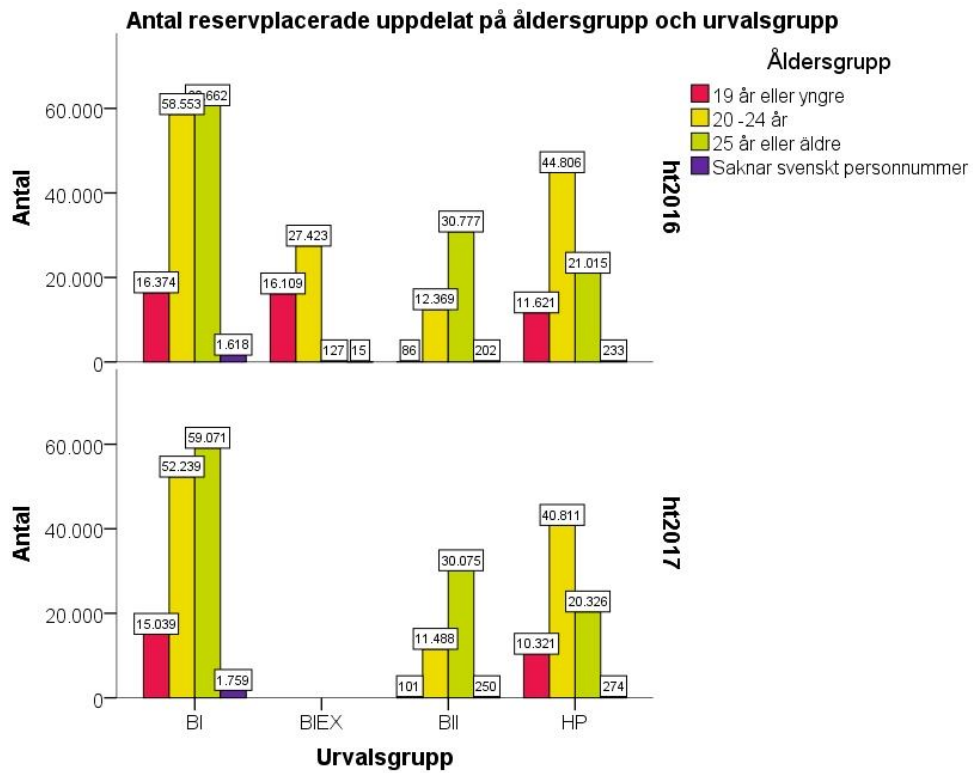
Till samtliga presenterade utbildningar som leder till yrkesexamina antas den största andelen i BI, mellersta andelen i HP och den minsta andelen i BII ht 2017 (figur 55).

Figur 56. Antalet reservplacerade per urvalsgrupp och kön

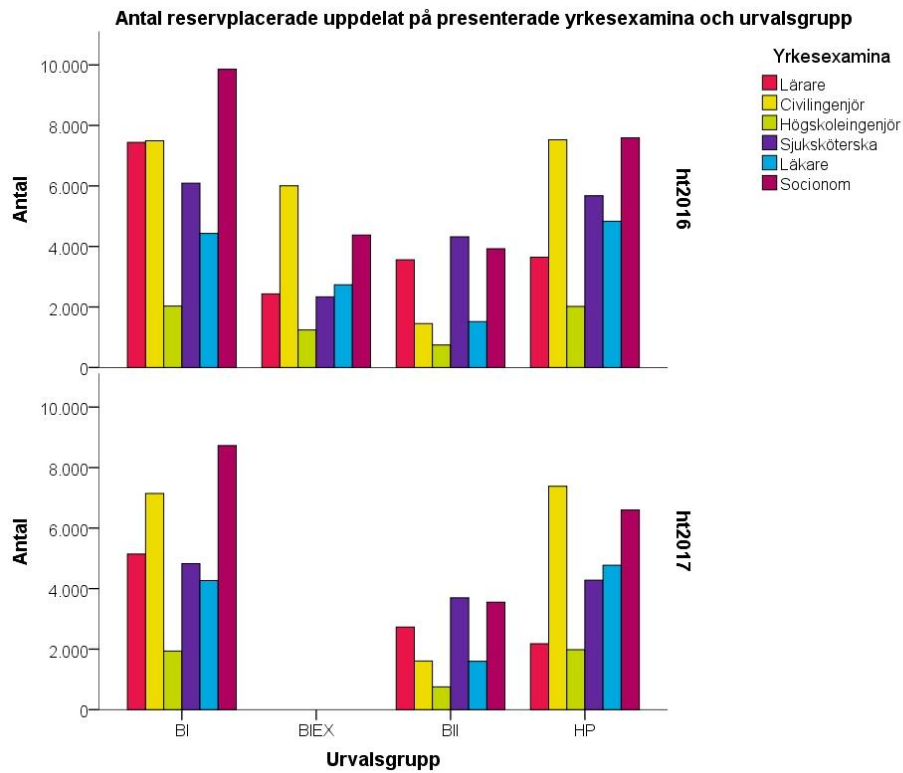
Att BIEK upphört har inte påverkat de reservplacerade i övriga urvalsgrupper. Antalet reservplacerade har minskat mellan ht 2017 och ht 2016 i BI, BII och HP, i analogi med det lägre antalet reservplacerade totalt sett (figur 56). Både kvinnor och män är i störst utsträckning reservplacerade i urvalsgrupp BI, i minst utsträckning i BII.

Figur 57. Antalet reservplacerade per urvalsgrupp och åldersgrupp

Drygt tre av fem av de reservplacerade i den yngsta åldersgruppen är reservplacerade i urvalsgrupp BI och hälften respektive drygt hälften i stigande ordning av de två äldsta åldersgrupperna i urvalsgrupp BI (figur 57).

Figur 58. Antalet reservplacerade per urvalsgrupp och presenterade yrkesexamina

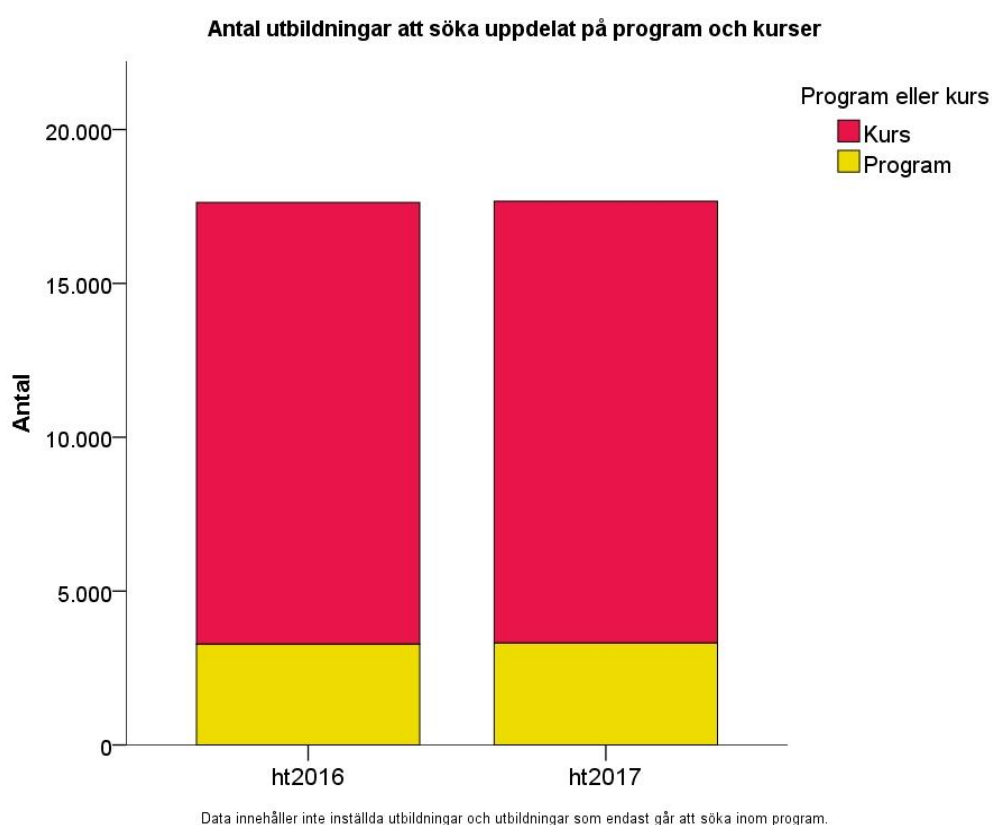

Förändringar som skett mellan ht 2016 och ht 2017 är att BIE upphört och att antalet reserver gått ner. I övrigt fördelar sig reserverna över urvalsgrupperna på motsvarande sätt som ht 2016. Fördelningen av reserver över urvalsgrupper beror i stor utsträckning på vilka som sökt sig till olika utbildningar, främst deras ålder. Till civilingenjörsutbildningen, med många unga sökande som kommer direkt från gymnasiet, är urvalsgrupperna BI och HP absolut vanligast för reserverna. Till sjuksköterskeutbildningar, med lite äldre sökande, är reservplacering i urvalsgruppen BII – med sökande som kompletterat sina betyg efter gymnasiet – betydligt vanligare (figur 58).

Generell statistik på utbildningsnivå

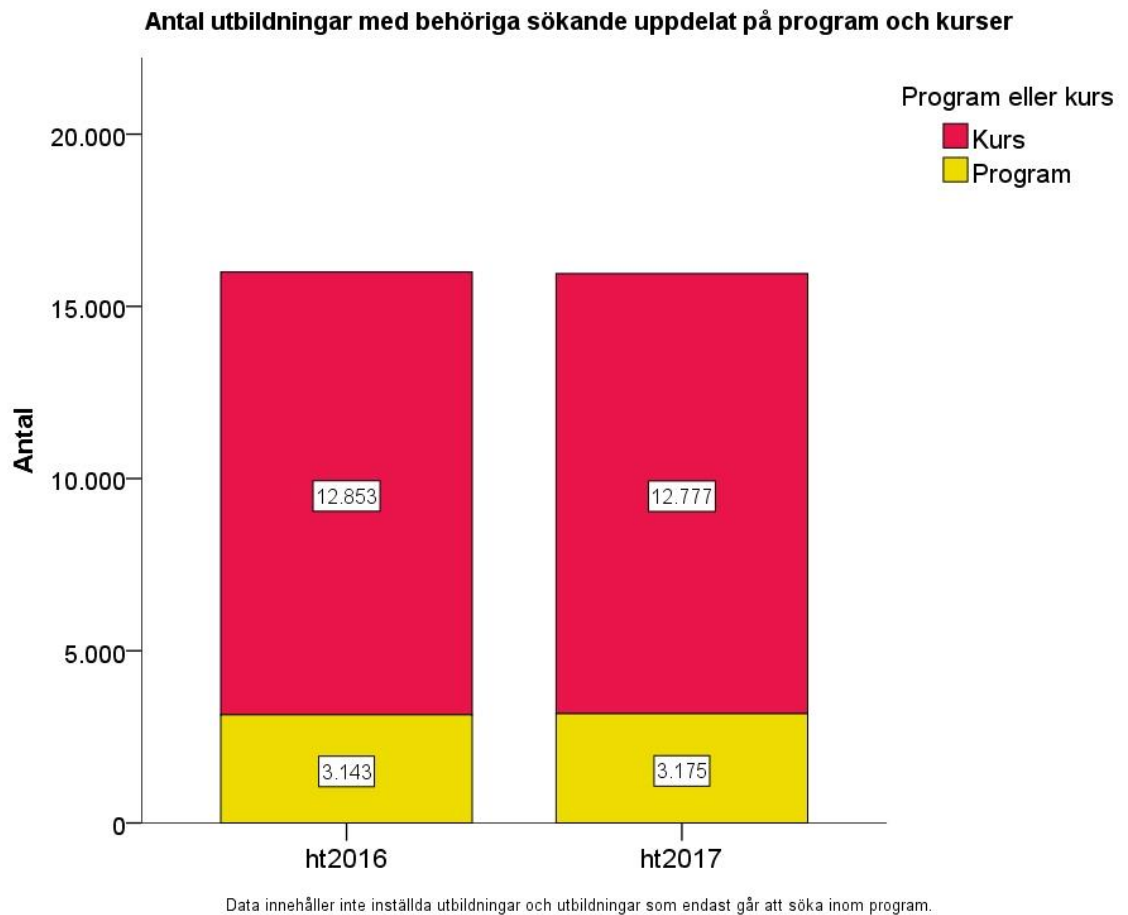
Kurser respektive program vid första urvalet ht 2016 och ht 2017

Figur 59. Antal utbildningar

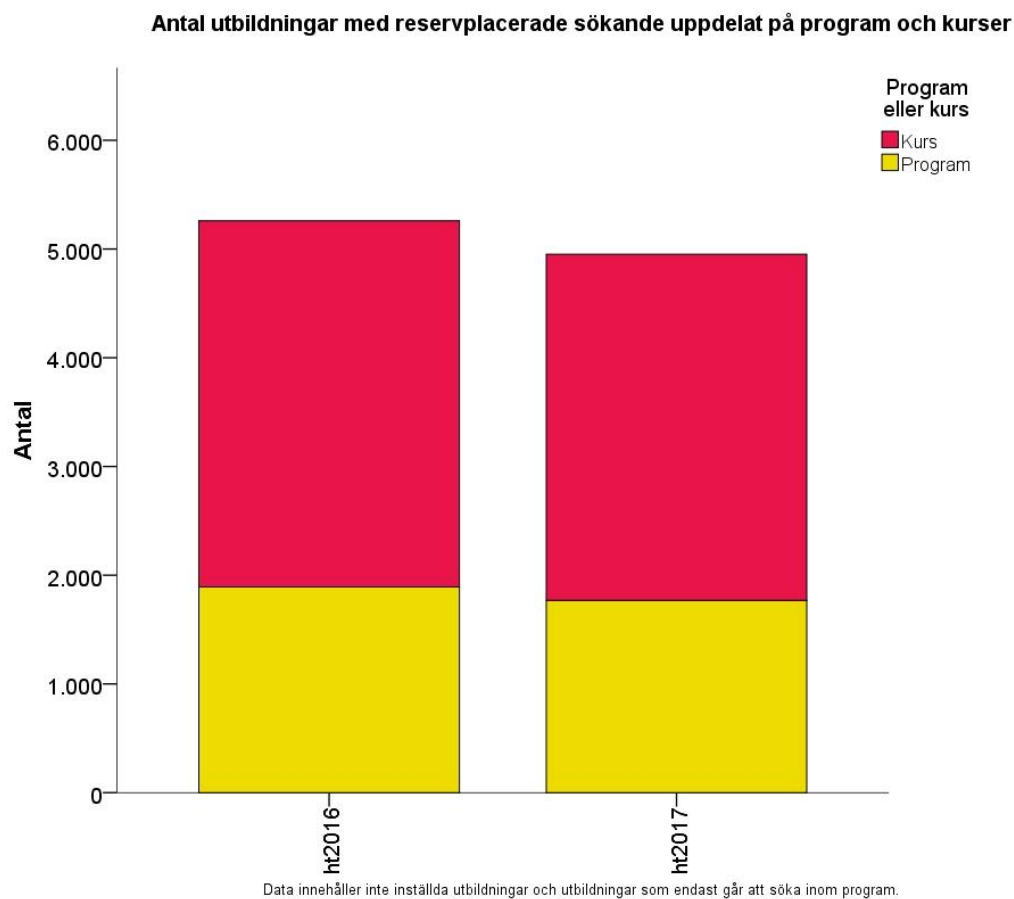
Antalet kurser och program var i det närmaste oförändrat vid första urvalet ht 2017 i förhållande till första urvalet ht 2016 (figur 59). Kurserna var lika många medan programmen var 1,1 procent fler. Av det totala utbildningsutbudet var andelen kurser respektive program desamma ht 2017 som ht 2016, 81 procent kurser respektive 19 procent program.

Figur 60. Antal utbildningar med behöriga sökande

Det var också små förändringar gällande antalet kurser och program med behöriga sökande vid första urvalet ht 2017 i förhållande till första urvalet ht 2016 (figur 60). Kurserna var 0,6 procent färre och programmen var 1,0 procent fler.

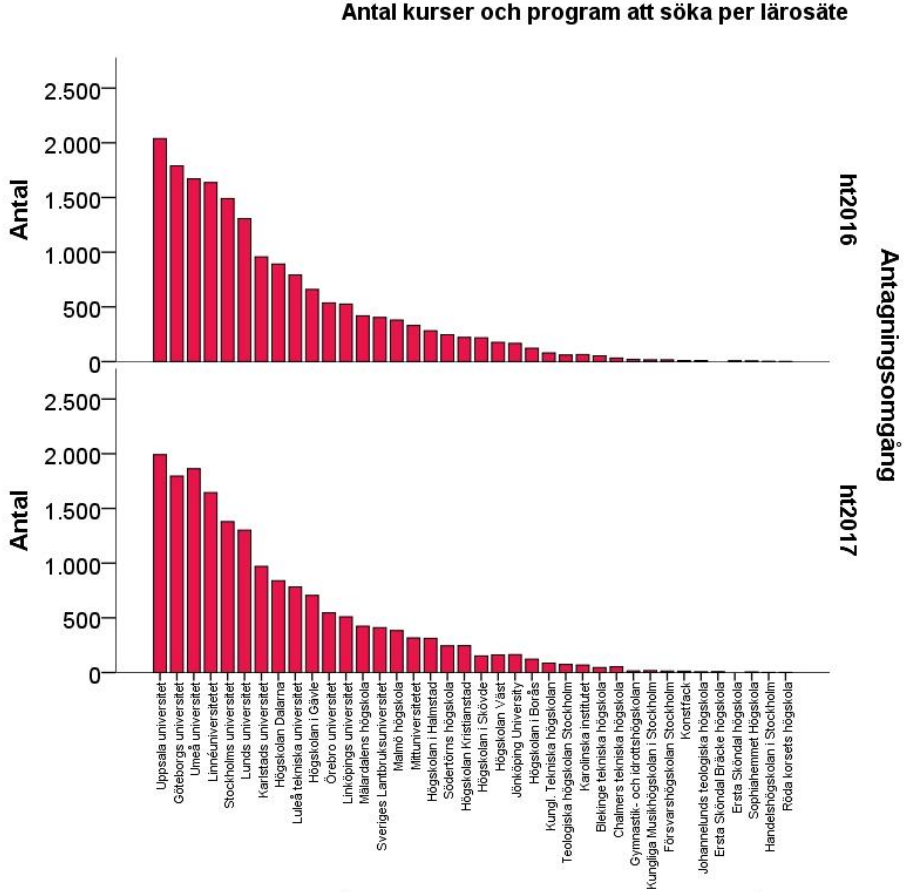
Figur 61. Antal utbildningar där det är konkurrens om platserna

När det gäller antalet utbildningar där det råder konkurrens om platserna var de färre vid första urvalet ht 2017 än ht 2016 för både kurser och program. Minskningen av antalet utbildningar där det råder konkurrens är större för program än för kurser (figur 61). Relativt sett var minskningen av program 6,6 procent och av kurser 5,4 procent mellan ht 2016 och ht 2017.

Kurser och program per lärosäte vid första urvalet ht 2016 och ht 2017

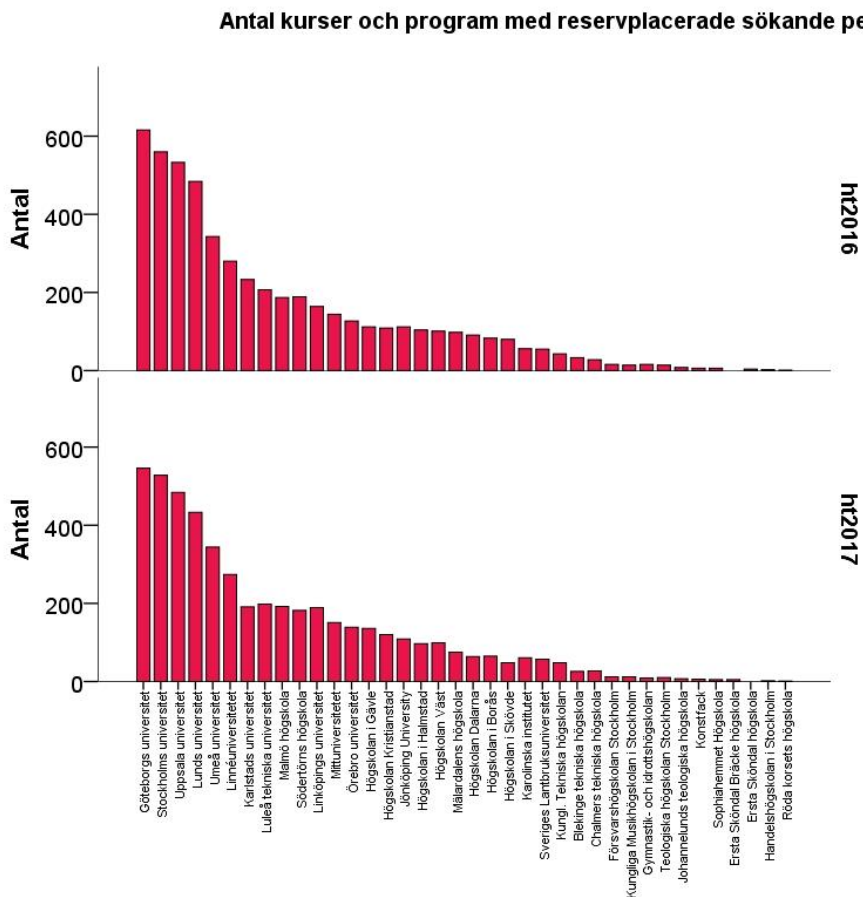
Figur 62. Antal utbildningar per lärosäte

Data innehåller inte inställda utbildningar och utbildningar som endast går att söka inom program

Det är Uppsala universitet, Göteborgs universitet, Umeå universitet, Linnéuniversitetet, Stockholms universitet och Lunds universitet som har det största antalet program och kurser att söka ht 2017 (figur 62). I faktiska tal är det Umeå universitet som ökat sitt utbud av kurser och program mest och Stockholms universitet som minskat utbudet mest, jämfört med vid första urvalet ht 2016.

Figur 64. Antal utbildningar där det är konkurrens om platserna per lärosäte

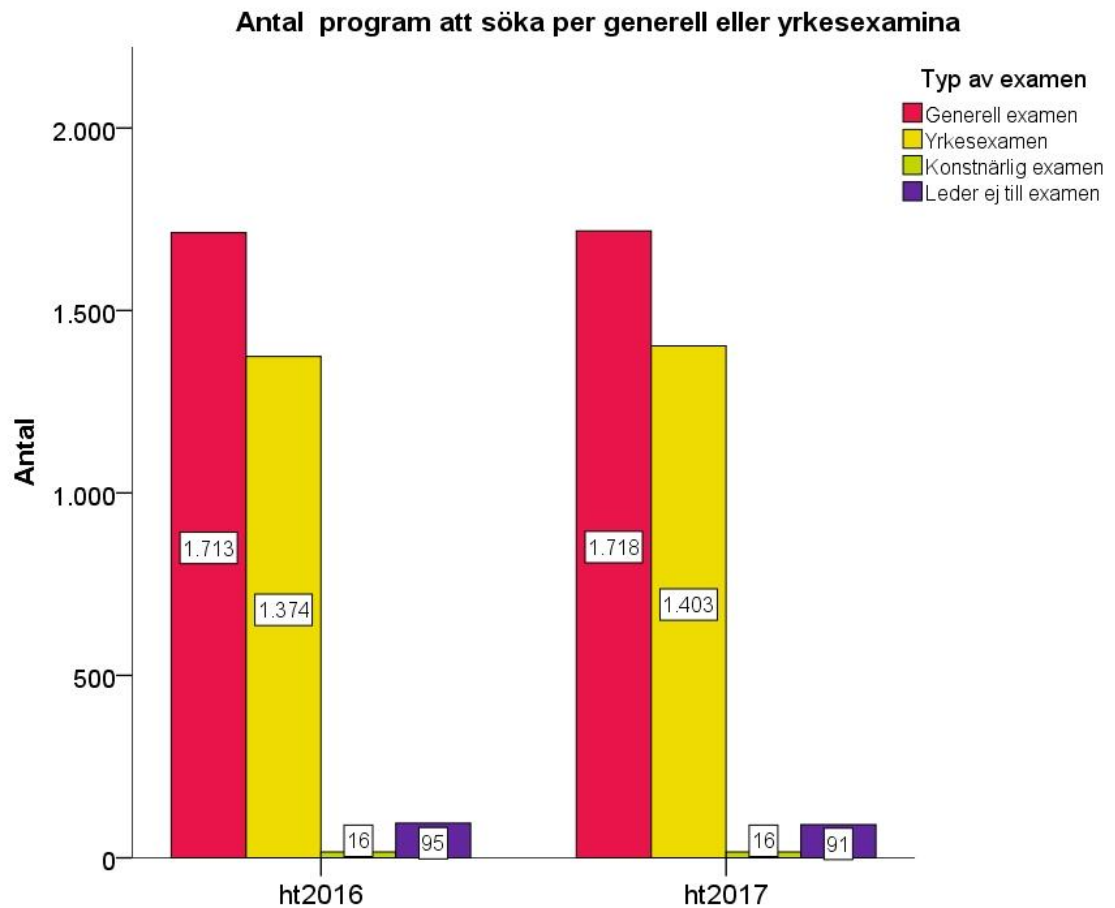

Data innehåller inte inställda utbildningar och utbildningar som endast går att söka inom program

Det är Göteborgs universitet, Stockholms universitet, Uppsala universitet och Lunds universitet som har det största antalet program och kurser där det råder konkurrens om platserna ht 2017 (figur 64). I faktiska tal är det Göteborgs universitet som har den största minskningen av kurser och program där det råder konkurrens om platserna och Linköpings universitet som har den största ökningen, jämfört med första urval ht 2016.

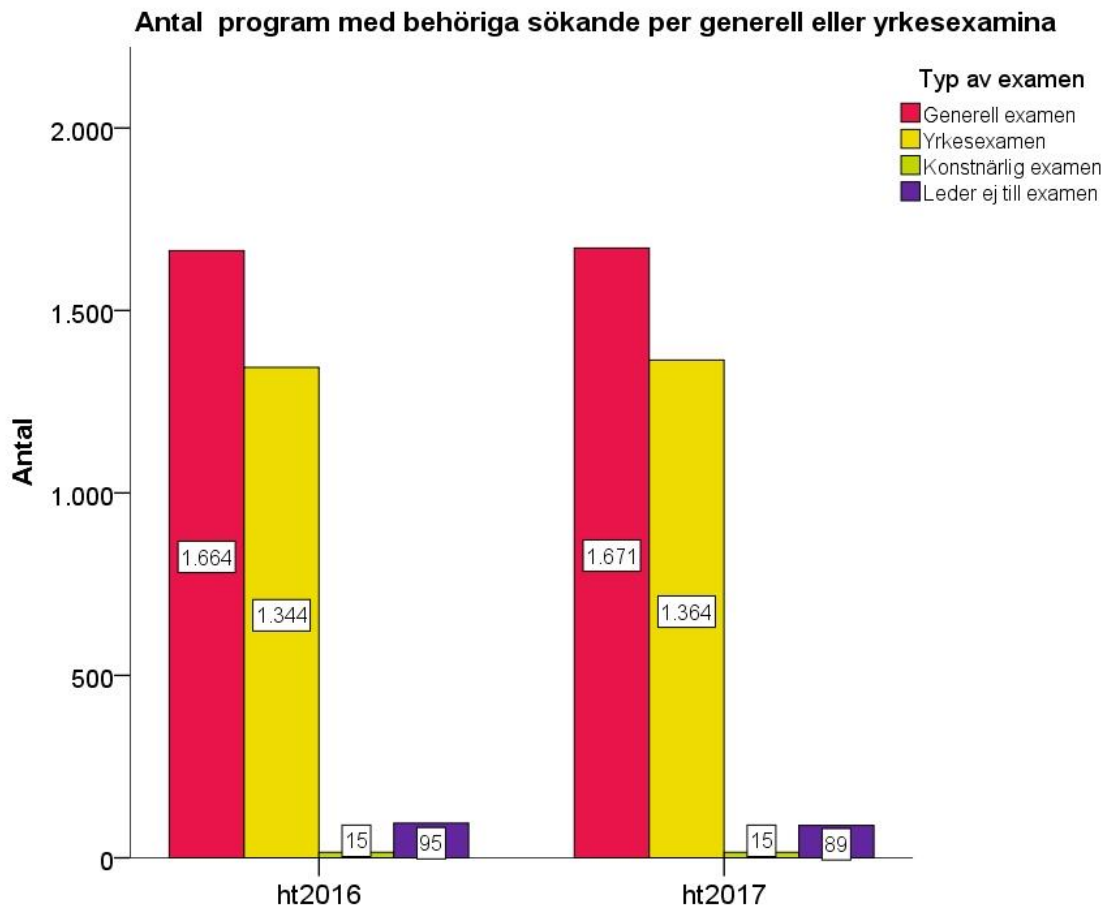
Program per examenstyp vid första urvalet ht 2016 och ht 2017

Figur 65. Antal programutbildningar per examenstyp

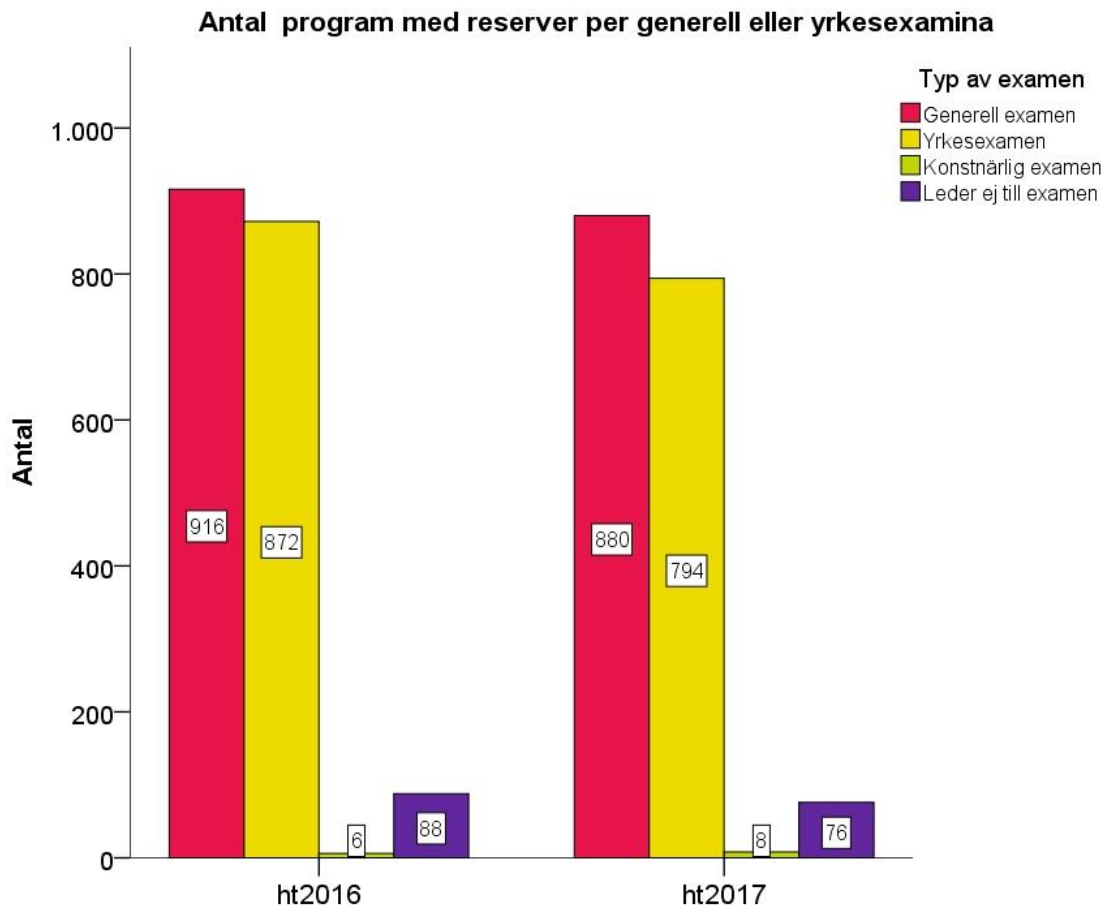
Antalet program har ökat ht 2017, jämfört med ht 2016, med undantag av program som inte leder till examen, basår och liknande (figur 65). Program som leder till yrkesexamina har ökat mer än program som leder till generella examina, drygt två respektive knappt en halv procents ökning. Antalet program som leder till konstnärlig examen är oförändrat, medan antalet program som inte leder till examen minskat. De två sistnämnda examenstyperna är dock antalsmässigt små.

Figur 66. Antal programutbildningar med behöriga sökande per examenstyp

Antalet program med behöriga sökande, som leder fram till generell examen respektive yrkesexamen, har ökat med 0,4 respektive 1,5 procent, jämfört med ht 2016. Antalet program som inte leder till examen är oförändrat, medan program som leder till konstnärlig examen har minskat (figur 66). De två sistnämnda examenstyperna är dock antalsmässigt små.

Figur 67. Antal programutbildningar där det är konkurrens om platserna per examenstyp

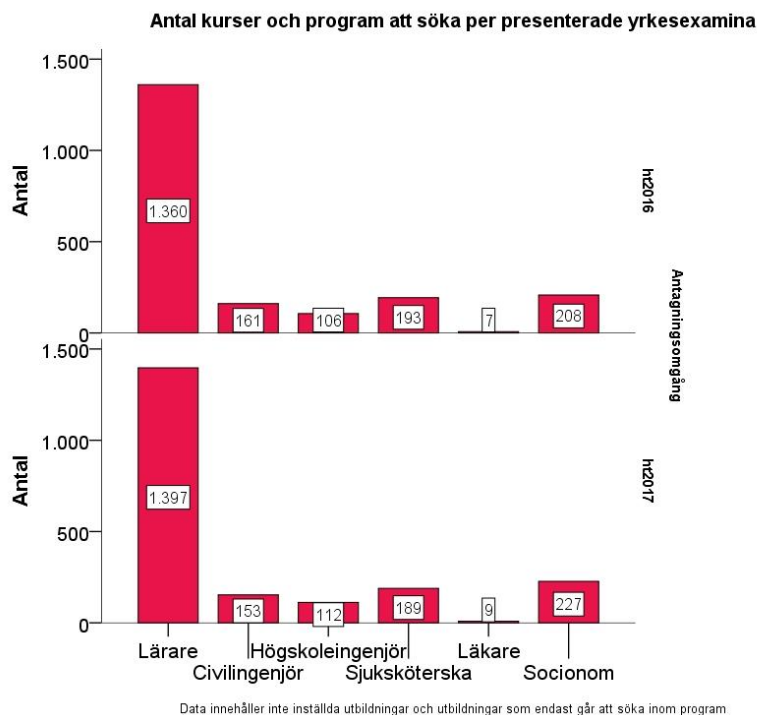

Antalet program som leder till generell examen med konkurrens om platserna har minskat med fyra procent, medan antalet program som leder till yrkesexamen med konkurrens om platserna har minskat med nio procent jämfört med ht 2016 (figur 67). Program som inte leder till examen med konkurrens har ökat, medan program som leder till konstnärlig examen med konkurrens har minskat. De två sistnämnda typerna av program är dock antalsmässigt få.

Kurser och program per presenterad utbildning som leder till yrkesexamina vid första urvalet ht 2016 och ht 2017

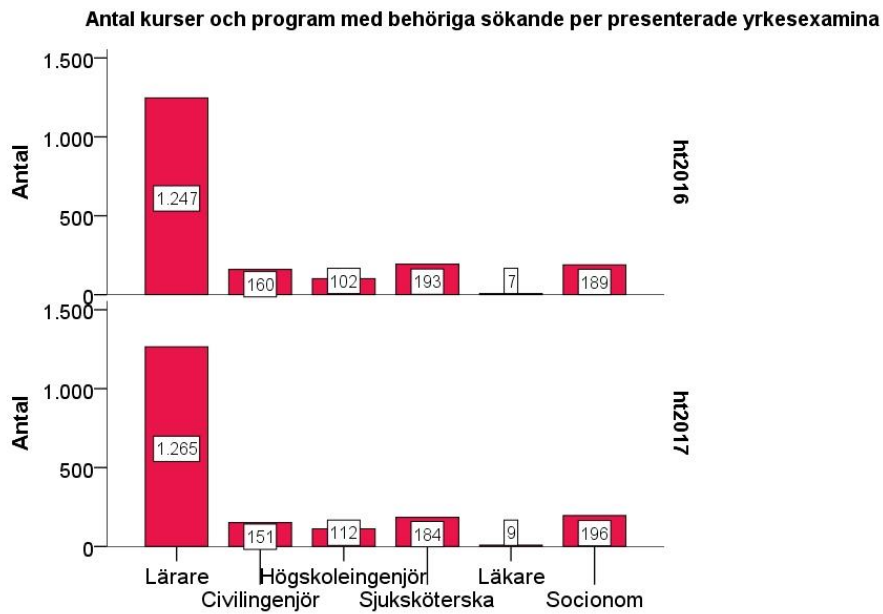
Här redovisas antalet program och kurser inom några särskilt intressanta utbildningar som leder till yrkesexamina. Först redovisas utbudet av program och kurser, därefter program och kurser med behöriga sökande och sist program och kurser där det råder konkurrens.

Figur 68. Antal utbildningar per presenterade utbildningar som leder till yrkesexamina

För utbildningar som leder till yrkesexamina har det skett vissa förändringar sedan ht 2016 (figur 68). Det har skett en i faktiska tal stor ökning av kurser och program som leder till lärarexamen, upp tre procent. Det har också skett en procentuellt sett stor ökning av kurser och program som leder till socionomexamen och högscoleingenjörsexamen, plus nio respektive knappt sex procent. Antalet utbildningar som leder till högscoleingenjörsexamen och läkarexamen är också fler. Antalet utbildningar som leder till sjuksköterskeexamen har minskat med fem procent. Emellertid har vissa lärosäten valt att ha antagningen till specialistsjuksköterskeutbildningar i en separat antagningsomgång ht 2017 och de ingår inte längre i statistikuttaget för denna rapport. Utvecklingen av antalet sjuksköterskeutbildningar mellan ht 2016 och ht 2017 är därför svårbedömd.

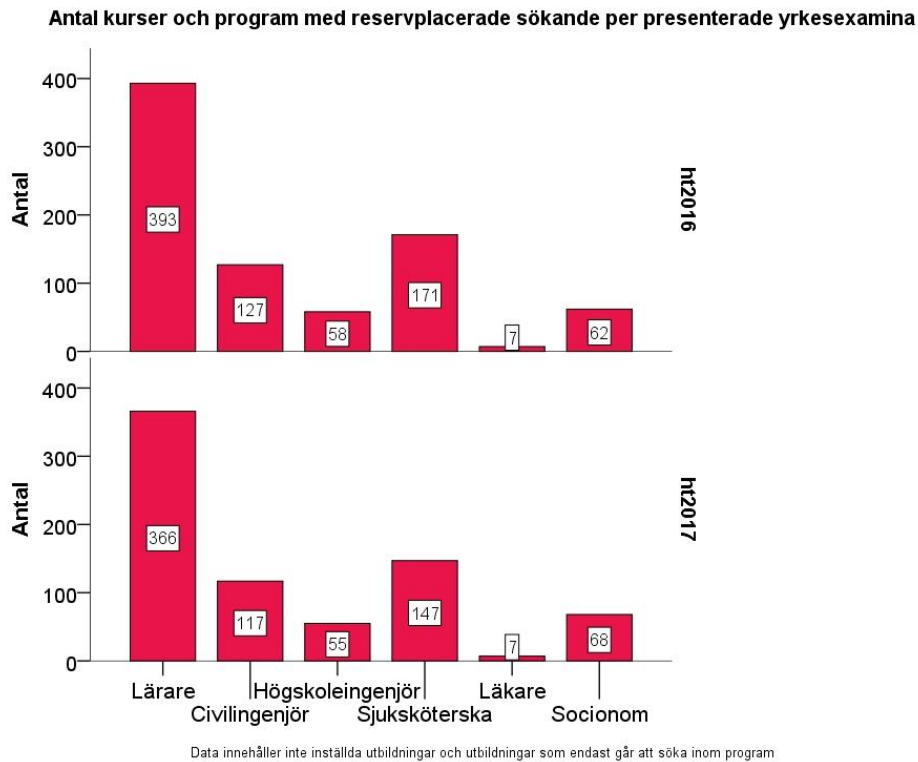
Figur 69. Antal utbildningar per presenterade utbildningar som leder till yrkesexamina med behöriga sökande.

Data innehåller inte inställda utbildningar och utbildningar som endast går att söka inom program

Trenden är densamma även för program och kurser med behöriga sökande vid första urval ht 2017 (figur 69). Det har skett en i faktiska tal stor ökning av kurser och program som leder till lärarexamen. Även utbildningar till högskoleingenjör- och socionomexamen har ökat. Till program och kurser som leder till civilingenjör- och sjuksköterskeexamen har antalet utbildningar minskat, även om utvecklingen av sjuksköterskeutbildningarna är svårbedömd som nämnts på s.75.

Figur 70. Antal utbildningar per presenterade utbildningar som leder till yrkesexamina där det är konkurrens om platserna

Antalet program och kurser där det råder konkurrens (där det finns reservplacerade) är oförändrat eller lägre vid första urvalet ht 2017 än ht 2016. Antalet utbildningar är oförändrat eller lägre oavsett vilken examen de leder mot, med undantag av utbildningar mot socionomexamen, där antalet kurser och program där det råder konkurrens har ökat (figur 70).

Bilaga 1:

Definitioner av viktiga begrepp

Här nedan definieras några begrepp som är centrala för förståelsen av den antagningsstatistik som presenteras i rapporten. Begreppen kommer, så långt som möjligt, i den ordning de kommer i antagningsprocessen.

Nationell antagningsomgång

Nationella antagningsomgångar administreras av Universitets- och högskolerådet på uppdrag av lärosätena. De nationella antagningsomgångarna är nationell hösttermin (ht), nationell vårtermin (vt), nationell sommartermin (st), antagningsomgång för masterutbildningar hösttermin (MASTER ht), antagningsomgång för masterutbildningar vårtermin (MASTER vt), internationella kurser hösttermin (IK ht) samt internationella kurser vårtermin (IK vt). I MASTER ht och vt ingår master- och magisterutbildningar. I internationella kurser ht och vt ingår kurser på grundläggande och på avancerad nivå. I MASTER ht och vt och IK ht och vt ges undervisningen till övervägande delen på annat språk än svenska.

Program

Ett program är en kombination av kurser som fastställs av varje lärosäte och som är avsett att leda till generell examen eller yrkesexamen inom högskoleutbildning på grundnivå eller avancerad nivå. Många lärosäten har valt ett upplägg där studenter som antas till en programutbildning inte behöver söka till de olika kurser som ingår i programmet. Andra har valt ett upplägg där studenter som är antagna till programmet är garanterade en plats på de kurser som ingår, men där de ändå måste söka kurserna i den nationella antagningsomgången. För ytterligare andra lärosäten ingår endast den initiala antagningen till programutbildningar i den nationella antagningsomgången. Därefter sköter lärosätena själva all antagning inom programmen.

Kurs

Kurs definieras som högskoleutbildning som har en avgränsad omfattning, fastställd av universitetet eller högskolan, och för vilken kursbevis ges. Kursen kan ingå i ett program eller vara fristående från program. En kurs är med andra ord alla utbildningsalternativ som inte är ett program. Tidigare användes begrepp som grundkurs, fördjupningskurs, fortsättningskurs eller påbyggnadskurs för kurser inom grundläggande högskoleutbildning.

Totalt antal sökande

Med det totala antalet sökande avses alla som sökt till exempel till lärar- och förskolläraryr utbildningar, oavsett om det är deras förstahandsval eller ej, behöriga eller ej.

Förstahandssökande

Med förstahandssökande avses person som sökt viss högskoleutbildning som sitt förstahandsval. En sökande kan antas till fler utbildningar än sitt förstahandsval. Totalt kan en sökande antas till 45 högskolepoäng. Om en sökande anmält sig till en 15-poängskurs som sitt förstahandsval och ett program, 30 poäng, som sitt andrahandsval är i realiteten både kursen och programmet ett förstahandsval eftersom den sökande kan antas till båda. I redovisningen av förstahandssökande ingår sena anmälningar.

Behöriga sökande

Sökande som uppfyller samtliga behörighetskrav till sökt utbildning benämns behöriga. Det avser både kraven för grundläggande behörighet och särskild behörighet.

Urvalsgrupp

När det är fler behöriga sökande än det finns platser till en utbildning, fördelas platserna genom urval. Vilken studiebakgrund den sökande har avgör i vilken urvalsgrupp hon/han konkurrerar. Hur man styrkt sin grundläggande behörighet avgör i vilken urvalsgrupp man deltar. En sökande kan delta i mer än en grupp om hon/han styrkt sin grundläggande behörighet på flera sätt. I rapporten redovisas tre betygsurvalsgrupper – BI som baseras på gymnasiebetyg, BII som baseras på gymnasiebetyg med kompletteringar och Blex som är en extra betygsurvalsgrupp för dem som går ut gymnasiet 2014-2017. Därutöver redovisas den urvalsgrupp som baseras på resultat på högskoleprovet, HP.

Antagna

Sökande som erbjuds en studieplats i det första eller andra urvalet benämns antagna.

Reservplacerade

Till gruppen reservplacerade räknas de personer som är reservplacerade till en utbildning även om de är antagna till andra utbildningar. Enda kravet är att individen har en reservplacering för något av sina sökta utbildningsalternativ. I antalet reservplaceringar ingår också sena anmälningar.

Sista anmälningssdag

Den dag anmälan till högre studier ska vara inlämnad för att räknas som inlämnad i tid.

Sen anmälan

Sen anmälan uppstår när sökande anmäler sig till en utbildning efter sista anmälningdag. En sökande kan både ha sökalternativ där anmälan gjorts i tid och sökalternativ med sen anmälan. Lärosätena har möjlighet att låta sökalternativ vara öppna för anmälan efter sista anmälningdag. En sen anmälan avser den som anmält sig efter sista anmälningdag och fram till andra urvalet. En sen anmälan uppstår också när sökande kompletterar sina meriter efter sista kompletteringsdatum. Sökande som bedömdes som obehöriga i första urvalet kan efter kompletteringar bedömas som behöriga i andra urvalet, även om deras anmälan då räknas som sen anmälan.

En förutsättning för att en sökande med sen anmälan ska antas är att det, efter det att sökande som anmält sig i tid erbjudits plats, finns lediga platser till sökalternativet. Någon uppgift om hur många av de sökande med sena anmälningar som erbjuds plats i första eller andra urvalet framgår inte av den statistik som redovisas.

Första urvalet

I första urvalet ingår samtliga behöriga sökande. Sökande kan antas till utbildningar om max 45 högskolepoäng per termin. Normen för heltidsstudier är 30 högskolepoäng per termin. Den som sökt med sen anmälan kan antas om platserna inte kan fyllas med sökande som anmält sig i tid. För att få delta i andra urvalet måste både den som antagits och blivit reservplacerad svara ja för att behålla sin plats. Sökande som inte antagits i första urvalet kan stå som reserv till utbildningar på sammanlagt 210 högskolepoäng. Sökande som blivit antagna till 45 högskolepoäng kan stå som reserv för max 165 högskolepoäng.

Andra urvalet

I andra urvalet ingår behöriga sökande enligt de svar som de lämnat på antagningsbeskedet från första urvalet. Sökande som inte lämnat svar eller tackat nej stryks och ingår inte i det andra urvalet. I redovisningen av antalet behöriga sökande, antagna och reservplacerade i samband med det andra urvalet utgörs antalet som redovisas av det samlade antalet från både det första och det andra urvalet.

Konkurrens

Konkurrens syftar på utbildningar där det finns minst en reservplacerad sökande, där alltså söktrycket är större än antalet tillgängliga platser. Det är lärosätet som avgör i vilket läge (före urval, efter första eller andra urvalet) det är aktuellt att tillåta sena anmälningar till en utbildning. Antalet utbildningar med konkurrens kan därför vara högre efter andra urvalet än efter första.

Anmälningavgift

Medborgare i länder utanför EU, EES eller Schweiz är skyldiga att betala en avgift för att få sin ansökan till högre utbildning behandlad¹. Ett antal undantag från kravet att betala anmälningavgift finns:

- sökande som har permanent uppehållstillstånd i Sverige,
- sökande som har tidsbegränsat uppehållstillstånd i Sverige av andra skäl än studier,
- sökande som är familjemedlem till en medborgare i en EES-stat och har uppehållsrätt eller permanent uppehållsrätt i Sverige,
- sökande som är familjemedlem till en schweizisk medborgare och har uppehållstillstånd i Sverige,
- sökande som har ställning som varaktigt bosatt i Sverige,
- sökande som har ställning som varaktigt bosatt i ett annat EU/EES-land och har uppehållstillstånd i Sverige för andra skäl än studier,
- sökande som studerar inom den typ av avgiftsbefriade utbytesprogram som regeringen beslutat om,
- sökande som är registrerad student vid svenskt lärosäte när ansökan sker och
- sökande som är student vid en utländsk högskola och som nu genomför en del av sin utbildning vid en svensk högskola. I dessa fall måste studierna ingå i ett utbytesavtal som innebär att den svenska högskolan inte tar ut någon studieavgift (ingår ej i den redovisade statistiken).

¹ Se förordning om anmälningavgift och studieavgift vid universitet och högskolor (SFS 2010:543)

Bilaga 2:

Beskrivning av data som analyserats

Processen att anta sökande till svenska universitet och högskolor är komplex, och därmed är även statistiken komplex. Populationerna är föränderliga, och mycket händer mellan exempelvis anmälan och terminsstart eller mellan andra urvalet och terminsstarten. De sökandes behörighet är ingen en gång för alla given egenskap. Man kan vara obehörig till sitt förstahandsval men behörig (och därmed antas till) sitt andrahandsval, och behörigheten kan – genom slutförande av behörighetsgivande utbildning – förändras över tid. Alla som söker blir inte antagna, och inte heller påbörjar alla som antas sina studier. Några som påbörjar studier har inte sökt inom ramen för antagningssystemet – det sker efteranmälningar och reservantagning till utbildningar, även långt efter terminsstart.

Statistiken över sökande och antagna i rapporten ger en bild förenklad av denna komplexa process och av inflödet i högskolan. Läsaren bör hålla i minnet att olika publikationer från olika myndigheter kan ge olika resultat beroende på frågeställningen, när statistiken hämtas och från vilken databas statistikuppgifterna hämtas.

Det som presenteras i denna rapport är baserat på data som finns i en statistikdatabas till vilken vid vissa specifika tidpunkter information förs över från antagningssystemet.

I dagsläget existerar så gott som all tänkbar information kring anmälan till svenska universitet och högskolor i antagningssystemet. Nästan alla dessa uppgifter kopieras en gång per dygn till speciell databas där data är sökbara via SQL-frågor i en miljö som inte stör själva arbetet med antagningarna.

Eftersom ovan nämnda databas uppdateras varje dag innebär detta att det aldrig är möjligt att ta fram sökande- och antagningsstatistik på ett repeterbart sätt. Då sökandeantal och övriga uppgifter i antagningssystemet hela tiden förändras under en antagningsomgång blir det praktiskt omöjligt att från dag till dag producera siffror som är jämförbara.

Genom att etablera en arbetsrutin för att göra uttag vid tre separata tillfällen under varje nationell antagningsomgång – med de uppgifter som anses mest relevanta för framtida uppföljning – har det gått att skapa en databas med statistiska och repeterbara siffror. Denna databas utgör underlag för den sökande- och antagningsstatistik som produceras av Universitets- och högskolerådet.

Statistikdatabasen innehåller de uppgifter som anses mest relevanta för att fungera som underlag för den officiella sökande- och antagningsstatistik som produceras via Universitets- och högskolerådet. Databasen laddas regelbundet vid speciella tillfällen med data från antagningssystemet. Dessa tillfällen är sista ansökningsdag, första urval och andra urval. Detta sker för alla nationella antagningsomgångar. Uttag till statistikdatabasen görs vid tre tillfällen för varje antagningsomgång, vilket blir 21 gånger per år.

Informationen som finns i statistikdatabasen är utformad utifrån lärosätenas och antagningssystemets behov och är inte i första hand till för att göra statistiska bearbetningar eller presentationer, vilket innebär vissa begränsningar och påverkar vilka redovisningar som är möjliga att göra.